

C Z E C H
BASIC COURSE

GRAMMAR PRACTICE EXERCISES

Volume I, Part 2

Lessons 21 - 44

June 1977

Revised August 1979

**DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER**

PREFACE

This volume is part of the Czech Basic Course that has been developed at the Defense Language Institute, Foreign Language Center, to train native English language speakers to Level 3 proficiency in understanding, speaking, reading, and writing Czech in the Institute's intensive programs. It contains the Grammar Practice Exercises to accompany Lessons 21 through 44 of the Czech Basic Course. The lesson designations correspond to those of the Czech Basic Course, Volume II. Tapes accompany each exercise. Every fifth lesson of the Basic Course is a review lesson.

CONTENTS

LESSON	PAGE
21 Conjugation, Present Tense Review: Soft-Type Adjectives (Nominative, Dative, Accusative)	1
22 Adverbs of Place Masculine and Feminine Nouns Ending in <u>-í</u> (<u>krejčí</u> , <u>paní</u>)	30
23 Personal Pronouns, Dative Singular	36
24 Possessive Pronouns, Dative Singular Personal Pronouns, Review of Accusative and Dative	50
26 Future Tense of <u>být</u> (<u>budu</u>)	58
27 Infinitive and Future Tense of 2nd-, 5th- and 6th-Class Verbs <u>mrznout</u> , <u>delat</u> , <u>pravocat</u> . . .	68
28 Infinitive and Future Tense of the 3rd- and 4th-Class Verbs <u>sedět</u> , <u>rozumět</u> ; <u>mluvit</u>	77
29 Infinitive and Future Tense of 1st-Class Verbs and of Some Irregular Verbs Masculine Nouns Ending in <u>-a</u>	84
31 <u>vědět</u> , <u>znát</u> , <u>umět</u> , <u>dověst</u>	93
32 Modal Auxiliaries <u>moci</u> , <u>chtít</u> Relative Pronoun <u>který</u>	105
33 Modal Auxiliaries <u>smět</u> , <u>muset</u> , <u>mít</u>	114
34 Pronouns and Adverbs, Interrogative, Indefinite, Negative	123
36 Days of the Week	134
37 Nouns, Plural	144
38 Plural Nominative and Accusative of Feminine Nouns	154

LESSON		PAGE
39	Plural Nominative and Accusative of Neuter Nouns: <u>město</u> , <u>měre</u> , <u>kuře</u> , <u>znamení</u> Demonstratives, Adjectives; Numerals: <u>jedno</u> , <u>dvě</u>	163
41	Last Names .	174
42	Plural Nouns, Masculine Animate, Nominative . .	192
43	Adjectives, Animate Masculine, Nominative Plural .	203
44	Plural of Possessive Pronouns	210

INTRODUCTION

This volume can be used with an instructor or in a self-paced, self-instructional mode since tapes accompany each exercise.

Each exercise is followed by a quiz that is distributed by the instructor. Students may check the correctness of their answers against a key corresponding to the exercise. Only after a student has passed the quiz will he/she be allowed to proceed to the next lesson.

Suggestions for Using this Volume

1. When used in the classroom with an instructor.

The students may have the texts open, but the part containing the answers should be covered. The instructor then goes through the exercises in the following manner:

- a. Presents the correct model.
- b. Lets one student repeat and translate the model.
- c. Gives the cue.
- d. Lets another student give the correct response and translation.

After ascertaining that the students have mastered the material, the instructor distributes the quiz to the students. Each quiz has a time limit and the time is controlled by the instructor. When the students have finished the quiz, the instructor will collect all quizzes and check them against the key. Those students who failed to meet the criterion will be instructed to restudy the lesson and take the quiz again. The student will not be allowed to take the same quiz more than twice.

2. When used as a self-paced, self-instructional mode (without a tape).

The student reads the explanations, examples and instructions. Then he/she goes through the exercise in the prescribed manner, i.e., covers the answers with a suitable card (provided in each book), works out the individual problems and only then checks the answers with the solutions, sliding the card down the page, line by line.

It is strongly recommended that the student read the Czech part--models, cues and questions--aloud and also voice the correct answers whenever possible.

Upon completion of the exercise, the student will ask the instructor for the corresponding quiz which must be completed within the time limit established for each quiz. The instructor will then provide the student with a key containing the answers and will discuss the student's mistakes, if any. The student must meet the criteria before being allowed to proceed to the next exercise.

3. When used with a tape as a self-paced, self-instructional mode.

Each tape contains the lesson number, the exercise number and the page number on which the exercise appears in the text. The student will proceed as under 2 above, i.e., with the correct solutions covered. He/she will perform the required tasks but instead of sliding the card down to check the correct solutions in the text, he/she will hear the correct solutions on the tape. He/she will then repeat each response during the pause provided.

In order to work at his/her own pace, the student will control the progression of the tape using the "pause" button while doing the required exercises. When repeating the correct solution the student should:

- a. Pronounce the words correctly.
- b. Use the correct word stress.
- c. Use the correct sentence stress.
- d. Imitate the correct intonation.

Lesson 21

CONJUGATION, PRESENT TENSE REVIEW: SOFT-TYPE ADJECTIVES (NOMINATIVE, DATIVE, ACCUSATIVE)

Study the grammar notes of Lesson 21, Czech Basic Course, Volume II, pages 6 and 7.

In the following exercises, change the subject or object as cued.

Exercise 1.

-ám

Model: On má tu českou mapu.

Cues

Oni

nová adresa

Já

ten dopis

My

žízeň

Vy

narozeniny

Ty

klíč k tomu vozu

Já hledám

ta česká kniha

Oni

(Cover this part.)

Oni mají tu českou mapu.

Oni mají novou adresu.

Já mám novou adresu.

Já mám ten dopis.

My máme ten dopis.

My máme žízeň.

Vy máte žízeň.

Vy máte narozeniny.

Ty máš narozeniny.

Ty máš klíč k tomu vozu.

Já hledám klíč k tomu vozu.

Já hledám tu českou knihu.

Oni hledají tu českou knihu.

Cuesta velká láhevMy velitelstvíVy stará pí NovákováTy Karel a BoženaOn to děvčeOn rád pomáhá každý studentOni takový člověkJá ta nová studentkaMy pan dr. SvobodaVy každý instruktorTy každý instruktorovi.(Cover this part.)

Oni hledají tu velkou láhev.

My hledáme tu velkou láhev.

My hledáme velitelství.

Vy hledáte velitelství.

Vy hledáte starou paní Novákovou.

Ty hledáš starou paní Novákovou.

Ty hledáš Karla a Boženu.

On hledá Karla a Boženu.

On hledá to děvče.

On rád pomáhá tomu děvčeti.

On rád pomáhá každému studen-tovi.

Oni rádi pomáhají každému stu-dentovi.

Oni rádi pomáhají takovému člověku.

Já rád pomáhám takovému člověku.

Já rád pomáhám té nové stu-dentce.

My rádi pomáháme té nové stu-dentce.

My rádi pomáháme panu doktoru Svobodovi.

Vy rádi pomáháte panu doktoru Svobodovi.

Vy rádi pomáháte každému instruk-torovi.

Ty rád pomáháš každému instruk-torovi.

Cuesten jeden voják

(Cover this part.)

Ty rád pomáháš tomu jednomu vojákovi.

On volá _____

On volá toho jednoho vojáka.

nemocnice

On volá nemocnici.

My _____

My voláme nemocnici.

ta malá kavárna

My voláme tu malou kavárnu.

Já _____

Já volám tu malou kavárnu.

jedna dobrá restaurace

Já volám jednu dobrou restauraci.

Vy _____

Vy voláte jednu dobrou restauraci.

dr. Němec

Vy voláte doktora Němce.

Ty _____

Ty voláš doktora Němce.

pí Novotná

Ty voláš paní Novotnou.

Oni _____

Oni volají paní Novotnou.

Božena a Marie

Oni volají Boženu a Marii.

Já čekám na _____

Já čekám na Boženu a Marii.

peníze

Já čekám na peníze.

Oni _____

Oni čekají na peníze.

Novák a Němec

Oni čekají na Nováka a Němce.

My _____

My čekáme na Nováka a Němce.

Karel a Tonda

My čekáme na Karla a Tondu.

Ona _____

Ona čeká na Karla a Tondu.

ten dopis

Ona čeká na ten dopis.

Vy _____

Vy čekáte na ten dopis.

ta věc

Vy čekáte na tu věc.

Já posílám Karlovi _____

Já posílám Karlovi tu věc.

Cues   lístekOni   krátký dopisTy   jedna dobrá knihaMy   nějaké jídloVy   aspirinOn   ta americká mapaOn se ptá na   má adresuOni   váš bratrJá   její přítelMy   počasíVy   jiná věc(Cover this part.)

Já posílám Karlovi lístek.

Oni posílají Karlovi lístek.

Oni posílají Karlovi krátký dopis.

Ty posíláš Karlovi krátký dopis.

Ty posíláš Karlovi jednu dobrou knihu.

My posíláme Karlovi jednu dobrou knihu.

My posíláme Karlovi nějaké jídlo.

Vy posíláte Karlovi nějaké jídlo.

Vy posíláte Karlovi aspirin.

On posílá Karlovi aspirin.

On posílá Karlovi tu americkou mapu.

On se ptá na tu americkou mapu.

On se ptá na mou adresu.

Oni se ptají na mou adresu.

Oni se ptají na vašeho bratra.

Já se ptám na vašeho bratra.

Já se ptám na jejího přítele.

My se ptáme na jejího přítele.

My se ptáme na počasí.

Vy se ptáte na počasí.

Vy se ptáte na jinou věc.

Cues	(Cover this part.)
Ty _____ ten učitel	Ty se ptáš na jinou věc.
Ona poslouchá _____ pan Hrubý	Ona poslouchá toho učitele.
My _____ rádio	My posloucháme pana Hrubého.
Vy _____ maminka	My posloucháme rádio.
Oni _____ tatínek	Vy posloucháte maminku.
Ty _____ doktor	Oni poslouchají maminku.
Já _____ ten kapitán	Oni poslouchají tatínka.
Já znám _____ každý důstojník	Ty posloucháš tatínka.
Ty _____ můj bratranec	Ty posloucháš doktora.
Oni _____ její dcera	Já poslouchám doktora.
Ona _____ jejich sestra	Já poslouchám toho kapitána.
My _____ Praha	Já znám toho kapitána.
	Já znám každého důstojníka.
	Ty znáš každého důstojníka.
	Ty znáš mého bratrance.
	Oni znají mého bratrance.
	Oni znají její dceru.
	Ona zná její dcéru.
	Ona zná jejich sestru.
	My známe jejich sestru.
	My známe Prahu.

Cues

Vy _____

tamten lékař

On spěchá k _____

vaše auto

My _____

teta Hrubá

Oni _____

to americké letadlo

Ty _____

Franta Novák

Já _____

Mařka Nováková

Vy _____

to dítě

On dává housku _____

ten malý hoch

My _____

ta kniha - syn

Oni _____

voda - pes

On _____

aspirin -
to nemocné dítě(Cover this part.)

Vy znáte Prahu.

Vy znáte tamtoho lékaře.

On spěchá k tamtomu lékaři.

On spěchá k vašemu autu.

My spěcháme k vašemu autu.

My spěcháme k tetě Hrubé.

Oni spěchají k tetě Hrubé.

Oni spěchají k tomu americkému letadlu.

Ty spěcháš k tomu americkému letadlu.

Ty spěcháš k Frantovi Novákovi.

Já spěchám k Frantovi Novákovi.

Já spěchám k Mařce Novákové.

Vy spěcháte k Mařce Novákové.

Vy spěcháte k tomu dítěti.

On dává housku tomu dítěti.

On dává housku tomu malému hochovi.

My dáváme housku tomu malému hochovi.

My dáváme tu knihu synovi.

Oni dávají tu knihu synovi.

Oni dávají vodu psovi.

On dává vodu psovi.

On dává aspirin tomu nemocnému dítěti.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
Vy _____	Vy dáváte aspirin tomu nemocnému dítěti.
_____ peníze - žena	Vy dáváte peníze ženě.
Ty _____	Ty dáváš peníze ženě.
_____ jídlo - ten člověk	Ty dáváš jídlo tomu člověku.
Já _____	Já dávám jídlo tomu člověku.
pokoj - každý (leave everybody alone)	Já dávám pokoj každému.

Exercise 2.-íma. -ím - oni -íModel: Já sedím nerad naproti oknu.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
On _____	On sedí nerad naproti oknu.
_____ ta špinavá stěna	On sedí nerad naproti té špinavé stěně.
Ty _____	Ty sedíš nerad naproti té špinavé stěně.
_____ pí Novotná	Ty sedíš nerad naproti paní Novotné.
On _____	On sedí nerad naproti paní Novotné.
_____ ta stará mapa	On sedí nerad naproti té staré mapě.
My _____	My sedíme neradi naproti té staré mapě.

Cues(Cover this part.)silné světlo

My sedíme neradi naproti silnému světlu.

Vy

Vy sedíte neradi naproti silnému světlu.

pan Kulhánek

Vy sedíte neradi naproti Kulhánkovi.

Oni

Oni sedí neradi naproti Kulhánkovi.

pan Svoboda

Oni sedí neradi naproti panu Svobodovi.

My rádi slyšíme

My rádi slyšíme pana Svobodu.

dobrý vtip

My rádi slyšíme dobrý vtip.

Oni

Oni rádi slyší dobrý vtip.

pravda

Oni rádi slyší pravdu.

Já

Já rád slyším pravdu.

všechno

Já rád slyším všechno.

On

On rád slyší všechno.

čeština

On rád slyší čeština.

My

My rádi slyšíme čeština.

angličtina

My rádi slyšíme angličtinu.

Vy

Vy rádi slyšíte angličtinu.

hezká hudba

Vy rád slyšíte hezkou hudbu.

On se zlobí na

On se zlobí na hezkou hudbu.

žena

On se zlobí na ženu.

Ty'

Ty se zlobíš na ženu.

teta

Ty se zlobíš na tetu.

Já

Já se zlobím na tetu.

to děvče

Já se zlobím na to děvče.

Cues(Cover this part.)

Ona _____

Ona se zlobí na to děvče.

My _____

ten hoch

Ona se zlobí na toho hochu.

My _____

soudruh Němec

My se zlobíma na soudruha Němce.

Vy _____

kpt. Dlouhý

Vy se zlobíte na kapitána Dlouhého.

On myslí na _____

On myslí na kapitána Dlouhého.

Ty _____ práce

On myslí na práci.

Ty _____

rodina

Ty myslíš na práci.

My _____

zkouška

Ty myslíš na rodinu.

Vy _____

ten program

My myslíme na rodinu.

Oni _____

škola

My myslíme na zkoušku.

Já _____

všechno

Vy myslíte na zkoušku.

On kouří _____

doma

Vy myslíte na ten program.

Já _____

jen někdy

Oni myslí na ten program.

My _____

jen když máme co

Oni myslí na školu.

Vy _____

Já myslím na školu.

Já myslím na všechno.

On kouří všechno.

On kouří doma.

Já kouřím doma.

Já kouřím jen někdy.

My kouříme jen někdy.

My kouříme jen když máme co.

Vy kouříte jen když máte co.

Cues(Cover this part.)   příliš moc

Vy kouříte příliš moc.

Oni

Oni kouří příliš moc.

                         celý den

Oni kouří celý den.

Ty

Ty kouříš celý den.

                         pořád

Ty kouříš pořád.

On mluví

On mluví pořád.

                         česky

On mluví česky.

My

My mluvíme česky.

                         anglicky

My mluvíme anglicky.

Oni

Oni mluví anglicky.

                         rusky

Oni mluví rusky.

Vy

Vy mluvíte rusky.

                         pěkně

Vy mluvíte pěkně.

Já

Já mluvím pěkně.

                         rychle

Já mluvím rychle.

Ty

Ty mluvíš rychle.

                         dobře

Ty mluvíš dobře.

Ona vaří

Ona vaří dobře.

                         večeře

Ona vaří večeři.

Já

Já vařím večeři.

                         snídaně

Já vařím snídaně.

Ty

Ty vaříš snídaně.

                         oběd

Ty vaříš oběd.

Oni

Oni vaří oběd.

Cues   kávaMy   čajVy   voda na čaj(Cover this part.)

Oni vaří kávu.

My vaříme kávu.

My vaříme čaj.

Vy vaříte čaj.

Vy vaříte vodu na čaj.

b. -ím   -oni   -ějíModel: Já rozumím Novákovi.CuesOni   tamten letecMy   českyVy   ten člověkTy   ta paníOn   to děvčeJá odjíždím k   pan NovákTy   strýc(Cover this part.)

Oni rozumějí (rozumí) Novákovi.

Oni rozumějí (rozumí) tamtomu letci.

My rozumíme tamtomu letci (letcovi).

My rozumíme česky.

Vy rozumíte česky

Vy rozumíte tomu člověku.

Ty rozumíš tomu člověku.

Ty rozumíš té paní.

On rozumí té paní.

On rozumí tomu děvčeti.

Já odjíždím k tomu děvčeti.

Já odjíždím k panu Novákovi.

Ty odjíždíš k panu Novákovi.

Ty odjíždíš ke strýci.

Cues(Cover this part.)

My _____

My odjíždíme ke strýci.

potom

My odjíždíme potom.

Vy _____

Vy odjíždíté potom.

sestra

Vy odjíždíté k sestře.

Oni _____

Oni odjíždějí (odjíždí) k sestře.

brzo

Oni odjíždějí (odjíždí) brzo.

c. jím - jedí. vím - vědí

Model: My jíme brzo.Cues(Cover this part.)

málo

My jíme málo.

Já _____

Já jím málo.

houska

Já jím housku.

Oni _____

Oni jedí housku.

chleba

Oni jedí chleba.

Ona _____

Ona jí chleba.

rychle

Ona jí rychle.

Ty _____

Ty jíš rychle.

maso

Ty jíš maso.

Vy _____

Vy jíte maso.

moc dobře

Vy jíte moc dobře.

d. Model: Já vím, kde je pošta.

Cues

On _____

____ jaké je tam počasí

My _____

M _____ že ona má narozeniny

Vy _____

____ který zub vás bolí

Ty _____

____ kolik stojí oběd

Oni _____

____ všechno

(Cover this part.)

On ví, kde je pošta.

On ví, jaké je tam počasí.

My víme, jaké je tam počasí.

My víme, že ona má narozeniny.

Vy víte, že ona má narozeniny.

Vy víte, který zub vás bolí.

Ty víš, který zub tě bolí.

Ty víš, kolik stojí oběd.

Oni vědí, kolik stojí oběd.

Oni vědí všechno.

Exercise 3.

a. -u, oni -ou

Model: Já čtu všechno.

Cues

____ ten dopis

Oni _____

____ ten program

My _____

____ večer doma

Ty _____

(Cover this part.)

Já čtu ten dopis.

Oni čtou ten dopis.

Oni čtou ten program.

My čteme ten program.

My čteme večer doma.

Ty čteš večer doma.

Cues(Cover this part.)_____ když máte čas

Ty čteš, když máš čas.

Vy _____

Vy čtete, když máte čas.

On _____ ta kniha

Vy čtete tu knihu.

On _____

On čte tu knihu.

_____ doma

On čte doma.

b. Model: On jde k doktorovi.Cues(Cover this part.)Oni _____

Oni jdou k doktorovi.

_____ strýc

Oni jsou k(e) strýci.

Ty _____

Ty jdeš k(e) strýci.

My _____ moře

Ty jdeš k moři.

My _____

My jdeme k moři.

_____ fotbalové hřiště

My jdeme k fotbalovému hřišti.

Vy _____

Vy jdete k fotbalovému hřišti.

_____ tělocvična

Vy jdete k tělocvičně.

Já _____

Já jdu k tělocvičně.

_____ ten malý strom

Já jdu k tomu malému stromu.

c. -u(-í), oni -ou(í)

Model: Já kupuju nové auto.Cues(Cover this part.)On _____

On kupuje nové auto.

_____ jedna pneumatika

On kupuje jednu pneumatiku.

CuesOni   to laciné rádioMy   to drahé masoVy   sůlTy   pivoOna   kávaOna pije   kakaoOni   čajMy   vodaVy   všechnoTy   málokdyJá   domaOn rád pracuje   venku(Cover this part.)

Oni kupujou jednu pneumatiku.

Oni kupujou to laciné rádio.

My kupujem(e) to laciné rádio.

My kupujem(e) to drahé maso.

Vy kupujete to drahé maso.

Vy kupujete sůl.

Ty kupuješ sůl.

Ty kupuješ pivo.

Ona kupuje pivo.

Ona kupuje kávu.

Ona pije kávu.

Ona pije kakao.

Oni pijou kakao.

Oni pijou čaj.

My pijem(e) čaj.

My pijem(e) vodu.

Vy pijte vodu.

Vy pijete všechno

Ty piješ všechno.

Ty piješ málokdy.

Já piju málokdy.

Já piju doma.

On rád pracuje doma.

On rád pracuje venku.

Cues

Já _____

_____
přes čas

Ty _____

_____
celý den

My _____

_____
v sobotu

Vy _____

_____
v neděli

Oni _____

_____
pořád

Ona se směje _____

_____
každý vtip

Oni _____

_____
ten program

My _____

_____
Karel

Ty _____

_____
Tonda

Vy _____

_____
to dítě

Já _____

_____
Božena(Cover this part.)

Já rád pracuju venku.

Já rád pracuju přes čas.

Ty rád pracuješ přes čas.

Ty rád pracuješ celý den.

My rádi pracujem(e) celý den.

My rádi pracujem(e) v sobotu.

Vy rádi pracujete v sobotu.

Vy rádi pracujete v neděli.

Oni rádi pracujou v neděli.

Oni rádi pracujou pořád.

Ona se směje pořád.

Ona se směje každému vtipu.

Oni se smějou každému vtipu.

Oni se smějou tomu programu.

My se smejem(e) tomu programu.

My se smějem(e) Karlovi.

Ty se směješ Karlovi.

Ty se směješ Tondovi.

Vy se smějete Tondovi.

Vy se smějete tomu dítěti.

Já se směju tomu dítěti.

Já se směju Boženě.

Exercise 4.

Soft type adjectives.

New words:	<u>hlavní</u>	<u>nervózní</u>	<u>východní</u>
	<u>jižní</u>	<u>obývací</u>	<u>zadní</u>
	<u>moderní</u>	<u>přední</u>	<u>západní</u>

In the nominative these adjectives have the same endings for all three genders.

a. Model: To je moderní hotel. (modern)

Cues	(Cover this part.)
město	To je moderní město.
restaurace	To je moderní restaurace.
ten . . . dům	To je ten moderní dům.
ta škola	To je ta moderní škola.
to letadlo	To je to moderní letadlo.
drahý . . . byt	To je drahý moderní byt.
kostel	To je moderní kostel.
hudba	To je moderní hudba.

b. Accusative.

Only the masculine animate form (moderního) has an ending different from the nominative.

Model: Já znám ten moderní hotel.

Cues(Cover this part.)

ta moderní budova

Já znám tu moderní budovu.

to moderní kino

Já znám to moderní kino.

ten velký moderní hotel

Já znám ten velký moderní hotel.

ta velká moderní restaurace

Já znám tu velkou moderní restauraci.

to velké moderní hřiště

Já znám to velké moderní hřiště.

ten nervózní doktor

Já znám toho nervózního doktora.

c. The dative feminine has the same ending as the nominative. The masculine and the neuter forms have the ending -ímu.

Model: On bydlí naproti tomu modernímu hotelu.

Cues(Cover this part.)

ta moderní knihovna

On bydlí naproti té moderní knihovně.

to moderní kino

On bydlí naproti tomu modernímu kinu.

ten moderní kostel

On bydlí naproti tomu modernímu kostelu.

ta moderní škola

On bydlí naproti té moderní škole.

ta velká moderní knihovna

On bydlí naproti té velké moderní knihovně.

ten vysoký moderní dům

On bydlí naproti tomu vysokému modernímu domu.

ta velká moderní kavárna

On bydlí naproti té velké moderní kavárně.

d. Model: To je hlavní věc. (main)

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
ulice	To je hlavní ulice.
důvod	To je hlavní důvod.
město (capital)	To je hlavní město.

e. Model: To je nervózní člověk.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
žena	To je nervózní žena.
děvče	To je nervózní děvče.
četař	To je nervózní četař.
důstojník	To je nervózní důstojník.

f. Model: Já znám ten hlavní důvod.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
město	Já znám hlavní město.
ulice	Já znám hlavní ulici.
ten nervózní člověk	Já znám toho nervózního člověka.
žena	Já znám tu nervózní ženu.
četař	Já znám toho nervózního četaře.

g. Model: On bydlí naproti...

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
ten nervózní člověk	On bydlí naproti tomu nervóznímu člověku.
ta nervózní paní	On bydlí naproti té nervózní paní.
ten nervózní kapitán	On bydlí naproti tomu nervóznímu kapitánovi.
ten nervózní učitel	On bydlí naproti tomu nervóznímu učitelovi.
hlavní pošta	On bydlí naproti hlavní poště.
hlavní velitelství	On bydlí naproti hlavnímu velitelství.

Exercise 5.

a. Model: Já nejdřív myslím a potom mluvím.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Oni	Oni nejdřív myslí a potom mluví.
Ty	Ty nejdřív myslíš a potom mluvíš.
My	My nejdřív myslíme a potom mluvíme.
Vy	Vy nejdřív myslíte a potom mluvíte.
Ona	Ona nejdřív myslí a potom mluví.
Já	Já nejdřív myslím a potom mluvím.

b. Model: Já lituju, že nemám čas.

Cues(Cover this part.)

Ty	Ty lituješ, že nemáš čas.
Oni	Oni litujou, že nemají čas.
Ona	Ona lituje, že nemá čas.
Vy	Vy litujete, že nemáte čas.
My	My litujeme, že nemáme čas.

c. Model: Já piju kávu, když se učím.

Cues(Cover this part.)

On	On pije kávu, když se učí.
Vy	Vy pijete kávu, když se učíte.
Ty	Ty piješ kávu, když se učíš.
Oni	Oni pijou kávu, když se učí.
My	My pijeme kávu, když se učíme.

d. Model: Já kupuju jenom to, co potřebuju.

Cues(Cover this part.)

My	My kupujeme jenom to, co potřebujeme.
Ona	Ona kupuje jenom to, co potřebuje.
Vy	Vy kupujete jenom to, co potřebujete.
Ty	Ty kupuješ jenom to, co potřebuješ.
Oni	Oni kupujou jenom to, co potřebujou.

e. Model: Já nekouřím, když pracuju.

Cues(Cover this part.)

Ty

Ty nekouříš, když pracuješ.

Oni

Oni nekouří, když pracujou.

On

On nekouří, když pracuje.

My

My nekouříme, když pracujeme.

Vy

Vy nekouříte, když pracujete.

f. Model: Já vím, kdy odjíždím.

Cues(Cover this part.)

Vy

Vy víte, kdy odjíždíte.

Oni

Oni vědí, kdy odjíždějí.

My

My víme, kdy odjíždíme.

Ty

Ty víš, kdy odjíždíš.

Ona

Ona ví, kdy odjíždí.

g. Model: Já jsem rád, že to vím.

Cues(Cover this part.)

Vy

Vy jste rádi, že to víte.

On

On je rád, že to ví.

Ona

Ona je ráda, že to ví.

My

My jsme rádi, že to víme.

Ty

Ty jsi rád, že to víš.

Oni

Oni jsou rádi, že to vědí.

Exercise 6.Model: Dnes je tam vítr.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
severní	Dnes je tam severní vítr.
jižní	Dnes je tam jižní vítr.
východní	Dnes je tam východní vítr.
západní	Dnes je tam západní vítr.
studený S	Dnes je tam studený severní vítr.
teplý J	Dnes je tam teplý jižní vítr.
suchý V	Dnes je tam suchý východní vítr.
silný Z	Dnes je tam silný západní vítr.
silný S	Dnes je tam silný severní vítr.
Já nerad chodím proti studený S	Já nerad chodím proti silnému severnímu větru. Já nerad chodím proti studenému severnímu větru.
Já nemám rád takový S	Já nemám rád studený severní vítr. Já nemám rád takový severní vítr.

Exercise 7.

Model: Její pokoj je naproti obývacímu pokoji.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
Kuchyň je naproti	Kuchyň je naproti obývacímu pokoji.
její pokoj	Kuchyň je naproti jejímu pokoji.
Oni mají rádi	Oni mají rádi její pokoj.
velký obývací pokoj	Oni mají rádi velký obývací pokoj.
Záchod je naproti	Záchod je naproti velkému obývacímu pokoji.
obývací pokoj	Záchod je naproti obývacímu pokoji.

Exercise 8.

Model: Tam je hlavní pošta.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
My hledáme	My hledáme hlavní poštu.
On bydlí naproti	On bydlí naproti hlavní poště.

Exercise 9.Model: To je hlavní věc.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
On rozumí	On rozumí hlavní věci.
On myslí na	On myslí na hlavní věc.
To je	To je hlavní věc.

Exercise 10.Model: To je ten hlavní důvod.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Oni rozumějí	Oni rozumějí tomu hlavnímu důvodu.
Oni myslí na	Oni myslí na ten hlavní důvod.
To je	To je ten hlavní důvod.

Exercise 11.Model: To je ten nervózní člověk.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Oni znají	Oni znají toho nervózního člověka.
Oni rozumějí	Oni rozumějí tomu nervóznímu člověku.
ten starý nervózní člověk	Oni rozumějí tomu starému nervóznímu člověku.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
Oni pomáhají	Oni pomáhají tomu starému nervóznímu člověku.
Tam bydlí	Tam bydlí ten starý nervózní člověk.

Exercise 12.Model: To je ta nervózní paní.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
Oni znají	Oni znají tu nervózní paní.
Oni rozumějí	Oni rozumějí té nervózní paní.
ten stary nervózní člověk	Oni rozumějí té staré nervózní paní.
Oni pomáhají	Oni pomáhají té staré nervózní paní.
Tam bydlí	Tam bydlí ta stará nervózní paní.

Exercise 13.Model: Koupelna je naproti pokoji.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
přední	Koupelna je naproti přednímu pokoji.
zadní	Koupelna je naproti zadnímu pokoji.
ten přední	Koupelna je naproti tomu přednímu pokoji.
ten zadní	Koupelna je naproti tomu zadnímu pokoji.

Cues(Cover this part.)

ten velký přední

Koupelna je naproti tomu velkému přednímu pokoji.

ten malý zadní

Koupelna je naproti tomu malému zadnímu pokoji.

Exercise 14.Model: Já potřebuju pneumatiku na přední kolo.Cues(Cover this part.)

zadní

Já potřebuju pneumatiku na zadní kolo.

to přední

Já potřebuju pneumatiku na to přední kolo.

to zadní

Já potřebuju pneumatiku na to zadní kolo.

jedno přední

Já potřebuju pneumatiku na jedno přední kolo.

jedno zadní

Já potřebuju pneumatiku na jedno zadní kolo.

Exercise 15.Model: Já mám špatnou pneumatiku.Cues(Cover this part.)

špatná přední

Já mám špatnou přední pneumatiku.

špatná zadní

Já mám špatnou zadní pneumatiku.

dobrá přední

Já mám dobrou přední pneumatiku.

dobrá zadní

Já mám dobrou zadní pneumatiku.

jedna dobrá přední

Já mám jednu dobrou přední pneumatiku.

jedna dobrá zadní

Já mám jednu dobrou zadní pneumatiku.

Cues(Cover this part.)

jedna špatná přední Já mám jednu špatnou přední pneumatiku.

jedna špatná zadní Já mám jednu špatnou zadní pneumatiku.

Exercise 16.

Masculine and feminine nouns whose nominative ends in -í (krejčí, paní) have the same case endings in the singular as the soft-type adjectives (see Lesson 22 also).

a. Using the word krejčí complete the following partial sentences.

Cues(Cover this part.)

On píše

On píše krejčímu.

On volá

On volá krejčího.

On hledá

On hledá krejčího.

Tam bydlí

Tam bydlí krejčí.

On chodí (k)

On chodí ke krejčímu.

On zná

On zná krejčího.

On bydlí naproti

On bydlí naproti krejčímu.

On potřebuje

On potřebuje krejčího.

Dole má byt

Dole má byt krejčí.

b. Using the phrase ta paní, complete the following partial sentences.

Cues(Cover this part.)

Oni píšou

Oni píšou té pané.

Oni volají

Oni volají tu paní.

Cues

Oni jdou (k)
Tam bydlí
Oni hledají
Oni bydlí naproti
Tamhle sedí
Oni pomáhají
Oni nemají rádi
Nahoře má byt

(Cover this part.)

Oni jdou k té paní.
Tam bydlí ta paní.
Oni hledají tu paní.
Oni bydlí naproti té paní.
Tamhle sedí ta paní.
Oni pomáhají té paní.
Oni nemají rádi tu paní.
Nahoře má byt ta paní.

Lesson 22

ADVERBS OF PLACE; MASCULINE AND FEMININE NOUNS ENDING IN -í
(krejčí, paní)

Study the grammar notes of Lesson 22, Czech Basic Course,
Volume II, pages 14 and 15.

Exercise 1.

a. Adverbs of Place. Look at the cartoon with six couples, a soldier and a dog. The differences in the use of the adverbs are shown in the following sentences:

Paní Červená je doma.
Pan Červený jde domů.

Paní Bílá je vpředu.
Pan Bílý jde dopředu.

Pes je venku.
Ten voják jde ven.

Paní Šedivá je vzadu.
Pan Šedivý jde dozadu.

Paní Černá je nahore.
Pan Černý jde nahoru.

Paní Braunová je uvnitř.
Pan Braun jde dovnitř.

Paní Zelená je dole.
Pan Zelený jde dolů.

b. Cue: Paní Červená je doma.

Response: Paní Červená je doma a pan Červený jde domů.

c. Describe several or all the situations without cues.

d. Questions and Answers:

Kam jde pan Červený?

Kde je paní Červená?

Kam jde ten voják?

Kde je ten pes?

Kam jde pan Černý?

Kde je paní Černá?

Kam jde pan Zelený?
 Kam jde pan Bílý?
 Kam jde pan Šedivý?
 Kam jde pan Braun?

Kde je paní Zelená?
 Kde je paní Bílá?
 Kde je paní Šedivá?
 Kde je paní Braunová?

e.

Jde paní Červená domů?	ne
Jde pan Braun dovnitř?	ano
Je pan Červený doma?	ne
Je pes uvnitř?	ne
Jde voják dovnitř?	ne
Je paní Šedivá vzadu?	ano
Jde pan Zelený nahoru?	ne
Je paní Bílá vzadu?	ne
Jde pan Bílý dopředu?	ano
Jde paní Braunová ven?	ne
Je paní Šedivá vpředu?	ne
Je paní Zelená dole?	ano
Jde pan Šedivý dopředu?	ne
Jde paní Černá dolů?	ne
Jde paní Bílá nahoru?	ne
Jde pan Černý nahoru?	ano
Je vůz vpředu?	ne
Je paní Braunová nahoře?	ne
Jde pan Šedivý dozadu?	ano
Jde pes dovnitř?	ne

f. *Fill in the blank spaces with either tady or sem.*

Kdo jde nahoru?

Kdo je nahoře?

Kdo jde dolů?

Kdo je dole?

Kdo jde dozadu?

Kdo je vzadu?

Kdo jde dopředu?

Kdo je vpředu?

Kdo jde dovnitř?

Kdo je uvnitř?

Kdo je venku?

Kdo je doma?

Exercise 2.

In your response, use the proper form tady or sem, whichever fits the cue.

Cues

(Cover this part.)

On (or já, etc.) bydlí

On bydlí tady.

On (or já, etc.) chodí

On chodí sem.

On (or já, etc.) utíká

On utíká sem.

On (or já, etc.) pracuje

On pracuje tady.

On (or já, etc.) sedí

On sedí tady.

On (or já, etc.) jde

On jde sem.

On (or já, etc.) studuje

On studuje tady.

On (or já, etc.) to dává

On to dává sem.

On (or já, etc.) čeká

On čeká tady.

On (or já, etc.) to dělá

On to dělá tady.

On (or já, etc.) hraje

On hraje tady.

On (or já, etc.) se dívá

On se dívá sem.

Note: Depending on the situation, the form would be:

- On střílí tady. - He's firing here.
 On střílí sem. - He's firing in this
 (our) direction.

Other pairs of adverbs to be used with the above cues when applicable are:

doma	-	domů
venku	-	ven
dole	-	dolů
nahoře	-	nahoru
vpředu	-	dopředu
vzadu	-	dozadu
jinde	-	jinam (new word)
uvnitř	-	dovnitř
tam	-	tam

Exercise 3.

Masculine and feminine nouns whose nominative ends in -í (krejčí, paní). (See also Lesson 21, Exercise 16.)

a. Using the masculine form of the word domácí, complete the following partial sentences.

Cues

Tamhle je

Já hledám

Já píšu

Já volám

Oni jdou (k)

Tam bydlí

Oni posílají peníze

Já znám

Oni čekají (na)

(Cover this part.)

Tamhle je domácí.

Já hledám domácího.

Já píšu domácímu.

Já volám domácího.

Oni jdou k domácímu.

Tam bydlí domácí.

Oni posílají peníze domácímu.

Já znám domácího.

Oni čekají (na) domácího.

b. Using the feminine form of the word domácí, complete the following partial sentences.

Cues

Tamhle je

Já hledám

Já píšu

Já volám

Oni jdou (k)

Tam bydlí

Oni posílají peníze

Já znám

Oni čekají (na)

(Cover this part.)

Tamhle je domácí.

Já hledám domácí.

Já píšu domácí.

Já volám domácí.

Oni jdou k domácí.

Tam bydlí domácí.

Oni posílají peníze domácí.

Já znám domácí.

Oni čekají (na) domácí.

c. Using the phrase paní domácí, complete the following partial sentences.

Cues

Tamhle je

Já hledám

Já píšu

Já volám

Oni jdou((k)

Tam bydlí

Oni posílají peníze

Já znám

Oni čekají (na)

(Cover this part.)

Tamhle je paní domácí.

Já hledám paní domácí.

Já píšu paní domácí.

Já volám paní domácí.

Oni jdou k paní domácí.

Tam bydlí paní domácí.

Oni posílají peníze paní domácí.

Já znám paní domácí.

Oni čekají (na) paní domácí.

d. Using the phrase pan domácí a paní domácí, complete the following partial sentences.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Tamhle je	Tamhle je pan domácí a paní domácí.
Já hledám	Já hledám pana domácího a paní domácí.
Já píšu	Já píšu panu domácímu a paní domáci.
Já volám	Já volám pana domácího a paní domácí.
Oni jdou (k)	Oni jdou k panu domácímu a paní domácí.
Tam bydlí	Tam bydlí pan domácí a paní domácí.
Oni posílají peníze	Oni posílají peníze panu domácímu a paní domácí.
Já znám	Já znám pana domácího a paní domácí.
Oni čekají (na)	Oni čekají (na) pana domácího a paní domácí.

Lesson 23

PERSONAL PRONOUNS, DATIVE SINGULAR

Study the grammar notes of Lesson 23, Czech Basic Course, Volume II, pages 22 through 24.

Exercise 1.

In this exercise, use the unstressed form, mi, ti, nám, vám, jím, mu, jí, with all the verbs in the cues.

a. mi

Model: On mi píše. (Stress: On mi píše.)

Cues

pomáhá

děkuje

rozumí

prodává auto

kupuje lístek

dává adresu

se . . . směje

(Cover this part.)

On mi pomáhá.

On mi děkuje.

On mi rozumí.

On mi prodává auto.

On mi kupuje lístek.

On mi dává adresu.

On se mi směje.

Note: The stronger form mně can also be used instead of mi, even in an unstressed position.

b. tiModel: On ti píše.e. jimModel: On jim píše.c. námModel: On nám píše.f. muModel: On mu píše.d. vámModel: On vám píše.g. jíModel: On jí píše.Exercise 2.

Stressed, emphasized, mně, tobě, jemu (the forms jí, nám, vám, and jim are the same for stressed and unstressed). The longer forms are also called the stronger forms. The shorter forms, mi, ti, and mu, are also called the weaker forms. The shorter forms are enclitic (dependent on the preceding word for their stress).

In these exercises use the stressed forms, mně, tobě, jemu, jí, nám, vám, jim, with all the verbs in the cues.

a. Model: On píše mně. (Stress: On píše mně.)Cues

pomáhá

(Cover this part.)

On pomáhá mně.

děkuje

On děkuje mně.

rozumí

On rozumí mně.

to prodává

On to prodává mně.

to kupuje

On to kupuje mně.

to dává

On to dává mně.

se směje

On se směje mně.

For exercises 2.b. through 2.g., use the cues under 2.a.

b. tobě

e. vám

Model: On píše tobě.

Model: On píše vám.

c. jemu

f. jím

Model: On píše jemu.

Model: On to dává jím.

d. nám

g. jí

Model: On píše nám.

Model: On se směje jí.

Exercise 3.

Unstressed.

Stimulus: Já píšu Novákovi.
Response: Já mu píšu taky.

Sentence stress:

Já píšu Novákovi.
Já mu píšu taky.

(Cover this part.)

Já píšu Boženě.

Já jí píšu taky.

Já pomáhám Boženě.

Já jí pomáhám taky.

Já pomáhám Karlovi a Boženě.

Já jim pomáhám taky.

Já rozumím Karlovi a Boženě.

Já jim rozumím taky.

Já rozumím tomu člověku.

Já mu rozumím taky.

Já to dávám tomu člověku.

Já mu to dávám taky.

Já to dávám paní Černé.

Já jí to dávám taky.

(Cover this part.)

Já to prodávám paní Černé.

Já jí to prodávám taky.

Já to prodávám Frantovi a
Tondovi.

Já jim to prodávám taky.

Já se směju Frantovi a Tondovi.

Já se jim směju taky.

Já se směju tomu dítěti.

Já se mu směju taky.

Já to kupuju tomu dítěti.

Já mu to kupuju taky.

Já to kupuju Bohumilovi.

Já mu to kupuju taky.

Exercise 4.

Stressed, emphasized.

Model: On nepíše mně, ale píše tobě.

Cues

(Cover this part.)

ty -- on

On nepíše tobě, ale píše jemu.

on -- ona

On nepíše jemu, ale píše jí.

ona -- ono

On nepíše jí, ale píše jemu.

my -- vy

On nepíše nám, ale píše vám.

vy -- my

On nepíše vám, ale píše nám.

oni -- já

On nepíše jim, ale píše mně.

Exercise 5.

After prepositions, the forms mně, tobě, jemu are used and the j sound changed to ň.

Stimulus: Já znám Nováka. On ke mně chodí.

Cue: Ty

Response: Ty znáš Nováka. On k tobě chodí.

Cues

(Cover this part.)

On

On zná Nováka. On k němu chodí.

Ona

Ona zná Nováka. On k ní chodí.

My

My známe Nováka. On k nám chodí.

Vy

Vy znáte Nováka. On k vám chodí.

Oni

Oni znají Nováka. On k nim chodí.

Variations: Já znám Nováka. On bydlí naproti mně.

Cues

(Cover this part.)

On

On zná Nováka. On bydlí naproti němu.

Ona

Ona zná Nováka. On bydlí naproti ní.

My

My známe Nováka. On bydlí naproti nám.

Vy

Vy znáte Nováka. On bydlí naproti vám.

Oni

Oni znají Nováka. On bydlí naproti nim.

Exercise 6.

Use the verb líví se in the second sentence.

a. Model: Já znám ten dům. Ten dům se mi (or mně) líbí.

Cues(Cover this part.)

Ty	Ty znáš ten dům. Ten dům se ti líbí.
My	My známe ten dům. Ten dům se nám líbí.
Vy	Vy znáte ten dům. Ten dům se vám líbí.
Ona	Ona zná ten dům. Ten dům se jí líbí.
On	On zná ten dům. Ten dům se mu líbí.
Já	Já znám ten dům. Ten dům se mi líbí.

b. Stimulus: Já znám to město.

Response: To město se mi líbí.

Ty čteš tu knihu.
My známe ten byt.
On kupuje to auto.
Vy máte rád to počasí.
Ona zná tu práci.
Já znám to děvče.

(Cover this part.)

Ta kniha se ti líbí.
Ten byt se nám líbí.
To auto se mu líbí.
To počasí se vám líbí.
Ta práce se jí líbí.
To děvče se mi líbí.

c. Stimulus: Novákovi se to auto líbí.

Response: Jemu se to auto líbí.

Boženě se to auto líbí.
Karloví se to auto líbí.
Tomu děvčeti se to auto líbí.
Panu Novotnému se to auto líbí.
Tondovi a Máně se to auto líbí.

(Cover this part.)

Jí se to auto líbí.
Jemu se to auto líbí.
Jemu se to auto líbí.
Jemu se to auto líbí.
Jim se to auto líbí.

d. Model: Já se Novákovi nelíbím.

Cues(Cover this part.)

Ty

Ty se Novákovi nelíbíš.

On

On se Novákovi nelíbí.

Ona

Ona se Novákovi nelíbí.

My

My se Novákovi nelíbíme.

Vy

Vy se Novákovi nelíbíte.

Oni

Oni se Novákovi nelíbí.

Já

Já se Novákovi nelíbím.

Exercise 7.daří se

a. Model: Já se mám dobře. Mně se daří dobře.

Cues(Cover this part.)

Ty

Ty se máš dobře. Tobě se daří dobře.

My

My se máme dobře. Nám se daří dobře.

Vy

Vy se máte dobře. Vám se daří dobře.

On

On se má dobře. Jemu se daří dobře.

Ona

Ona se má dobře. Jí se daří dobře.

Oni

Oni se mají dobře. Jim se daří dobře.

To děvče

To děvče se má dobře. Jemu se daří dobře.

b. Replace the subject noun(s) with the pronoun.

Stimulus: Jak se daří Novákovi?

Response: Daří se mu dobře. (OR: Jemu se daří dobře.)

(Cover this part.)

Jak se daří Boženě?

Daří se jí dobře.
(Jí se daří dobře.)

Jak se daří Karlovi a Boženě?

Daří se jim dobře.
(Jim se daří dobře.)

Jak se daří tomu děvčeti?

Daří se mu dobře.
(Jemu se daří dobře.)

Jak se vám daří?

Daří se mi dobře.
(Mně se daří dobře.)

Jak se daří tatínkovi?

Daří se mu dobře.
(Jemu se daří dobře.)

Jak se daří paní Novákové?

Daří se jí dobře.
(Jí se daří dobře.)

Jak se daří tatínkovi a mamince?

Daří se jim dobře.
(Jim se daří dobře.)

Exercise 8.

Accusative and dative of personal pronouns contrasted.

a. Model: Já volám Nováka. On mě zná. On mně pomáhá.

Cues

(Cover this part.)

Ty (voláš Nováka)

Ty voláš Nováka. On tě zná.
On ti pomáhá.

On

On volá Nováka. On ho zná.
On mu pomáhá.

Ona

Ona volá Nováka. On ji zná.
On jí pomáhá.

Cues(Cover this part.)

Oni

Oni volají Nováka. On je zná.
On jim pomáhá.

My známe

My známe Nováka. On nás zná.
On nám pomáhá.

Vy

Vy znáte Nováka. On vás zná.
On vám pomáhá.

Já

Já znám Nováka. On mě zná.
On mi (mně) pomáhá.

b. Emphasized.

Model: Já znám Nováka a Novák zná mne. (Pronounce: mňe.)
On bydlí naproti mně.

Cues(Cover this part.)

My (známe Nováka)

My známe Nováka a Novák zná nás.
On bydlí naproti nám.

Vy

Vy znáte Nováka a Novák zná vás.
On bydlí naproti vám.

Oni

Oni znají Nováka a Novák zná je.
On bydlí naproti nim.

On

On zná Nováka a Novák zná jeho.
On bydlí naproti němu.

Ona

Ona zná Nováka a Novák zná ji.
On bydlí naprotiní.

Ty

Ty znáš Nováka a Novák zná tebe.
On bydlí naproti tobě.

Já

Já znám Nováka a Novák zná mě (mne).
On bydlí naproti mně.

Pronunciation of mě, mne, and mně is the same - mňe.

c. Model: On mě potřebuje, on ke mně chodí.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
On tě potřebuje, . . .	on k tobě chodí.
On ho potřebuje, . . .	on k němu chodí.
On ji potřebuje, . . .	on k ní chodí.
On je potřebuje, . . .	on k nim chodí.
On nás potřebuje, . . .	on k nám chodí.
On vás potřebuje, . . .	on k vám chodí.
On mě potřebuje, . . .	on ke mně chodí.

Exercise 9.

a. Answer the questions using the cues provided.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Líbí se vám ten byt?	ano	Ano, ten byt se mi líbí.
Myslíte, že ten byt se jí líbí?	ano	Ano, já myslím, že ten byt se jí líbí.
Daří se vám dobře?	ano	Ano, mně se daří dobře.
Myslíte, že se mu daří dobře?	ne	Ne, já nemyslím, že se mu daří dobře.
Jdete ke mně?	ne	Ne, já nejdu k vám.
Říkáte to mně?	ano	Ano, já to říkám (or: říkám to) vám.
Chodíte k nám často?	ne	Ne, já k vám často nechodím.
Dáváte to mně nebo jim?	oni	Dávám to jim.
Chodí ona k vám?	ano	Ona chodí ke mně (or: ona ke mně chodí).

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Pomáhám já vám?	ano	Ano, vy mně pomáháte.
Prodáváte jim auto?	ne	Ne, já jim neprodávám auto (or: neprodávám jim auto).

b. Use personal pronouns in your answers:

Stimulus: Líbí se tady Novákovi?

Response: Jemu se tady líbí (or: Líbí se mu tady).

(Cover this part.)

Líbí se tady Boženě?	Jí se tady líbí. (Or: Líbí se jí tady.)
Daří se Novákovi dobře?	Jemu se daří dobře. (Daří se mu dobře.)
Daří se paní Novákové dobře?	Jí se daří dobře. (Daří se jí dobře.)
Jdete k panu Černému?	Já k němu jdu. (Jdu k němu.)
Chodíte k paní Novotné?	Já k ní chodím. (Chodím k ní.)
Bydlíte naproti Karlovi?	(Já) bydlím naproti němu.
Rozumíte panu Němcovi?	Já mu rozumím. (Rozumím mu.)
Pomáháte Karlovi a Boženě?	Já jim pomáhám. (Pomáhám jim.)
Píšete Máně?	Já jí píšu. (Píšu jí.)
Líbí se tady Karlovi a Frantovi?	Jim se tady líbí. (Líbí se jim tady.)
Bydlí Novák naproti vám?	(On) bydlí naproti mně.
Bydlí Novák naproti Karlovi a Frantovi?	(On) bydlí naproti nim.
Věří vám Novák?	On mi věří. (Věří mi.)
Věříte vy Novákovi?	Já mu věřím. (Věřím mu.)

(Cover this part.)

Půjčujete Novákovi peníze?

Já mu půjčuju peníze. (Půjčuju mu peníze.)

Půjčuje on vám peníze?

On mi půjčuje peníze.
(Půjčuje mi peníze.)

Říkáte to Novákovi?

Já mu to říkam. (Říkám mu to.)

Říká to on vám?

On mi to říká. (Říká mi to.)

Exercise 10.Reflexive pronouns: si, sobě (unstressed, stressed)a. Já si kupuji cigarety. I'm buying (myself) cigarettes.Cues(Cover this part.)

Ty

Ty si kupuješ cigarety.

On

On si kupuje cigarety.

Ona

Ona si kupuje cigarety.

My

My si kupujem(e) cigarety.

Vy

Vy si kupujete cigarety.

Oni

Oni si kupujou cigarety.

Já

Já si kupuju cigarety.

b. Já si to říkám. I am saying it to myself.Cues(Cover this part.)

Ty

Ty si to říkáš.

On

On si to říká.

Ona

Ona si to říká.

Cues(Cover this part.)

My

My si to říkáme.

Vy

Vy si to říkáte.

Oni

Oni si to říkají.

c. My si píšem(e). We write (to) each other.Cues(Cover this part.)

Vy

Vy si píšete.

Oni

Oni si píšou.

My

My si píšem.

d. My si věříme. We trust each other.Cues(Cover this part.)

Vy

Vy si věříte.

Oni

Oni si věří.

My

My si věříme.

e. Já si věřím. I trust myself.Cues(Cover this part.)

Ty

Ty si věříš.

On

On si věří.

My

My si věříme.

Oni

Oni si věří.

Ona

Ona si věří.

Vy

Vy si věříte.

f. Já kupuju lístek sobě a ne Boženě.

I am buying a ticket for myself and not for Božena.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Ty	Ty kupuješ lístek sobě a ne Boženě.
On	On kupuje lístek sobě a ne Boženě.
Ona	Ona kupuje lístek sobě a ne Boženě.
My	My kupujem(e) lístek sobě a ne Boženě.
Vy	Vy kupujete lístek sobě a ne Boženě.
Oni	Oni kupujou lístek sobě a ne Boženě.
Já	Já kupuju lístek sobě a ne Boženě.

g. Já se směju sobě. I m laughing at myself.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Ty	Ty se směješ sobě.
On	On se směje sobě
Ona	Ona se směje sobě.
My	My se smějem(e) sobě.
Vy	Vy se smějete sobě.
Oni	Oni se smějou sobě.
Já	Já se směju sobě.

Lesson 24

POSSESSIVE PRONOUNS, DATIVE SINGULAR; PERSONAL PRONOUNS, REVIEW OF ACCUSATIVE AND DATIVE

Study the grammar notes of Lesson 24, Czech Basic Course, Volume II, pages 32 through 35.

Using the cues provided, complete the sentences as shown in the models.

Exercise 1.

Dative of possessive pronouns.

- a. Stimulus: On píše mému příteli.
Cue: tvůj
Response: On píše tvému příteli.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
náš	On píše našemu příteli.
váš	On píše vašemu příteli.
její	On píše jejímu příteli.
jejich	On píše jejich příteli.
jeho (someone else's)	On píše jeho příteli.
jeho (his own)	On píše svému příteli.
můj	On píše mému příteli.

- b. Stimulus: On píše mé sestře.
 Cue: tvá
 Response: On píše tvé sestře.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
naše	On píše naší sestře.
vaše	On píše vaší sestře.
její	On píše její sestře.
jejich	On píše jejich sestře.
jeho (someone else's)	On píše jeho sestře.
jeho his own	On píše své sestře.
má	On píše mé sestře.

- c. Stimulus: On jde k mému autu.
 Cue: tvé
 Response: On jde k tvému autu.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
naše	On jde k našemu autu.
vaše	On jde k vašemu autu.
její	On jde k jejímu autu.
jejich	On jde k jejich autu.
jeho (someone else's)	On jde k jeho autu.
jeho (his own)	On jde k svému autu.

Exercise 2.

Assorted genders.

Stimulus: Já píšu svému bratrovi.

Cue: váš bratr

Response: Já píšu vašemu bratrovi.

Cues(Cover this part.)rozumím

Já rozumím vašemu bratrovi.

jejich tatínek

Já rozumím jejich tatínkovi.

Ty pomáháš

Ty pomáháš jejich tatínkovi.

náš strýc

Ty pomáháš našemu strýci.

Vy chodíte (k)

Vy chodíte k našemu strýci.

má sestra

Vy chodíte k mé sestře.

Ona se směje

Ona se směje mé sestře.

tvůj dopis

Ona se směje tvému dopisu.

My se smějeme

My se smějem(e) tvému dopisu.

vaše auto

My se smějem(e) vašemu autu.

Oni jdou (k)

Oni jdou k vašemu autu.

náš doktor

Oni jdou k našemu doktorovi.

Vy chodíte (k)

Vy chodíte k našemu doktorovi.

naše učitelka

Vy chodíte k naší učitelce.

On pomáhá

On pomáhá naší učitelce.

náš Karel

On pomáhá našemu Karlovi.

Vy nerozumíte

Vy nerozumíte našemu Karlovi.

naše rádio

Vy nerozumíte našemu rádiu.

On nerozumí

On nerozumí našemu rádiu.

jeho instruktor (jeho
svému)

On nerozumí svému instruktorovi.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
On píše _____	On píše svému instruktorovi.
____ tvoje sestřenice (female cousin)	On píše tvé sestřenici.
Oni pomáhají _____	Oni pomáhají tvé sestřenici.
____ jejich učitel	Oni pomáhají svému (jejich) učitelovi.
On věří _____	On věří jejich učitelovi.
____ její sestra	On věří její sestře.
On to posílá _____	On to posílá její sestře.
____ náš kapitán	On to posílá našemu kapitánovi.
On to dává _____	On to dává našemu kapitánovi.
____ její domácí	On to dává její domácí.
My nerozumíme _____	My nerozumíme její domácí.
____ jejich práce	My nerozumíme jejich práci.
Vy se smějete _____	Vy se smějete jejich práci.
____ můj vůz	Vy se smějete mému vozu.

Exercise 3.

Svému or své, depending on the situation.

Stimulus: Já jdu k svému příteli.

Cue: tvůj přítel

Response: Já jdu k tvému příteli.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Ty jdeš _____	Ty jdeš k svému příteli.
____ náš přítel	Ty jdeš k našemu příteli.
My jdeme _____	My jdeme k svému příteli.

Cues

_____ váš přítel
 Já jdu _____
 _____ tvoje sestra
 Ty jdeš _____
 _____ naše dcera
 My jdeme _____
 _____ vaše dcera
 Vy jdete _____
 _____ její přítel
 Ona jde _____
 _____ jejich přítel
 Oni jdou _____
 _____ jeho kancelář
 On jde _____
 _____ její kancelář
 Ona jde _____
 _____ jeho auto
 On jde _____
 _____ její auto
 Ona jde _____
 _____ jejich auto
 Oni jdou _____
 _____ jeho přítel
 On jde _____

(Cover this part.)

My jdeme k vašemu příteli.
 Já jdu k vašemu příteli.
 Já jdu k tvé sestře.
 Ty jdeš k své sestře.
 Ty jdeš k naší dceři.
 My jdeme k své dceři.
 My jdeme k vaší dceři.
 Vy jdete k své dceři.
 Vy jdete k jejímu příteli.
 Ona jde k svému příteli.
 Ona jde k jejich příteli.
 Oni jdou k svému příteli.
 Oni jdou k jeho kanceláři.
 On jde k své kanceláři.
 On jde k její kanceláři.
 Ona jde ke své kanceláři.
 Ona jde k jeho autu.
 On jde ke svému autu.
 On jde k jejímu autu.
 Ona jde ke svému autu.
 Ona jde k jejich autu.
 Oni jdou ke svému autu.
 Oni jdou k jeho příteli.
 On jde ke svému příteli.

Exercise 4.

Model: On zná mého přítele. On píše mému příteli.

<u>Cues</u>	(Cover this part.)
tvůj syn	On zná tvého syna. On píše tvému synovi.
jeho instruktor	On zná jeho (svého) instruktora. On píše jeho (svému) instruktori.
její lékař	On zná jejího lékaře. On píše jejímu lékaři.
náš kapitán	On zná našeho kapitána. On píše našemu kapitánovi.
váš domácí	On zná vašeho domácího. On píše vašemu domácímu.
jejich učitel	On zná jejich učitele. On píše jejich učitelovi. (učiteli)
můj strýc	On zná mého strýce. On píše mému strýci.
tvůj krejčí	On zná tvého krejčího. On píše tvému krejčímu.
jeho zákazník	On zná jeho (svého) zákazníka. On píše jeho (svému) zákazníkovi.
moje sestra	On zná mou (moji) sestru. On píše mé sestře.
tvoje maminka	On zná tvou (tvoji) maminku. On píše tvé maminec.
jeho neteř	On zná jeho (svou) neteř. On píše jeho (své) neteři.
její teta	On zná její tetu. On píše její tetě.
naše sestřenice	On zná naši sestřenici. On píše naší sestřenici.
vaše Božena	On zná vaši Boženu. On píše vaši Boženě.
jejich učitelka	On zná jejich učitelku. On píše jejich učitelce.
moje dcera	On zná mou (moji) dceru. On píše mé dceři.

Exercise 5.

Stimulus: Komu píše pan Novák?

Cue: váš bratranec

Response: Pan Novák píše mému bratranci (bratrancovi).

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Komu píšete vy?	jeho sestra	Já píšu jeho sestře.
Komu pomáhá Novák?	náš přítel	Novák pomáhá našemu příteli.
Čemu nerozumí Novák?	můj dopis	Novák nerozumí mému dopisu.
Čemu on rozumí?	váš dopis	On rozumí vašemu dopisu.
Čemu se smějete?	vaše angličtina	Směju se vaší angličtině.
Čemu Novák dobře rozumí?	jeho práce	Novák rozumí dobře své práci.
K čí dceři on chodí?	má dcera	On chodí k vaší dceři.
Naproti čemu on na ni čeká?	naše kancelář	On na ni čeká naproti naší kanceláři.
Čemu vy rozumte?	vaše odpověď	Já rozumím vaší odpovědi.
Komu pomáháte?	váš přítel	Já pomáhám svému příteli.
Kdo pomáhá svému příteli?	každý	Každý pomáhá svému příteli.
Naproti čemu je vaše auto?	můj dům	Mé auto je naproti vašemu domu.
K čímu autu jde Novák?	její auto	Novák jde k jejímu autu.
K čímu autu jde ona?	jeho auto	Ona jde k jeho autu.
K čímu autu jde Karel?	jeho auto	Karel jde ke svému (jeho) autu.
K čímu doktorovi ona chodí?	její doktor	Ona chodí ke svému (jejímu) doktorovi.

Answer the following questions using the cues provided.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Čímu doktorovi věříte?	váš doktor	Já věřím svému(vašemu) doktorovi.
Čí práci nerozumíte?	jejich práce	Já nerozumím jejich práci.
Čemu se Karel směje?	váš pes	Karel se směje mému psovi.
Komu to Karel říká?	váš učitel	Karel to říká vašemu učitelovi.
Ke komu jdete večer?	jeho teta	Já jdu večer k jeho tetě. (OR: Večer jdu k jeho tetě.)

Lesson 26

FUTURE TENSE OF BÝT (BUDU)

Study the grammar notes of Lesson 26, Czech Basic Course, Volume II, page 48.

Exercise 1.

Simple correlation.

a. Model: Já budu doma.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Ty	Ty budeš doma.
On	On bude doma.
Ona	Ona bude doma.
My	My budem(e) doma.
Vy	Vy budete doma.
Oni	Oni budou doma!
Já	Já budu doma.

Variations:

Já budu zítra doma.
Já budu dnes večer doma.
Já budu venku.
Já budu tady.
Já budu nahoře.

Já budu dole.
Já budu rád. (ráda)
Já budu sám. (sama)
Já budu doma sám. (sama)

b. Model: Já nebudu doma.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Ty	Ty nebudeš doma.
On	On nebude doma.
Ona	Ona nebude doma.
My	My nebudem(e) doma.
Vy	Vy nebudete doma.
Oni	Oni nebudou doma.
Já	Já nebudu doma.

Exercise 2.

Correlation and substitution.

a. Model: Já budu doma.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Ty _____	Ty budeš doma.
_____ venku	Ty budeš venku.
On _____	On bude venku.
_____ nahoře	On bude nahoře.
My _____	My budem(e) nahoře.
_____ dole	My budem(e) dole.
Vy _____	Vy budete dole.
_____ vpředu	Vy budete vpředu.
Oni _____	Oni budou vpředu.
_____ tady	Oni budou tady.

Cues

Já _____

večer doma

Ty _____

dnes večer doma

On _____

zítra doma

Ona _____

pořád doma

My _____

blízko

Vy _____

daleko

Oni _____

pryč

Já _____

večer pryč

Ty _____

zítra pryč

On _____

nemocný

Ona _____

nachlazená

Ty _____

zdravý

Já _____

(Cover this part.)

Já budu tady.

Já budu večer doma.

Ty budeš večer doma.

Ty budeš dnes večer doma.

On bude dnes večer doma.

On bude zítra doma.

Ona bude zítra doma.

Ona bude pořád doma.

My budem(e) pořád doma.

My budem(e) blízko.

Vy budete blízko.

Vy budete daleko.

Oni budou daleko.

Oni budou pryč.

Já budu pryč.

Já budu večer pryč.

Ty budeš večer pryč.

Ty budeš zítra pryč.

On bude zítra pryč.

On bude nemocný.

Ona bude nemocná.

Ona bude nachlazená.

Ty budeš nachlazený.

Ty budeš zdravý.

Já budu zdravý.

Cues

svobodník
Ty praporčík
On nadpraporčík
Já jistě doma
Ty dobrý letec
On dobrý důstojník

(Cover this part.)

Já budu svobodník.
Ty budeš praporčík.
On bude nadpraporčík.
Já budu nadpraporčík.
Já budu jistě doma.
Ty budeš jistě doma.
Ty budeš dobrý letec.
On bude dobrý letec.
On bude dobrý důstojník.

b. Model: Já nebudu doma.Cues

Ty venku
On nahoře
My dole
Vy vpředu
Oni tady

(Cover this part.)

Ty nebudeš doma.
Ty nebudeš venku.
On nebude venku.
On nebude nahoře.
My nebudem(e) nahoře.
My nebudem(e) dole.
Vy nebudete dole.
Vy nebudete vpředu.
Oni nebudou vpředu.
Oni nebudou tady.

CuesJávečer domaTydnes večer domaOnzítra domaOnapořád domaMyblízkoVydalekoOnipryčJávečer pryčTyzítra pryčOnnemocnýOnanachlazenáTyzdravýJá(Cover this part.)

Já nebudu tady.

Já nebudu večer doma.

Ty nebudeš večer doma.

Ty nebudeš dnes večer doma.

On nebude dnes večer doma.

On nebude zítra doma.

Ona nebude zítra doma.

Ona nebude pořád doma.

My nebudem(e) pořád doma.

My nebudem(e) blízko.

Vy nebudete blízko.

Vy nebudete daleko.

Oni nebudou daleko.

Oni nebudou pryč.

Já nebudu pryč.

Já nebudu večer pryč.

Ty nebudeš večer pryč.

Ty nebudeš zítra pryč.

On nebude zítra pryč.

On nebude nemocný.

Ona nebude nemocná.

Ona nebude nachlazená.

Ty nebudeš nachlazený.

Ty nebudeš zdravý.

Já nebudu zdravý.

CuessvobodníkTy praporčíkOn nadpraporčíkJá jistě domaTy dobrý letecOn dobrý důstojník(Cover this part.)

Já nebudu svobodník.

Ty nebudeš praporčík.

Ty nebudeš nadpraporčík.

On nebude praporčík.

On nebude nadpraporčík.

Já nebudu nadpraporčík.

Já nebudu jistě doma.

Ty nebudeš jistě doma.

Ty nebudeš dobrý letec.

On nebude dobrý letec.

On nebude dobrý důstojník.

Exercise 3.

Put into the future tense:

On tady není.

My jsme pořád doma.

Ta práce je hotová.

Je tady ten člověk?

Vy tady odpoledne nejste.

To je škoda.

Tatínek a maminka jsou doma.

Ty jsi ještě tady?

Vy jste nemocný.

(Cover this part.)

On tady nebude.

My budem(e) pořád doma.

Ta práce bude hotová.

Bude tady ten člověk?

Vy tady odpoledne nebudete.

To bude škoda.

Tatínek a maminka budou doma.

Ty budeš ještě tady?

Vy budete nemocný.

(Cover this part.)

Já už jsem zdravý.

Do toho jim nic není.

To je v pořádku.

Mně není dobře.

Ty jsi sám doma?

Dnes není zima.

Karel a já jsme málokdy doma.

Oni jsou moc rádi.

My jsme proti Tondovi.

Vy jste tady sami?

Nám není dobře.

On je rád, že je voják.

Já tam nejsem, protože tam je zima.

Sobota je jeho volný den.

Ty jsi student.

Je proti němu opozice.

To není vážné.

Dnes je schůze.

Já jsem hodně nemocný.

Vy jste sám, protože Karel je pryč.

Ona je pořád slabá.

Já už budu zdravý.

Do toho jim nic nebude.

To bude v pořádku.

Mně nebude dobře.

Ty budeš sám doma?

Dnes nebude zima.

Karel a já budem(e) málokdy doma.

Oni budou moc rádi.

My budem(e) proti Tondovi.

Vy budete tady sami?

Nám nebude dobře.

On je (bude) rád, že bude voják.

Já tam nebudu, protože tam bude zima. OR: Já tam nebudu, protože tam je zima.

Sobota bude jeho volný den.

Ty budeš student.

Bude proti němu opozice.

To nebude vážné.

Dnes bude schůze.

Já budu hodně nemocný.

Vy budete sám, protože Karel bude pryč. OR: Vy budete sám, protože Karel je pryč.

Ona bude pořád slabá.

Exercise 4.

a. Model: Já budu tady a ty budeš tam.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
My - vy	My budem(e) tady a vy budete tam.
On - já	On bude tady a já budu tam.
Oni - my	Oni budou tady a my budem(e) tam.
Ty - my	Ty budeš tady a my budem(e) tam.
Já - ona	Já budu tady a ona bude tam.
Ty - já	Ty budeš tady a já budu tam.
My - on	My budem(e) tady a on bude tam.
Ona - oni	Ona bude tady a oni budou tam.
Vy - já	Vy budete tady a já budu tam.
Ona - my	Ona bude tady a my budem(e) tam.
Já - oni	Já budu tady a oni budou tam.
Ty - vy	Ty budeš tady a vy budete tam.

b. Model: Já budu vpředu a ty budeš vzadu.

Use the same cues as in 4a.

c. Model: Já budu uvnitř a ty budeš venku.

Use the same cues as in 4a.

Exercise 5.

Answer the following questions using the cues provided.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Budete tady dne večer?	ano	Ano, (já) budu tady dnes večer.
Budete tady zítra ráno?	ano	Ano, (já) budu tady zítra ráno.
Budete tady zítra celý den?	ne	Ne, (já) nebudu tady zítra celý den.
Jak bude zítra?	hezky	Zítra bude hezky.
Kdo bude brzy svobodník?	ten nový student	Ten nový student bude brzy svobodník.
Myslíte, že já tady budu dnes odpoledne?	ano	Ano, (já) myslím, že vy tady budete dnes odpoledne.
Kde budete vy dnes odpoledne?	taky tady	Já budu taky tady dnes odpoledne.
Kdo bude tady zítra celý den?	ta studentka	Ta studentka bude tady zítra celý den.
Bude už brzy poledne?	ano	Ano, poledne bude už brzy.
Jaké bude zítra počasí?	moc hezké	Zítra bude moc hezké počasí.
Jaká bude zítra snídaně?	moc dobrá	Zítra bude moc dobrá snídaně.
Jaká bude večeře?	taky dobrá	Večeře bude taky dobrá.
Kdy bude Karel doma?	až večer	Karel bude doma až večer.
Budete tady příští hodinu?	ne	Příští hodinu tady nebudu. OR: Já tady nebudu příští hodinu.
Budete tady příští rok?	ne	Ne, příští rok tady nebudu. OR: Já tady nebudu příští rok.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Kde budete příští týden?	doma	Příští týden budu doma.
Kde budou Božena a Karel příští týden?	taky doma	Karel a Božena budou taky doma příští týden.
Jaká bude příští zkouška?	dost těžká	Příští zkouška bude dost těžká.

Lesson 27

INFINITIVE AND FUTURE TENSE OF 2ND-, 5TH-AND 6TH-CLASS VERBS MRZNOUT, DELAT, PRACOVAT

Study the grammar notes of Lesson 27, Czech Basic Course, Volume II, pages 57 through 60.

Recapitulation:

The infinitive: the form of verbs usually introduced by "to" in English, such as "to see," "to go," "to make."

The infinitive of Czech verbs usually ends in -t or -ti.

In colloquial language as well as in literary-style spoken language the ending -t is used as a rule. Nowadays, even in literary-style written language the ending -t is predominantly used.

Exercise 1.

Verbs of the 5th class: -at.

a. Put these sentences into the future tense (transformation):

Stimulus: On hledá práci.

Response: On bude hledat práci.

(Cover this part.)

On volá Máňu.

On bude volat Máňu.

On poslouchá doktora.

On bude poslouchat doktora.

On čeká na dopis.

On bude čekat na dopis.

On to pořád říká.

On to bude pořád říkat.

On vstává brzy.

On bude vstávat brzy.

On se všude vyptává.

On se bude všude vyptávat.

(Cover this part.)

On se pořád ptá.	On se bude pořád ptát.
On spěchá domů.	On bude spěchat domů.
On to všude povídá.	On to bude všude povídат.
On prodává vůz.	On bude prodávat vůz.
On mi pomáhá.	On mi bude pomáhat.
On dělá pořádek.	On bude dělat pořádek.
On dává znamení.	On bude dávat znamení.
On se dívá ven.	On se bude dívat ven.
On vítá návštěvu.	On bude vítat návštěvu.
On nám posílá peníze.	On nám bude posílat peníze.
On se obouvá pomalu.	On se bude obouvat pomalu.
On se obleká.	On se bude oblekat.
On odpočívá dlouho.	On bude odpočívat dlouho.

b. Put the following into the future tense (transformation):

Stimulus: On nehledá práci.

Response: On nebude hledat práci.

(Cover this part.)

On nevolá Máňu.	On nebude volat Máňu.
On neposlouchá doktora.	On nebude poslouchat doktora.
On nečeká na dopis.	On nebude čekat na dopis.
On to pořád neříka.	On to nebude pořád říkat.
On nevstává brzy.	On nebude vstávat brzy.
On se všude nevyptává.	On se všude nebude vyptávat.
On se pořád neptá.	On se pořád nebude ptát.

(Cover this part.)

On nespěchá domů.	On nebude spěchat domů.
On to všude nepovídá.	On to všude nebude povídat.
On neprodává vůz.	On nebude prodávat vůz.
On mi nepomáhá.	On mi nebude pomáhat.
On nedělá pořádek.	On nebude dělat pořádek.
On nedává znamení.	On nebude dávat znamení.
On se nedívá ven.	On se nebude dívat ven.
On nevíta návštěvu.	On nebude vítat návštěvu.
On nám neposílá peníze.	On nám nebude posílat peníze.
On se neobouvá pomalu.	On se nebude obouvat pomalu.
On se neobléká.	On se nebude oblékat.
On neodpočívá dlouho.	On nebude dlouho odpočívat.

c. Correlation:

Model: On bude hledat práci.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Já	Já budu hledat práci.
Ty	Ty budeš hledat práci.
Ona	Ona bude hledat práci.
My	My budem(e) hledat práci.
Vy	Vy budete hledat práci.
Oni	Oni budou hledat práci.
On	bude hledat práci.

d. Model: On nebude hledat práci.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Já	Já nebudu hledat práci.
Ty	Ty nebudeš hledat práci.
Ona	Ona nebude hledat práci.
My	My nebudem(e) hledat práci.
Vy	Vy nebudete hledat práci.
Oni	Oni nebudou hledat práci.
On	On nebude hledat práci.

Exercise 2.

Verbs of the 6th class: -ovat.

a. Put these sentences into the future tense (transformation):

Stimulus: On pracuje rychle.

Response: On bude pracovat rychle.

(Cover this part.)

On studuje sám.	On bude studovat sám.
On kupuje auto.	On bude kupovat auto.
On potřebuje čas.	On bude potřebovat čas.
Ona se jmenuje Nováková.	Ona se bude jmenovat Nováková.
Ona nakupuje v sobotu.	Ona bude nakupovat v sobotu.
On opakuje všechno.	On bude opakovat všechno.
On moc lituje.	On bude moc litovat.
On mi děkuje.	On mi bude děkovat.

(Cover this part.)

On mi půjčuje auto.

On mi bude půjčovat auto.

On fotografuje Karla.

On bude fotografovat Karla.

On spravuje podlahu.

On bude spravovat podlahu.

b. Put the following into the future tense (transformation):

Stimulus: On pracuje rychle.

Response: On nebude pracovat rychle.

(Cover this part.)

On nestuduje sám.

On nebude studovat sám.

On nekupuje auto.

On nebude kupovat auto.

On nepotřebuje čas.

On nebude potřebovat čas.

Ona se nejmenuje Nováková.

Ona se nebude jmenovat Nováková.

Ona nenakupuje v sobotu.

Ona nebude nakupovat v sobotu.

Ona neopakuje všechno.

Ona nebude opakovat všechno.

On moc nelituje.

On nebude moc litovat.

On mi neděkuje.

On mi nebude děkovat.

On mi nepůjčuje auto.

On mi nebude půjčovat auto.

On nefotografuje Karla.

On nebude fotografovat Karla.

On nespravuje podlahu.

On nebude spravovat podlahu.

c. Correlation

Model: On bude pracovat celý den.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Já	Já budu pracovat celý den.
Ty	Ty budeš pracovat celý den.
Ona	Ona bude pracovat celý den.
My	My budem(e) pracovat celý den.
Vy	Vy budete pracovat celý den.
Oni	Oni budou pracovat celý den.
On	On bude pracovat celý den.

d. Model: On nebude pracovat celý den.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Já	Já nebudu pracovat celý den.
Ty	Ty nebudeš pracovat celý den.
Ona	Ona nebude pracovat celý den.
My	My nebudem(e) pracovat celý den.
Vy	Vy nebudete pracovat celý den.
Oni	Oni nebudou pracovat celý den.
On	On nebude pracovat celý den.

Exercise 3.

Verbs of the 2nd class: -nout.

a. Put into the future tense (transformation).

Stimulus: Vítr slábne.

Response: Vítr bude slábnout.

(Cover this part.)

On tiskne program.

On bude tisknout program.

Tráva dobře schně.

Tráva bude dobře schnout.

Venku moc mrzne.

Venku bude moc mrznout.

b. Correlation:

Model: On bude venku mrznout.

Cues

(Cover this part.)

Já

Já budu venku mrznout.

Ty

Ty budeš venku mrznout.

Ona

Ona bude venku mrznout.

My

My budem(e) venku mrznout.

Oni

Oni budou venku mrznout.

On

On bude venku mrznout.

Vy

Vy budete venku mrznout.

Exercise 4.

Assorted verb classes (2nd, 5th and 6th):

Put these sentences into the future tense:

(Cover this part.)

Vy posloucháte rádio.

My kupujeme jenom to nejlepší.

On se dívá na televizi.

Ty studeješ češtinu.

Já hledám jiný byt.

Ona potřebuje telefon.

Vy to říkáte pořád.

My nepracujeme v neděli.

To nevypadá moc dobře.

Já nakupuju jenom v sobotu.

To dělá rámus.

Ona se jmenuje Novotná.

My se ptáme na všechno.

Vy nepomáháte každému.

Oni opakujou každé slovo.

My nelitujem(e), že jsme tady.

Vy utíkáte pryč.

Ty vítáš takovou zprávu?

Ona půjčuje Boženě psací stroj.

Vy budete poslouchat rádio.

My budem(e) kupovat jenom to nejlepší.

On se bude dívat na televizi.

Ty budeš studovat češtinu.

Já budu hledat jiný byt.

Ona bude potřebovat telefon.

Vy to budete říkat pořád.

My nebudem(e) pracovat v neděli.

To nebude vypadat moc dobře.

Já budu nakupovat jenom v sobotu.

To bude dělat rámus.

Ona se bude jmenovat Novotná.

My se budem(e) ptát na všechno.

Vy nebudeste pomáhat každému.

Oni budou opakovat každé slovo.

My nebudem(e) litovat, že jsme tady.

Vy budete utikat pryč.

Ty budeš vítat takovou práci.

Ona bude půjčovat Boženě psací stroj.

(Cover this part.)

On volá doktora, když je nemocný.

Já fotografuju Frantu.

Ty tady mrzneš, protože tady je zima.

Vy mu posíláte peníze každý týden?

On nevstává brzy ráno.

Oni tisknou tu knihu.

Já často odpočívám.

Ta barva schně rychle.

To trvá dlouho.

Opozice pomalu slábne.

My dnes snídáme pozdě.

Ona se obléká hodně pomalu.

Oni se vyptávají na všechno.

On bude volat doktora, když bude nemocný.

Já budu fotografovat Frantu.

Ty tady budeš mrznout, protože tady je (bude) zima.

Vy mu budete posílat peníze každý týden.

On nebude vstávat brzy ráno.

Oni budou tisknout tu knihu.

Já budu často odpočívat.

Ta barva bude schnout rychle.

To bude trvat dlouho.

Opozice bude pomalu slábnout.

My dnes budeme snídat pozdě.

Ona se bude oblékat hodně pomalu.

Oni se budou vyptávat na všechno.

Lesson 28

INFINITIVE AND FUTURE TENSE OF THE 3RD-AND 4TH-CLASS VERBS SEDET, ROZUMET; MLUVIT

Study the grammar notes of Lesson 28, Czech Basic Course, Volume II, page 68.

Exercise 1.

Verbs of the 3rd class: -et

a. Put the following verbs into the future tense (transformation):

Stimulus: On sedí tady.

Response: On bude sedět tady.

Oni sedí tam.

On slyší všechno.

Oni nás slyší.

Dnes prší.

Oni mu to trpí.

On leží, protože je nemocný.

Oni leží a odpočívají.

On vidí dobře.

On vidí špatně.

(Cover this part.)

Oni budou sedět tam.

On bude slyšet všechno.

Oni nás budou slyšet.

Dnes bude pršet.

Oni mu to budou trpět.

On bude ležet, protože je (bude) nemocný.

Oni budou ležet a odpočívat.

On bude vidět dobře.

On bude vidět špatně.

b. Put the following sentences into the future tense (transformation):

Stimulus: On nesedí vzadu.

Response: On nebude sedět vzadu.

(Cover this part.)

Oni nesedí vpředu.

Oni nebudou sedět vpředu.

Dnes moc neprší.

Dnes nebude moc pršet.

Oni mu netrpí nepořádek.

Oni mu nebudou trpět nepořádek.

On neslyší telefon.

On nebude slyšet telefon.

Oni neslyší, protože nesedí vpředu.

Oni nebudou slyšet, protože nebudou sedět vpředu.

On neleží celý den.

On nebude ležet celý den.

c. Put these sentences into the future tense (transformation):

Stimulus: On nám nerozumí.

Response: On nám nebude rozumět.

(Cover this part.)

Oni rozumějí každému slovu.

Oni budou rozumět každému slovu.

On se nevrací rád.

On se nebude vracet rád.

On nezávidí Novákovi.

On nebude závidět Novákovi.

Oni mu závidí tu práci.

Oni mu budou závidět tu práci.

On nestřílí dlouho.

On nebude střílet dlouho.

Oni střílejí na nás.

Oni budou střílet na nás.

On se nevrací pozdě.

On se nebude vracet pozdě.

(Cover this part.)

Oni se vracejí.

Oni se budou vracet.

On odjíždí za hodinu.

On bude odjíždět za hodinu.

Oni odjíždějí hodně brzy.

Oni budou odjíždět hodně brzy.

Note: The verbs bydlet and myslet have alternate forms: bydlit and myslit.

(Cover this part.)

On nebydlí blízko.

On nebude bydlet (bydlit)
blízko.

Oni bydlejí daleko.

Oni budou bydlet (bydlit)
daleko.

On na to nemyslí.

On na to nebude myslet (myslit).

Oni myslí na všechno.

Oni budou myslit (myslit) na
všechno.

d. Stimulus: Já budu sedět tady.

Cue: ona

Response: Ona bude sedět tady.

Cues

(Cover this part.)

Ty

Ty budeš sedět tady.

On

On bude sedět tady.

Oni

Oni budou sedět tady.

Já

Já budu sedět tady.

Vy

Vy budete sedět tady.

My

My budeme sedět tady.

Cues(Cover this part.)

Vy a já

Vy a já budeme sedět tady.

Karel a já

Karel a já budeme sedět tady.

Karel a Božena

Karel a Božena budou sedět tady.

Ty a Karel

Ty a Karel budete sedět tady.

Vy a Karel

Vy a Karel budete sedět tady.

Following this model, do the rest of these sentences.

Já budu ležet a odpočívat.

Já budu vidět dobře.

Já nebudu sedět vzadu.

Já nebudu slyšet telefon.

Já nebudu rozumět.

Já nebudu ještě odjíždět.

Já se sem už nebudu vracet.

Já mu to nebudu závidět.

Já na to nebudu myslet.

Já budu bydlet blízko.

Já mu to nebudu trpět.

Exercise 2.Verbs of the 4th class: -it.

a. Put these sentences into the future tense (transformation):

(Cover this part.)

On mluví dobře česky.

On bude mluvit dobře česky.

Oni mluví pomalu.

Oni budou mluvit pomalu.

(Cover this part.)

On se holí každé ráno.

Oni chodí odpoledne
střílet.

On se na mne zlobí.

Oni se zlobí na Karla.

Dopoledne svítí slunce.

On kouří cigarety.

Ona vaří oběd.

Oni vaří večeři.

Ona mu nosí cigarety.

On věří každému.

Oni nám věří.

Telefon zvoní každou chvíli.

Ona se učí vařit.

Oni se učí střílet.

On se učí anglicky.

Oni nás učí česky.

On se těší na sobotu.

On to hlásí Veřejné bezpeč-
nosti.

On prosí o práci.

Oni prosí o jídlo.

Oni to hlásí národnímu
výboru.

On se bude holit každé ráno.

Oni budou chodit odpoledne
střílet.

On se na mě (mne) bude zlobit.

Oni se budou zlobit na Karla.

Dopoledne bude svítit slunce.

On bude kouřit cigarety.

Ona bude vařit oběd.

Oni budou vařit večeři.

Ona mu bude nosit cigarety.

On bude věřit každému.

Oni nám bude věřit.

Telefon bude zvonit každou
chvíli.

Ona se bude učit vařit.

Oni se budou učit střílet.

On se bude učit anglicky.

Oni nás budou učit česky.

On se bude těšit na sobotu.

On to bude hlásit Veřejné
bezpečnosti.

On bude prosit o práci.

Oni budou prosit o jídlo.

Oni to budou hlásit národnímu
výboru.

b. Put these sentences into the future tense (transformation):

(Cover this part.)

On nemluví rychle.

On nebude mluvit rychle.

Oni se neholí každý den.

Oni se nebudou holit každý den.

On nechodí moc ven.

On nebude chodit moc ven.

Oni se na nás nezlobí.

Oni se na nás nebudou zlobit.

Tam nesvítí slunce.

Tam nebude svítit slunce.

Oni nevaří to maso.

Oni nebudou vařit to maso.

On tomu nevěří.

On tomu nebude věřit.

On nezvoní.

On nebude zvonit.

On se neučí.

On se nebude učit.

My se na to netěšíme.

My se na to nebudeme těšit.

Já to nehlásím kapitánovi.

Já to nebudu hlásit kapitánovi.

Já o to neprosím.

Já o to nebudu prosit.

Vy nás už neučíte.

Vy nás už nebudete učit.

Exercise 3.

Answer these questions as shown in the model.

Stimulus: Mluvíte už dobře česky?

Response: Ne, ale brzy budu mluvit dobře česky.

(Cover this part.)

Rozumíte už dobře?

Ne, ale brzy budu rozumět dobře.

Bydlíte už tady?

Ne, ale brzy budu tady bydlet
(bydlit).

Svítí už slunce?

Ne, ale brzy bude svítit.

(Cover this part.)

Prší už?

Ne, ale brzy bude pršet.

Vaří se už ta voda?
(boil)

Ne, ale brzy se bude vařit.

Odjíždíte už?

Ne, ale brzy budu odjíždět.

Zvoní už?

Ne, ale brzy bude zvonit.

Je venku mlha?

Ne, ale brzy bude venku mlha.

Lesson 29

- A. INFINITIVE AND FUTURE TENSE OF
1ST-CLASS VERBS AND OF SOME IRREGULAR VERBS
- B. MASCULINE NOUNS ENDING IN -a

Study the grammar notes of Lesson 29, Czech Basic Course, Volume II, page 76.

Exercise 1.

Change these sentences into the future tense (transformation):

a. -át

(Cover this part.)

On hraje na piano.

On bude hrát na piano.

On bere každý den aspirin.

On bude brát každý den aspirin.

On spí celý den.

On bude spát celý den.

On píše kamarádovi.

On bude psát kamarádovi.

On se bojí.

On se bude bát.

On se tomu směje.

On se bude tomu smát.

On stojí venku.

On bude stát venku.

b. -ít

(Cover this part.)

On pije kávu.

On bude pít kávu.

On žije dobře.

On bude žít dobře.

On má čas.

On bude mít čas.

c. -íst(Cover this part.)

On jí doma.

On bude jíst doma.

On čte ten dopis.

On bude číst ten dopis.

d. vědětCover this part.

Oni to vědí.

Oni to budou vědět.

On ví, kde to je.

On bude vědět, kde to je (bude).

e. být(Cover this part.)

On je doma.

On bude doma.

Oni jsou venku.

Oni budou venku.

f. mít(Cover this part.)

On má nějakou práci.

On bude mít nějakou práci.

Oni mají návštěvu.

Oni budou mít návštěvu.

Note: a) půjdu (future tense of jdu)

On tam jde.

On tam půjde.

b) A small group of verbs has the infinitive ending in -ci

On peče.

On bude péci. (colloq. péct)

Exercise 2.

Use the correct form of the verb plus the infinitive in the following sentences.

Stimulus: On tam je.

Response: On tam potřebuje být.

(Cover this part.)

On tam jde.

On tam potřebuje jít.

Oni spí.

Oni potřebujou spát.

On má čas.

On potřebuje mít čas.

Vy hodně čtete.

Vy potřebujete hodně číst.

Já hodně jím.

Já potřebuju hodně jíst.

On už nebene aspirin.

On už nepotřebuje brát aspirin.

Exercise 3.

Change these sentences into the future tense and the negative.

(Cover this part.)

Já nehraju fotbal.

Já nebudu hrát fotbal.

Oni nespí moc dobře.

Oni nebudou spát moc
dobře.

Ty nepíšeš, co děláš.

Ty nebudeš psát, co děláš (co
budeš dělat).

My se nebojíme.

My se nebudeme bát.

Vy se tomu nesmějete.

Vy se tomu nebudete smát.

To nestojí přes dolar.

To nebude stát přes dolar.

Ty nepiješ pivo.

Ty nebudeš pít pivo.

On tam nežije sám.

On tam nebude žít sám.

(Cover this part.)

Oni o to nemají zájem.

Oni o to nebudou mít zájem.

Já nejím moc.

Já nebudu jíst moc.

My nečteme tu knihu.

My nebudem(e) číst tu knihu.

Ty to nevíš.

Ty to nebudeš vědět.

Vy tam nejdete.

Vy tam nepůjdete.

Oni nejsou vzadu.

Oni nebudou vzadu.

Exercise 4.

Use the correct form of the verb chodit plus the infinitive in these sentences.

Stimulus: On nakupuje v sobotu. (He shops on Saturdays.)

Response: On chodí nakupovat v sobotu. (He goes shopping on Saturdays.)

(Cover this part.)

On často hraje fotbal.

On chodí často hrát fotbal.

My střílíme každý den.

My chodíme střílet každý den.

Oni kouří venku.

Oni chodí kouřit ven.

Vy pomáháte Karlovi.

Vy chodíte pomáhat Karlovi.

On studuje večer tady.

On chodí studovat večer sem.

Ona se tam učí.

Ona se tam chodí učit.

Ona se tam učí vařit.

Ona se tam chodí učit vařit.

Ona tam dělá pořádek.

Ona tam chodí dělat pořádek.

Exercise 5.

Use the correct form of the verb jít plus the infinitive

Stimulus: On spí. (He sleeps.)

Response: On jde spát. (He is going to bed.)

(Cover this part.)

Ona vaří večeři.

Ona jde vařit večeři.

Já se holím

Já se jdu holit.

Ona dělá pořádek.

Ona jde dělat pořádek.

My voláme doktora.

My jdeme(e) volat doktora.

Oni snídají.

Oni jdou snídat.

Oni nakupujou.

Oni jdou nakupovat.

Exercise 6.

a. Use the correct form of the verb vidět plus the infinitive.

Stimulus: On vidí, že já stojím venku. (He sees that I am standing outside.)

Response: On mě vidí stát venku. (He sees me standing outside.)

(Cover this part.)

On vidí, že vy stojíte venku.

On vás vidí stát venku.

On vidí, že my stojíme venku.

On nás vidí stát venku.

On vidí, že oni stojí venku.

On je vidí stát venku.

On vidí, že ona stojí venku.

On ji vidí stát venku.

On vidí, že ty stojíš venku.

On tě vidí stát venku.

On vidí, že Novák stojí venku.

On vidí Nováka stát venku.

On vidí, že on stojí venku.

On ho vidí stát venku.

(Cover this part.)

On vidí, že on spravuje auto.
 On vidí, že on jde sem.
 On vidí, že on čte.
 On vidí, že on píše dopis.
 On vidí, že on utíká sem.
 On vidí, že my odpočíváme.
 On vidí, že oni spí.
 On vidí, že my hrajeme fotbal.

On ho vidí spravovat auto.
 On ho vidí jít sem.
 On ho vidí číst.
 On ho vidí psát dopis.
 On ho vidí utíkat sem.
 On nás vidí odpočívat.
 On je vidí spát.
 On nás vidí hrát fotbal.

b. Use the correct form of the verb slyšet plus the infinitive.

Stimulus: Já mluvím. (I am speaking.)

Response: On mě slyší mluvit. (He hears me speaking.)

(Cover this part.)

On mluví česky.
 Oni spolu mluví.
 Vy děláte rámus.
 Ona hraje na piano.
 Oni střílejí.
 My zvoníme.
 Vy voláte.
 Já telefonuju.

On ho slyší mluvit česky.
 On je slyší spolu mluvit.
 On vás slyší dělat rámus.
 On ji slyší hrát na piano.
 On je slyší střílet.
 On nás slyší zvonit.
 On vás slyší volat.
 On mě slyší telefonovat.

c. Use the correct form of the verb bát se plus the infinitive.

Stimulus: On mu nepíše. (He does not write to him.)

Response: On se mu bojí psát. (He is afraid to write to him.)

The same idea can be expressed in one sentence: On mu nepíše, protože se mu bojí psát.

(Cover this part.)

On to nepije.

On se to bojí pít.

On to nejí.

On se to bojí jíst.

On nebере aspirin.

On se bojí brát aspirin.

On nehraje fotbal.

On se bojí hrát fotbal.

On není venku.

On se bojí být venku.

On nespí.

On se bojí spát.

On to neříká.

On se to bojí říkat.

Já mu nepomáhám.

Já se mu bojím pomáhat.

Já to neopakuju.

Já se to bojím opakovat.

My mu netelefonujem(e).

My se mu bojíme telefonovat.

On nejde ven.

On se bojí jít ven.

On o to nežádá.

On se bojí o to žádat.

Exercise 7.

Masculine nouns whose nominative ends in -a take the endings -ovi in the dative and -u in the accusative.

a. Finish these sentences by using the proper case of pan Svodata.

(Cover this part.)

Já znám . . .	. . . pana Svobodu.
Já píšu . . .	. . . panu Svobodovi.
Tam bydlí . . .	. . . pan Svoboda.
Novák bydlí naproti . . .	. . . panu Svobodovi.
On čeká na . . .	. . . pana Svobodu.
On vypadá jako . . .	. . . pan Svoboda.
On chodí k . . .	. . . panu Svobodovi.
On telefonuje . . .	. . . panu Svobodovi.
Tamhle sedí . . .	. . . pan Svoboda.
Já potřebuju . . .	. . . pana Svobodu.
Já se směju . . .	. . . panu Svobodovi.
Já volám . . .	. . . pana Svobodu.
Jak se daří . . .	. . . panu Svobodovi?
Jak se má . . .	. . . pan Svoboda?
Tam má byt . . .	. . . pan Svoboda.

b. Do the same exercise using předseda

c. Using the cues below, repeat the model sentence.

Model: On hledá našeho Tondu.

(Cover this part.)

_____ předseda

On hledá předsedu.

On děkuje _____

On děkuje předsedovi.

_____ náš předseda

On děkuje našemu předsedovi.

On čeká na _____

On čeká na našeho předsedu.

_____ ten komunista

On čeká na toho komunistu.

On pomáhá _____

On pomáhá tomu komunistovi.

_____ soudruh předseda

On pomáhá soudruhu předsedovi.

Já rozumím _____

Já rozumím soudruhu předsedovi.

_____ ten civilista

Já rozumím tomu civilistovi.

Já mám rád _____

Já mám rád toho civilistu.

_____ Tonda Novák

Já mám rád Tondu Nováka.

On vypadá jako _____

On vypadá jako Tonda Novák.

_____ Franta Svoboda

On vypadá jako Franta Svoboda.

Já znám _____

Já znám Frantu Svobodu.

_____ bývalý předseda

Já znám bývalého předsedu.

On chodí k _____

On chodí k bývalému předsedovi.

_____ pan Kučera

On chodí k panu Kučerovi.

Já hledám _____

Já hledám pana Kučeru.

Lesson 31

VĚDĚT, ZNÁT, UMĚT, DOVĚST

Study the grammar notes of Lesson 31, Czech Basic Course, Volume II, pages 91 through 93.

In the following exercises, complete the sentences as shown in the models.

Exercise 1.

Vědět.

a. Model: Já vím, že to je pravda.

Cues

On

co budem(e) potřebovat.

Oni

čemu se já směju.

Ty

kdo tam bude.

My

komu on píše.

Vy

pro koho on pracuje.

Já

kde mají dobré jídlo.

On

kam oni spolu chodí.

(Cover this part.)

On ví, že to je pravda.

On ví, co budem(e) potřebovat.

Oni vědí, co budem(e) potřebovat.

Oni vědí, čemu se já směju.

Ty víš, čemu se já směju.

Ty víš, kdo tam bude.

My víme, kdo tam bude.

My víme, komu on píše.

Vy víte, komu on píše.

Vy víte, pro koho on pracuje.

Já vím, pro koho on pracuje.

Já vím, kde mají dobré jídlo.

On ví, kde mají dobré jídlo.

On ví, kam oni spolu chodí.

Cues

Ty _____

____ jak se vede Novákovi.

Oni _____

____ jaký byt hledáme.

Vy _____

____ jaká je ta organizace.

My _____

____ že hledáte práci.

On _____

____ jaké máte štěstí.

Ona _____

____ jakého syna on má.

Oni _____

____ která restaurace je nejlepší.

Ty _____

____ která mapa je spolehlivá.

Já _____

____ tohle.

On _____

____ všechno.

My _____

____ tohle všechno.

Já _____

(Cover this part.)

Ty víš, kam oni spolu chodí.

Ty víš, jak se vede Novákovi.

Oni vědí, jak se vede Novákovi.

Oni vědí, jaký byt hledáme.

Vy víte, jaký byt hledáme.

Vy víte, jaká je ta organizace.

My víme, jaká je ta organizace.

My víme, že hledáte práci.

On ví, že hledáte práci.

On ví, jaké máte štěstí.

Ona ví, jaké máte štěstí.

Ona ví, jakého syna on má.

Oni vědí, jakého syna on má.

Oni vědí, která restaurace je nejlepší.

Ty víš, která restaurace je nejlepší.

Ty víš, která mapa je spolehlivá.

Já vím, která mapa je spolehlivá.

Já vím tohle. (Já tohle vím.)

On ví tohle. (On tohle ví .)

On ví všechno.

My víme všechno.

My víme tohle všechno.

Já vím tohle všechno.

b. Model: Já nevím, jestli je to pravda.

Cues

My _____

_____ že potřebujem(e)
povolení.

On _____

_____ jestli potřebu-
jem(e) povolení.

Oni _____

_____ jestli tam budou.

Já _____

_____ jestli on to ví.

Ty _____

_____ proč se ona zlobí.

Vy _____

_____ proč ta továrna
pracuje.

Já _____

_____ proč ta továrna
nepracuje.

On _____

_____ proč ona tak mluví.

My _____

_____ kdy on jde k odvodu.

Ona _____

_____ kde je vojenské
cvičiště.(Cover this part.)

My nevíme, jestli je to pravda.

My nevíme, že potřebujem(e)
povolení.On neví, že potřebujem(e) povo-
lení.On neví, jestli potřebujem(e)
povolení.Oni nevědí, jestli potřebujem(e)
povolení.

Oni nevědí, jestli tam budou.

Já nevím, jestli tam budou.

Já nevím, jestli on to ví.

Ty nevíš, jestli on to ví.

Ty nevíš, proč se ona zlobí.

Vy nevíte, proč se ona zlobí.

Vy nevíte, proč ta továrna
pracuje.Já nevím, proč ta továrna
pracuje.Já nevím, proč ta továrna
nepracuje.On neví, proč ta továrna
nepracuje.

On neví, proč ona tak mluví.

My nevíme, proč ona tak mluví.

My nevíme, kdy on jde k odvodu.

Ona neví, kdy on jde k odvodu.

Ona neví, kde je vojenské
cvičiště.

Cues(Cover this part.)

Oni _____

Oni nevědí, kde je vojenské cvičiště.

____ kdo má o to zájem.

Oni nevědí, kdo má o to zájem.

Já _____

Já nevím, kdo má o to zájem.

____ kam on jde.

Já nevím, kam on jde.

Ty _____

Ty nevíš, kam on jde.

____ jak dloho tady budeš.

Ty nevíš, jak dloho tady budeš.

Vy _____

Vy nevíte, jak dloho tady budete.

____ jaký je ten program.

Vy nevíte, jaký je ten program.

My _____

My nevíme, jaký je ten program.

____ jaká je ta střelnice.

My nevíme, jaká je ta střelnice.

Já _____

Já nevím, jaká je ta střelnice.

____ jaké auto on má.

Já nevím, jaké auto on má.

Ona _____

Ona neví, jaké auto on má.

____ co on dělá.

Ona neví, co on dělá.

Já _____

Já nevím, co on dělá.

____ čemu on nerozumí.

Já nevím, čemu on nerozumí.

Ty _____

Ty nevíš, čemu on nerozumí.

____ na koho on čeká.

Ty nevíš, na koho on čeká.

Vy _____

Vy nevíte, na koho on čeká.

____ ke komu on chodí.

Vy nevíte, ke komu on chodí.

c. známModel: Já znám pana Nováka.Cues

On _____

to město.

Oni _____

ta ulice.

My _____

ten dům.

Vy _____

nějaká dobrá restaurace.

Ty _____

ta nová tělocvična.

Já _____

Praha.

Ona _____

Tonda Novák.

On _____

ta politická organizace.

My _____

ten hotel.

Vy _____

(Cover this part.)

On zná pana Nováka.

On zná to město.

Oni znají to město.

Oni znají tu ulici.

My známe tu ulici.

My známe ten dům.

Vy znáte ten dům.

Vy znáte nějakou dobrou restauraci.

Ty znáš nějakou dobrou restauraci.

Ty znáš tu novou tělocvičnu.

Já znám tu novou tělocvičnu.

Já znám Prahu.

Ona zná Prahu.

Ona zná Tondu Nováka.

On zná Tondu Nováka.

On zná tu politickou organizaci.

My známe tu politickou organizaci.

My známe ten hotel.

Vy znáte ten hotel.

Cues(Cover this part.)náš domácí.

Vy znáte našeho domácího.

Oni _____

Oni znají našeho domácího.

pan Novotný.

Oni znají pana Novotného.

d. Model: Já neznám pana Nováka.

Complete this exercise by using the cues in 1c.

Exercise 2.Znám - vím contrasted.Model: Já znám pana Nováka, ale nevím, kde bydlí.Cues(Cover this part.)

ty Ty znáš pana Nováka, ale nevíš, kde bydlí.

on On zná pana Nováka, ale neví, kde bydlí.

My My známe pana Nováka, ale nevíme, kde bydlí.

ona Ona zná pana Nováka, ale neví, kde bydlí.

vy Vy znáte pana Nováka, ale nevíte, kde bydlí.

oni Oni znají pana Nováka, ale nevědí, kde bydlí.

Do the following sentences in the same pattern.

Já neznám Prahu, ale vím, kde je.

Já neznám Plzeň, ale vím, kde je.

Já toho člověka neznám a nevím, co tady dělá.

Já ho znám a vím, že to je spolehlivý člověk.

Já ho znám, ale nevím, proč je tady.

Já vím, kde on bydlí a znám tu ulici.

Já ho znám, ale (já) nevím, jestli on zná mne.

Já ho znám, ale (já) nevím, jestli on ví, že (já) ho znám.

Exercise 3.

Umím and infinitive; umím česky; umím to (dialog, všechno).

a. Stimulus: Já hraju fotbal.

Response: Já umím hrát fotbal.

(Cover this part.)

On hraje na piano.

On umí hrát na piano.

Ona dobře vaří.

Ona umí dobře vařit.

Oni pěkně píšou.

Oni umějí pěkně psát.

Ty rychle čteš.

Ty umíš rychle číst.

My střílíme.

My umíme střílet.

On se rychle holí.

On se umí rychle holit.

Já se rychle oblékám.

Já se umím rychle oblékat.

Ona dobře nakupuje.

Ona umí dobře nakupovat.

Vy dobře pracujete.

Vy umíte dobře pracovat.

My fotografujem(e).

My umíme fotografovat.

Já dělám pořádek.

Já umím dělat pořádek.

Oni dělají jen nepořádek.

Oni umějí dělat jen nepořádek.

Ty dobře mluvíš.

Ty umíš dobře mluvit.

Ona mluví česky.

Ona umí mluvit česky.

b. (Without a verb)

Model: Já umím všechno.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
ty - česky	Ty umíš česky.
oni - německy	Oni umějí německy.
vy - anglicky	Vy umíte anglicky.
ona - dialog	Ona umí dialog.

c. In this exercise, change each sentence under 3a and 3b into the negative.

Stimulus: Já nezpívám.

Response: Já neumím zpívat.

Exercise 4.dovedu

a. Stimulus: Já hraju fotbal.

Response: Já dovedu hrát fotbal.

(Cover this part.)

On hraje na piano.

On dovede hrát na piano.

Ona dobře vaří.

Ona dovede dobře vařit.

Oni pěkně píšou.

Oni dovedou pěkně psát.

Ty rychle čteš.

Ty dovedeš rychle číst.

My střílíme.

My dovedem(e) střílet.

On se rychle holí.

On se dovede rychle holit.

Já se rychle oblékám.

Já se dovedu rychle oblékat.

Ona dobré nakupuje.

Ona dovede dobré nakupovat.

(Cover this part.)

Vy dobře pracujete.
 My fotografujem(e).
 Já dělám pořádek.
 Oni dělají jen nepořádek.
 Ty dobře mluvíš.
 Ona mluví česky.
 Já umím všechno.
 ty - česky
 oni - německy
 vy - anglicky
 ona - dialog

Vy dovedete dobře pracovat.
 My dovedem(e) fotografovat.
 Já dovedu dělat pořádek.
 Oni dovedou dělat jen nepořádek.
 Ty dovedeš dobře mluvit.
 Ona dovede mluvit česky.
 Já dovedu všechno.
 Ty dovedeš česky.
 Oni dovedou německy.
 Vy dovedete anglicky.
 Ona dovede dialog.

b. Change each sentence under 4a into the negative.

Stimulus: Já nezpívám.
 Response: Já nedovedu zpívat.

(Cover this part.)

Já nehraju na piano.
 Ona dobře nevaří.
 Oni pěkně nepíšou.
 Ty rychle nečteš.
 My nestřílíme.
 On se rychle neholí.
 Já se rychle neoblékám.
 Ona dobře nenakupuje.

Já nedovedu hrát na piano.
 Ona nedovede dobře vařit.
 Oni nedovedou pěkně psát.
 Ty nedovedeš rychle číst.
 My nedovedem(e) střílet.
 On se nedovede rychle holit.
 Já se nedovedu rychle oblékat.
 Ona nedovede dobře nakupovat.

(Cover this part.)

Vy dobře nepracujete.

Vy nedovedete dobře pracovat.

My nefotografujem(e) .

My nedovedem(e) fotografovat.

Já nedělám pořádek.

Já nedovedu dělat pořádek.

Oni dělají jen nepořádek.

Oni dovedou dělat jen nepořádek.

Ty dobře nemluvíš.

Ty nedovedeš dobře mluvit.

Ona nemluví česky.

Ona nedovede mluvit česky.

Já neumím všechno.

Já nedovedu všechno.

ty - česky

Ty nedovedeš česky.

oni - německy

Oni nedovedou německy.

vy - anglicky

Vy nedovedete anglicky.

ona - dialog

Ona nedovede dialog.

Exercise 5.

Vím, znám, umím dovedu contrasted.

a. Use (Já) vím, (Já) znám, or (Já) umím (dovedu), whichever is appropriate.

Model: (Já) umím číst a psát.

Cues

. . . kde mají dobré pivo.

(Já) vím, kde mají dobré pivo.

. . . to město.

(Já) znám to město.

. . . že bude pršet.

(Já) vím, že bude pršet.

. . . co to je.

(Já) vím, co to je.

. . . toho číšníka.

(Já) znám toho číšníka.

(Cover this part.)

Vy nedovedete dobře pracovat.

My nedovedem(e) fotografovat.

Já nedovedu dělat pořádek.

Oni dovedou dělat jen nepořádek.

Ty nedovedeš dobře mluvit.

Ona nedovede mluvit česky.

Já nedovedu všechno.

Ty nedovedeš česky.

Oni nedovedou německy.

Vy nedovedete anglicky.

Ona nedovede dialog.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
. . . proč se on zlobí.	(Já) vím, proč se on zlobí.
. . . hrát fotbal.	Umím (dovedu) hrát fotbal.
. . . kdy on půjde k odvodu.	(Já) vím, kdy on půjde k odvodu.
. . . jak se on jmeneuje.	(Já) vím, jak se on jmeneuje.
. . . vařit.	Umím (dovedu) vařit.
. . . tu organizaci.	Znám tu organizaci.
. . . pana Nováka.	Znám pana Nováka.
. . . fotografovat.	Umím (dovedu) fotografovat.
. . . česky.	Umím (dovedu) česky.
. . . každou ulici.	Znám každou ulici.
. . . kde je ta ulice.	Vím, kde je ta ulice.
. . . tu mapu.	Znám tu mapu.
. . . číst mapu.	Umím (dovedu) číst mapu.
. . . jakou mapu hledáte.	Vím, jakou mapu hledáte.
. . . jeho bývalého učitele.	Znám jeho bývalého učitele.
. . . to dělat.	Umím (dovedu) to dělat.
. . . dělat všechno.	Umím (dovedu) dělat všechno.
. . . jeho ženu.	Znám jeho ženu.
. . . dobře střílet.	Umím (dovedu) dobře střílet.
. . . jak se mu vede.	Vím, jak se mu vede.
. . . ke komu on chodí.	Vím, ke komu on chodí.
. . . to slovo.	Znám to slovo.
. . . čemu on nerozumí.	Vím, čemu on nerozumí.
. . . spravovat auto.	Umím (dovedu) spravovat auto.

Cues

- . . každého důstojníka.
- . . kam on jde.
- . . mluvit anglicky.
- . . jaké bude počasí.
- . . že on to neumí.
- . . koho on zná.
- . . její adresu.
- . . ten bar.
- . . jakou má náladu.
- . . že on je pekař.
- . . dělat speciální sklo.
- . . toho pokladníka.
- . . jeho přezdívku.
- . . jakou má přezdívku.

(Cover this part.)

Znám každého důstojníka.

Vím, kam on jde.

Umím (dovedu) mluvit anglicky.

Vím, jaké bude počasí.

Vím, že on to neumí.

Vím, koho on zná.

Znám (vím) její adresu.

Znám ten bar.

Vím, jakou má náladu.

Vím, že on je pekař.

Umím (dovedu) dělat speciální sklo.

Znám toho pokladníka.

Znám jeho přezdívku.

Vím, jakou má přezdívku.

Lesson 32

MODAL AUXILIARIES MOCI, CHTÍT; RELATIVE PRONOUN KTERÝ

Study the grammar notes of Lesson 32, Czech Basic Course, Volume II, pages 100 through 102.

Exercise 1.

Moci (colloquial: moc̄t)

Note: In common Czech (language) the forms můžu and můžou are used. These forms occur also in literary-style spoken language.

Moci means to be able to, to have the possibility or the power to do something; It does not mean to know how to . . .

Umím česky. I can (know how to) speak Czech.

Repeat the model sentence using the correct form of the verb moci.

a. Model: Já nemůžu pracovat.

Cues
Cues

(Cover this part.)

Ty

Ty nemůžeš pracovat.

On

On nemůže pracovat.

My

My nemůžem(e) pracovat.

Vy

Vy nemůžete pracovat.

Oni

Oni nemůžou (nemohou) pracovat.

Ona

Ona nemůže pracovat.

Já

Já nemůžu (nemohu) pracovat.

Following the previous pattern, do the rest of these sentences.

Já tam můžu jít.

Já to nemůžu dělat.

Já nemůžu spát.

Já můžu jíst všechno.

b. Stimulus: Já jdu domů.

Response: Já můžu jít domů.

(Cover this part.)

Ty spíš.

On poslouchá rádio.

My víme všechno.

Vy čtete tu knihu.

Oni sedí vpředu.

My mluvíme česky.

Ona chodí večer ven.

On už kouří.

Ty se učíš sám.

On se dívá na vás.

On stojí vzadu.

Oni mi pomáhají.

Vy voláte doktora.

Ona čeká venku.

Já odpočívám.

Oni snídají.

Ty můžeš spát.

On může poslouchat rádio.

My můžem(e) vědět všechno.

Vy můžete číst tu knihu.

Oni můžou (mohou) sedět vpředu.

My můžem(e) mluvit česky.

Ona může chodit večer ven.

On už může kouřit.

Ty se můžeš učit sám.

On se může dívat na vás.

On může stát vzadu.

Oni mi můžou (mohou) pomáhat.

Vy můžete volat doktora.

Ona může čekat venku.

Já můžu (mohu) odpočívat.

Oni můžou (mohou) snídat.

(Cover this part.)

My studujeme sami.

My můžem(e) studovat sami.

Já pracuju v neděli.

Já můžu (mohu) pracovat v neděli.

Ty fotografuješ Karla.

Ty můžeš fotografovat Karla.

c. Repeat exercises 1a and 1b in the negative.

Exercise 2.

Chtít.

Repeat the model sentence using the correct form of the verb chtít.

a. Model: Já to chci vidět.

(Cover this part.)

Ty

Ty to chceš vidět.

On

On to chce vidět.

My

My to chceme vidět.

My

My to chceme vidět.

Vy

Vy to chcete vidět.

Oni

Oni to chtějí vidět.

Ona

Ona to chce vidět.

Já

Já to chci vidět.

Following the previous pattern, do the rest of these sentences.

Já chci tu mapu.

Já chci spát.

Já chci černou kávu.

Já se chci učit.

Já chci vědět všechno.

Já chci volat lékaře.

Já chci sedět vzadu.

Já chci nějaké jídlo.

b. Stimulus: Já jdu domů

Response: Já chci jít domů.

(Cover this part.)

Ty spíš.

Ty chceš spát.

Já bydlím blízko.

Já chci bydlet (bydlit) blízko.

Ty vidíš všechno.

Ty chceš vidět všechno.

On bydlí mimo Prahu.

On chce bydlet (bydlit) mimo Prahu.

My mluvíme dobře anglicky.

My chceme mluvit dobře anglicky.

Oni spí celý den.

Oni chtějí spát celý den.

Ona poslouchá hudbu.

Ona chce poslouchat hudbu.

Já vím, co to je.

Já chci vědět, co to je.

On má klid.

On chce mít klid.

Ty znáš každého.

Ty chceš znát každého.

Oni chodí na kávu.

Oni chtějí chodit na kávu.

Vy pořád pijete pivo.

Vy chcete pořád pít pivo.

(Cover this part.)

On pomáhá svému kamarádovi.

Oni volají Veřejnou bezpečnost.

Ona se učí vařit.

Ty odpočíváš pořád.

My snídáme.

Já nakupuju.

On fotografuje.

Ona to spravuje.

My stojíme tady.

Vy jíte sám.

Ona studuje češtinu.

On chce pomáhat svému kamarádovi.

Oni chtějí volat Veřejnou bezpečnost.

Ona se chce učit vařit.

Ty chceš odpočívat pořád.

My chceme snídat.

Já chci nakupovat.

On chce fotografovat.

Ona to chce spravovat.

My chceme stát tady.

Vy chcete jíst sám.

Ona chce studovat češtinu.

Exercise 3.

Put the following sentences into the future tense.

a. Stimulus: Já to můžu dělat.

Response: Já to budu moct dělat.

(Cover this part.)

Ty tam můžeš jít.

On může studovat.

My můžem(e) pracovat.

Vy můžete poslouchat rádio.

Oni můžou chodit ven.

Ona může čekat venku.

Ty tam budeš moct (moci) jít.

On bude moct studovat.

My budem(e) moct pracovat.

Vy budete moct poslouchat rádio.

Oni budou moct chodit ven.

Ona bude moct čekat venku.

(Cover this part.)

Já to můžu dělat.
Ty tam můžes jít.
On může studovat.
My můžeme čekat.
Vy můžete být tady.
Oni dnes můžou střílet.
Ona může nakupovat.

Já to budu moct dělat.
Ty tam budeš moct jít.
On bude moct studovat.
My budem(e) moct čekat.
Vy budete moct být tady.
Oni dnes budou moct střílet.
Ona bude moct nakupovat.

b.

(Cover this part.)

Já chci jít domů.
Ty chceš jíst.
On chce volat doktora.
My chce večeři brzo.
Vy chcete spát.
Oni to chtejí slyšet.
Ona chce v sobotu nakupovat.
Já chci jít pryč.
Já to nechci.
Ty to nechceš dělat.
On tomu nechce věřit.
My nechcem(e) jíst.
Vy nechcete takový byt.
Oni nechtějí jen peníze.

Já budu chtít jít domů.
Ty budeš chtít jíst.
On bude chtít volat doktora.
My budem chtít večeři brzo.
Vy budete chtít spát.
Oni to budou chtít slyšet.
Ona bude chtít v sobotu nakupovat.
Já budu chtít jít pryč.
Já to nebudu chtít.
Ty to nebudeš chtít dělat.
On tomu nebude chtít věřit.
My nebudem(e) chtít jíst.
Vy nebudete chtít takový byt.
Oni nebudou chtít jen peníze.

(Cover this part.)

Ona tady nechce mrznout.

Ona tady nebude chtít mrznout.

Já se na to nechci dívat.

Já se na to nebudu chtít dívat.

Exercise 4.

Use the correct form of který (relative pronoun: which, who, that) according to the following pattern.

Stimulus: To je ten slovník. Já ho hledám.

Response: To je ten slovník, který hledám.

(That's the dictionary I am looking for.)

Cues

(Cover this part.)

To je ten člověk. Já ho hledám.

. . . , kterého hledám.

To je ten vůz. Já ho kupuju.

. . . , který kupuju.

To je ta učitelka. Já ji znám.

. . . , kterou znám.

To je ta ulice. Já ji hledám.

. . . , kterou hledám.

On má bratra. On je voják.

. . . , který je voják.

On má sestru. Ona umí dobře vařit.

. . . , která umí dobře vařit.

On má rádio. Ono nehráje.

. . . , které nehráje.

To je ten člověk. Já mu nevěřím.

. . . , kterému nevěřím.

To je ten vůz. Má špatnou pneumatiku..

. . . , který má špatnou pneumatiku.

To je ta paní. Já jí nevěřím.

. . . , které nevěřím.

To je to slovo. Já mu nerozumím.

. . . , kterému nerozumím.

Cues(Cover this part.)

To je ta fotografie. Já ji posílám dceři.

. . . , kterou posílám dceři.

To je ta kniha. Já ji čtu.

. . . , kterou čtu.

Note: In English the relative pronoun is left out in many cases. In Czech the relative pronoun, the proper form of který, must always be used. Remember that in English the word "that," when used as a conjunction, is equivalent to the Czech "že," while "that," when used as a relative pronoun, is expressed in Czech by the proper form of "který, která, které."

<u>ten</u> ,	<u>který</u>	-	the one who (which)
<u>ta</u> ,	<u>která</u>	-	" " " "
<u>to</u> ,	<u>které</u>	-	" " " "

Examples:

- To je ten (vůz), který se mi líbí.
 To je ta (mapa), kterou hledám.
 To je to (rádio), které nehraje.
 To je ten (člověk), kterého potřebujeme.
 To je ta (kniha), kterou teď čtu.
 To je to (auto), které kupuju.
 To je ten (doktor), kterému věřím.
 To je ta (paní), které pomáhám.
 To je to (slovo), kterému nerozumím.

Exercise 5.

Answer the following questions using the cues provided.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Co můžete jíst?	všechno	(Já) můžu jíst všechno.
Můžete dělat všechno, co chcete?	ano	Ano, (já) můžu dělat všechno, co chci.
Kdy tam chcete jít?	v sobotu	Chci tam jít v sobotu.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Můžete spát, když pijete černou kávu?	ne	Ne, (já) nemůžu (nemohu) spát, když piju černou kávu.
Co může ona číst?	ta nová kniha	Ona může číst tu novou knihu.
Kdo tam může studovat?	každý student	Tam může studovat každý student.
Proč nemůžete spát?	je moc teplo	(Já) nemůžu (nemohu) spát, protože je moc teplo.
Kdo se chce učit německy?	my	My se chceme učit německy.
Co chcete vědět?	všechno	(Já) chci vědět všechno.
Jaký vůz chcete?	nový	(Já) chci nový vůz.
Můžete už číst českou knihu?	ne	Ne, (já) ještě nemůžu (nemohu) číst českou knihu.
Kdo bude chtít jít dnes střílet?	oni	Oni budou chtít jít dnes střílet.
Kdo chce mluvit česky?	my	My chceme mluvit česky.
Bude ona moct (moci) jít dnes večer ven?	ne	Ne, ona nebude moct (moci) jít dnes večer ven.
Co budete chtít pít?	malé pivo	(Já) budu chtít pít malé pivo.

Lesson 33

MODAL AUXILIARIES SMĚT, MUSET, MÍT

Study the grammar notes of Lesson 33, Czech Basic Course, Volume II, pages 111 through 113.

The infinitive of smím is smět.

smím - I may, I'm allowed to.

nesmím - I may not, I am not allowed to, I mustn't.

Exercise 1.

In the following sentence, use the correct form of the verb smět.

a. Model: Já tady smím být.

Cues	(Cover this part.)
On	On tady smí být.
Oni	Oni tady smějí být.
My	My tady smíme být.
Vy	Vy tady smíte být.
Karel	Karel tady smí být.
Ty	Ty tady smíš být.
Ona	Ona tady smí být.
Já	Já tady smím být.
Karel a Tonda	Karel a Tonda tady smějí být.

Do the rest of these sentences following the same pattern.

Já smím jíst všechno.

Já smím pít jen vodu.

Já smím dělat jen lehkou práci.

b. In the following sentences negate the verb smět.

Model: Já tady nesmím kouřit.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
On	On tady nesmí kouřit.
Oni	Oni tady nesmějí kouřit.
My	My tady nesmíme kouřit.
Vy	Vy tady nesmíte kouřit.
Máňa	Máňa tady nesmí kouřit.
Ona	Ona tady nesmí kouřit.
Ty	Ty tady nesmíš kouřit.
Já	Já tady nesmím kouřit.
Božena a Máňa	Božena a Máňa tady nesmějí kouřit.

Do the rest of these sentences following the same pattern.

Já to nesmím dělat.

Já nesmím pít silnou kávu.

Já tam nesmím chodit.

Já smím sedět, ale nesmím chodit.

c. Stimulus: Vy tam nechodíte.

Response: Vy tam nesmíte chodit.

(Cover this part.)

On nekouří:

On nesmí kouřit.

On nepije pivo.

On nesmí pít pivo.

Oni nejedí všechno.

Oni nesmějí jíst všechno.

Já nejedu pryč.

Já nesmím jet pryč.

(Cover this part.)

My tam nestřílíme.

Vy tady nemáte psa.

My nenosíme uniformu.

Ty neděláš těžkou práci.

Já nejedu domů.

Ona nepracuje dlouho.

My neutrácíme.

My tam nesmíme střílet.

Vy tady nesmíte mít psa.

My nesmíme nosit uniformu.

Ty nesmíš dělat těžkou práci.

Já nesmím jet domů.

Ona nesmí pracovat dlouho.

My nesmíme utrácet.

d. Put these sentences into the future tense.

Stimulus: Ty nesmíš kouřit.

Response: Ty nebudeš smět kouřit.

(Cover this part.)

Já nesmím jít ven.

Vy mu nesmíte psát.

Nesmíte mu telefonovat.

Máňa nesmí dělat těžkou práci.

Oni nesmějí vidět tu zprávu.

On to nesmí slyšet.

Oni to nesmějí dělat.

Nesmíme stát moc blízko.

Tady nesmíte střílet!

Já nebudu smět jít ven.

Vy mu nebudeste smět psát.

Nebudete mu smět telefonovat.

Máňa nebude smět dělat těžkou práci.

Oni nebudou smět vidět tu zprávu.

On to nebude smět slyšet.

Oni to nebudou smět dělat.

Nebudem(e) smět stát moc blízko.

Tady nebudeste smět střílet.

Exercise 2.

- musím - I must, I have to.
nemusím - I don't have to.

Note: musím means "I must," or "I have to but . . .";
nemusím is not "I mustn't," but "I don't have to"; "I must not" is nesmím.

- a. In this exercise, use the correct form of the verb muset.

Model: Já musím brzo vstávat.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
On	On musí brzo vstávat.
Oni (musí or musejí, interchangeable)	Oni musí (musejí) brzo vstávat.
My	My musíme brzo vstávat.
Vy	Vy musíte brzo vstávat.
Ona	Ona musí brzo vstávat.
Ty	Ty musíš brzo vstávat.

Follow the same pattern for the rest of these sentences.

Já musím hodně studovat.

Já musím nosit uniformu.

Já tady musím být.

Já musím jet pryč.

b. Change the above exercise into the negative.

Model: Já nemusím brzo vstávat.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
On	On nemusí brzo vstávat.
Oni	Oni nemusí (nemusejí) brzo vstávat.
My	My nemusíme brzo vstávat.
Vy	Vy nemusíte brzo vstávat.
Ona	Ona nemusí brzo vstávat.
Ty	Ty nemusíš brzo vstávat.

Follow the above pattern for the rest of these sentences.

Já tady nemusím být.

Já nemusím v sobotu pracovat.

Já už nemusím čekat.

Já mu nemusím telefonovat.

c. In this exercise, use must in the affirmative or negative as cued.

Stimulus: Já dnes vařím.

Response: Já dnes musím vařit.

(Cover this part.)

Ty máš čistou uniformu.

Ty musíš mít čistou uniformu.

Voják poslouchá svého velitele.

Voják musí poslouchat svého velitele.

V sobotu nepracujeme.

V sobotu nemusíme pracovat.

Oni tam nejdou.

Oni tam nemusí (nemusejí) jít.

Vy tady čekáte.

Vy tady musíte čekat.

(Cover this part.)

Ona jde k doktorovi.

Ona musí jít k doktorovi.

Já spravuju vůz.

Já musím spravovat vůz.

Ty teď jdeš domů.

Ty teď musíš jít domů.

My snídáme.

My musíme snídat.

Vy mu neplatíte.

Vy mu nemusíte platit.

Ona tam dnes nejde.

Ona tam dnes nemusí jít.

Karel dělá pořádek.

Karel musí dělat pořádek.

My už nejdem(e) domů.

My už nemusíme jít domů.

Vy už končíte.

Vy už musíte končit.

Oni dělají domácí cvičení.

Oni musí (musejí) dělat domá-
cí cvičení.

Já tam už nechodím.

Já tam už nemusím chodit.

My mluvíme česky.

My musíme mluvit česky.

d. Put these sentences into the future tense:

Infinitive: muset or musit.

Stimulus: Já to nemusím dělat.

Response: Já to nebudu muset dělat.

(Cover this part.)

Musím jí psát česky.

Budu jí muset psát česky.

Musíte se hodně učit.

Budete se muset hodně učit.

On musí pracovat v sobotu.

On bude muset pracovat v
sobotu.

Karel musí jít pro maso.

Karel bude muset jít pro maso.

Nemusíte čekat.

Nebudete muset čekat.

Každý musí umět střílet.

Každý bude muset umět střílet.

(Cover this part.)

Já tam nemusím jít.

Já tam nebudu muset jít.

Dnes to nemusí být hotové.

Dnes to nebude muset být hotové.

Já musím volat doktora.

Já budu muset volat doktora.

Oni musejí jít rychle dopředu.

Oni budou muset jít rychle dopředu.

Ona se nemusí učit celý den.

Ona se nebude muset učit celý den.

Note: After smím, musím and můžu the dependent verbs, especially jít, jíst and pít, are often omitted.

Examples:

Já už musím (jít) domů.

Vy musíte (jít) ven.

Ty musíš (jít) dozadu.

On musí (jít) nahoru.

My musíme (jít) na poštu.

Oni musejí (jít) na trénink.

Já musím (jít) na Národní výbor. (NV)

Já tam musím (jít) zítra.

Ona musí (jít) k doktorovi.

Vy musíte (jít) pro pivo.

Ona nesmí (pít) silnou kávu.

Já smím (jíst) všechno.

Exercise 3.

Mám plus infinitive - I'm supposed to

Note: Don't confuse the meaning of mám in this construction with the English "I have to," which is musím.

In this exercise, use the correct form of the verb mít.

Stimulus: Já tady čekám.

Response: Já tady mám čekat.

(Cover this part.)

Vy voláte doktora.

Vy máte volat doktora.

My tam nechodíme.

My tam nemáme chodit.

Ona nejí vepřovou.

Ona nemá jíst vepřovou.

Uniforma je čistá.

Uniforma má být čistá.

Každý student má knihu.

Každý student má mít knihu.

Ona nedělá těžkou práci.

Ona nemá dělat těžkou práci.

Vy máte čas.

Vy máte mít čas.

Vy na to máte čas.

Vy na to máte mít čas.

Vy máte všechno v pořádku.

Vy máte mít všechno v pořádku.

Ona se večer učí.

Ona se má večer učit.

On tady je odpoledne.

On tady má být odpoledne.

My jdeme na V.B.

My máme jít na V.B.

Oni tam nestojí.

Oni tam nemají stát.

On nepije moc.

On nemá pít moc.

Tady máte pořádek.

Tady máte mít pořádek.

Tady nemáte nepořádek.

Tady nemáte mít nepořádek.

Vy to víte.

Vy to máte vědět.

Dnes prší.

Dnes má pršet.

Vy to umíte dělat.

Vy to máte umět dělat.

Oni to nejedí.

Oni to nemají jíst.

Exercise 4.

Answer the following questions using the cues provided.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Kde nesmíte kouřit?	tady	Tady nesmím kouřit.
Co nesmíte dělat?	co chci	Já nesmím dělat, co chci.
Kdo tady má být?	každý student	Každý student tady má být.
Musíte tady být odpoledne?	ano	Ano, odpoledne tady musím být.
Kdy tady nemusíte být?	v sobotu	V sobotu tady nemusím být.
Jakou uniformu nesmíte nosit?	špinavou	Nesmím nosit špinavou uniformu.
Kdy smíte chodit ven?	večer	Večer smím chodit ven.
Kdy máte studovat?	každý večer	Každý večer mám studovat. OR: Má m studovat každý večer.
Koho musíte poslouchat?	velitele	Musím poslouchat velitele.
Kde má být pořádek?	tady	Tady má být pořádek.
Co máte dělat, když máte chřipku?	ležet	Mám ležet, když mám chřipku.

Lesson 34

PRONOUNS AND ADVERBS, INTERROGATIVE, INDEFINITE, NEGATIVE

Study the grammar notes of Lesson 34, Czech Basic Course, Volume II, pages 120 through 122.

In this lesson, answer all the questions as shown in the models.

Exercise 1.

Co, něco and nic.

- a. Stimulus: Co on (Novák) dělá?
1st response: On dělá něco.
2nd response: On nedělá nic.

(Cover this part.)

Co on hledá?	On hledá něco. On nehledá nic.
Co on prodává?	On prodává něco. On neprodává nic.
Co on kupuje?	On něco kupuje. On nekupuje nic.
Co on snídá?	On něco snídá. On nesnídá nic.
Co on čte?	On něco čte. On nečte nic.
Co on píše?	On něco píše. On nepíše nic.
Co on umí?	On něco umí. On neumí nic.
Pro co on jde?	On pro něco jde. On nejde pro nic.
Na co to je?	To je na něco. To není na nic.
Co je to?	To je něco. To není nic.
Co to znamená?	To něco znamená. To neznamená nic.
Co on má?	On má něco. On nemá nic.

(Cover this part.)

Co on chce?

On chce něco. On nechce nic.

Co on dovede?

On dovede něco. On nedovede nic.

b. Čemu, něčemu and ničemu.

Stimulus: Čemu on věří?

1st response: On věří něčemu.

2nd response: On nevěří ničemu.

(Cover this part.)

Čemu on rozumí?

On rozumí něčemu. On nerozumí ničemu.

K čemu je to? (What . . . for)

To je k něčemu. To není k ničemu.

Čemu on se směje?
(What . . . at)

On se směje něčemu. On se nesměje ničemu.

Proti čemu on je?

On je proti něčemu. On není proti ničemu.

Exercise 2.

Kdo, někdo and nikdo.

a. Stimulus: Kdo je tady?

1st response: Někdo je tady.

2nd response: Nikdo není tady.

(Cover this part.)

Kdo tady kouří?

Někdo tady kouří. Nikdo tady nekouří.

Kdo to dělá?

Někdo to dělá. Nikdo to nedělá.

Kdo to potřebuje?

Někdo to potřebuje. Nikdo to nepotřebuje.

(Cover this part.)

Kdo ho zná?	Někdo ho zná. Nikdo ho nezná.
Kdo je tam?	Někdo je tam. Nikdo není tam.
Kdo tady bude v sobotu?	Někdo tady bude v sobotu. Nikdo tady nebude v sobotu.
Kdo telefonuje?	Někdo telefonuje. Nikdo netelefonuje.
Kdo to umí?	Někdo to umí. Nikdo to neumí.
Kdo je doma?	Někdo je doma. Nikdo není doma.
Kdo sem jde?	Někdo sem jde. Nikdo sem nejde.

Note: Nouns and adjectives may also be used in sentences with někdo or nikdo.

Examples:

- Někdo je veliký a někdo (je) malý.
 Nikdo není nemocný.
 Někdo je voják a někdo není voják.
 Nikdo není voják.
 Je někdo nemocný?
 Je tady někdo důstojník?

b. Koho, někoho and nikoho.

- Stimulus: Koho on volá?
 1st response: On volá někoho.
 2nd response: On nevolá nikoho.

(Cover this part.)

Koho on potřebuje?	On potřebuje někoho. On nepotřebuje nikoho.
Koho on tam zná?	On tam zná někoho. On tam nezná nikoho.

(Cover this part.)

Koho vidí?

Vidí někoho. Nevidí nikoho.

Koho on slyší?

On slyší někoho. On neslyší nikoho.

Pro koho on jde?

On jde pro někoho. On nejde pro nikoho.

Na koho on čeká?

On čeká na někoho. On nečeká na nikoho.

Na koho se on dívá?

On se dívá na někoho. On se nedívá na nikoho.

Koho on hledá?

On hledá někoho. On nehledá nikoho.

c. Komu, někomu and nikomu.

Stimulus: Komu on píše?

1st response: On píše někomu.

2nd response: On nepíše nikomu.

(Cover this part.)

Komu on to dává?

On to dává někomu. On to nedává nikomu.

Komu on rozumí?

On rozumí někomu. On nerozumí nikomu.

Komu on věří?

On věří někomu. On nevěří nikomu.

Komu to on říká?

On to říká někomu. On to neříká nikomu.

Komu to on hlásí?

On to hlásí někomu. On to nehlásí nikomu.

Ke komu on tam chodí?

On chodí k někomu. On nechodí k nikomu.

Ke komu on mluví?

On mluví k někomu. On nemluví k nikomu.

(Cover this part.)

Pro koho on pracuje?

On pracuje pro někoho. On nepracuje pro nikoho.

Komu on jde naproti?

On jde naproti někomu. On nejde naproti nikomu.

Komu on dává hodinu?

On dává hodinu někomu. On nedává hodinu nikomu.

Komu on pomáhá?

On pomáhá někomu. On nepomáhá nikomu.

Naproti komu bydlí?

On bydlí naproti někomu. On nebydlí naproti nikomu.

Komu ukazuje tu zprávu?

On ukazuje tu zprávu někomu. On neukazuje tu zprávu nikomu.

Exercise 3.

Čí, něčí and ničí.

Stimulus: Čí je to papír?

1st response: Ten papír je něčí.

2nd response: Ten papír není ničí.

(Cover this part.)

Čí je ta tužka? Ta tužka je něčí. Ta tužka není ničí.

Čí je ten lístek? Ten lístek je něčí. Ten lístek není ničí.

Čí je ten pes? Ten pes je něčí. Ten pes není ničí.

Čí je to? To je něčí. To není ničí.

Exercise 4.

Kdy, někdy and nikdy.

Stimulus: Kdy on pracuje?

1st response: On pracuje někdy.

2nd response: On nepracuje nikdy.

(Cover this part.)

Kdy on chodí ven?

On chodí ven někdy. On nechodí ven nikdy.

Kdy on studuje?

On studuje někdy. On nestuduje nikdy.

Kdy on se učí?

On se učí někdy. On se neučí nikdy.

Kdy on moc mluví?

On moc mluví někdy. On moc nemluví nikdy.

Kdy on odpočívá?

On odpočívá někdy. On neodpočívá nikdy.

Kdy ona mlčí?

Ona mlčí někdy. Ona nemlčí nikdy.

Kdy tady prší?

Tady prší někdy. Tady neprší nikdy.

Kdy tady mrzne?

Tady mrzne někdy. Tady nemrzne nikdy.

Kdy je tady mlha?

Tady je mlha někdy. Tady není mlha nikdy.

Exercise 5.

Kde, někde and nikde.

Stimulus: Kde je teplo?

1st response: Někde je teplo.

2nd response: Nikde není teplo.

(Cover this part.)

Kde prší?

Někde prší. Nikde neprší.

Kde je mlha?

Někde je mlha. Nikde není mlha.

Kdě on pracuje?

(On) někde pracuje. (On) nikde nepracuje.

(Cover this part.)

Kde on studuje?

(On) někde studuje. (On) nikde nestuduje.

Kde oni to kupujou?

Oni to někde kupujou. Oni to nikde nekupujou.

Exercise 6.

Kam, někam and nikam.

Stimulus: Kam on jde?

1st response: On jde někam.

2nd response: On nejde nikam.

(Cover this part.)

Kam on chodí?

On chodí někam. On nechodí nikam.

Kam on odjíždí?

On odjíždí někam. On neodjíždí nikam.

Kam on utíká?

On utíká někam. On neutíká nikam.

Kam on to nosí?

On to nosí někam. On to nenosí nikam.

Kam on to posílá?

On to posílá někam. On to neposílá nikam.

Kam on to dává?

On to dává někam. On to nedává nikam.

Exercise 7.

Jak, nějak and nijak.

Stimulus: Jak se to jmenuje?

1st response: To se jmenuje nějak, (ale nevím jak).

2nd response: To se nejmenuje nijak.

(Cover this part.)

Jak on to dělá?

On to dělá nějak. On to nedělá nijak.

Jak se jmenuje ten pes?

Ten pes se jmenuje nějak. Ten pes se nejmenuje nijak.

Jak se jmenuje ten les?

Ten les se jmenuje nějak. Ten les se nejmenuje nijak.

Note: Nějak and jinak are also used idiomatically.

See grammar notes, Vol. II., Lesson 34,
p. 121.

Exercise 8.

Jaký, nějaký* and žádný.

Stimulus: Jaký slovník on má?

1st response: On má nějaký slovník.

2nd response: On nemá žádný slovník.

(Cover this part.)

Jaký vůz on kupuje?

On kupuje nějaký vůz. On nekupuje žádný vůz.

Jakého doktora ona volá?

On volá nějakého doktora. On nevolá žádného doktora.

Jaká opozice tam bude?

Tam bude nějaká opozice. Tam nebude žádná opozice.

Jakou přezdívku on má?

On má nějakou přezdívku. On nemá žádnou přezdívku.

Jakou střelnici tam mají?

Tam mají nějakou střelnici. Tam nemají žádnou střelnici.

K jakému doktorovi on chodí?

On chodí k nějakému doktorovi. On nechodí k žádnému doktorovi.

*For the meaning of nijaký, consult grammar notes, Lesson 34, page 122, Volume II of the Basic Course.

(Cover this part.)

K jaké organizaci on patří?

On patří k nějaké organizaci.
On nepatří k žádné organizaci.

Naproti jakému hřišti je ta budova?

Ta budova je naproti nějakému hřišti. Ta budova není naproti žádnému hřišti.

Jakou knihu on čte?

On čte nějakou knihu. On nečte žádnou knihu.

Jakou polívku on chce?

On chce nějakou polívku. On nechce žádnou polívku.

Jaké maso on má?

On má nějaké maso. On nemá žádné maso.

Na jakou zprávu on čeká?

On čeká na nějakou zprávu. On nečeká na žádnou zprávu.

Jaké zaměstnání on má?

On má nějaké zaměstnaní. On nemá žádné zaměstnání.

Jaké povolení potřebuje?

On potřebuje nějaké povolení.
On nepotřebuje žádné povolení.

Exercise 9.Který, některý and žádný.

Stimulus: Která tužka je jeho?

1st response: Některé tužka, je jeho, (ale nevím která).

2nd response: Žádná tužka není jeho.

(Cover this part.)

Které číslo je správné?

Některé číslo je zprávné.
Žádné číslo není správné.

Která přestávka je dlouhá?

Některá přestávka je dlouhá.
Žádná přestávka není dlouhá.

Která kniha je jeho?

Některá kniha je jeho. Žádná kniha není jeho.

(Cover this part.)

Který den má on volný?

Některý den on má volný. Žádný den on nemá volný.

Která radiostanice má dobrý program?

Některá rádiostanice má dobrý program. Žádná stanice nemá dobrý program.

Která mapa je nová?

Některá mapa je nová. Žádná mapa není nová.

Kterou organizaci on zná?

Některou organizaci on zná. Žádnou organizaci on nezná.

Kterému bratrovi on posílá peníze?

Některému bratrovi on posílá peníze. Žádnému bratrovi on neposílá peníze.

Ke kterému lékaři ona chodí?

K některému lékaři ona chodí. K žádnému lékaři ona nechodí.

Která adresa je správná?

Některá adresa je správná. Žádná adresa není správná.

Exercise 10.

Answer in full in the negative.

(Cover this part.)

Chodíte někdy večer ven?

Ne, já nechodím nikdy večer ven.

Je tady některý student poručík? (četař)

Ne, tady není žádný student poručík. (četař)

Je tady někdo nemocný?

Ne, tady není nikdo nemocný.

Potřebujete něco?

Ne, nepotřebuju nic.

Kdy chodíte na fotbal?

Já necházím nikdy na fotbal.

Který student se jmenuje Novák?

Žádný student se nejmenuje Novák.

Kouří tady někdo?

Ne, tady nekouří nikdo.

(Cover this part.)

Na co máte chuť?

Já nemám chuť na nic.

Kam chodíte na večeři?

Já nechodím nikam na večeři.

Je tady někdy mlha?

Ne, tady není nikdy mlha.

Komu píšete?

Já nepíšu nikomu.

Co jíte k snídani?

Já nejím nic k snídani.

Je tady někdy moc zima?

Ne, tady není nikdy moc zima.

Potřebujete někdy něco?

Ne, já nikdy nepotřebuju nic.

Kam chodíte někdy večer?

Já nechodím nikam večer.

Koho hledáte?

Já nehledám nikoho.

Věříte někomu?

Já nevěřím nikomu.

Komu věříte?

Nikomu nevěřím. (Nevěřím
nikomu.)

Čemu rozumíte?

Já nerozumím ničemu.

Koho voláte?

Já nevolám nikoho.

Voláte někoho?

Nevolám nikoho.

Co to znamená?

To neznamená nic.

Čí je tamten papír?

Tamten papír není ničí.

Pomáháte někomu?

Já nepomáhám nikomu.

Dáváte někomu něco?

Já nedávám nikomu nic.

Posíláte někomu něco?

Já neposílám nikomu nic.

Rozumíte něčemu?

Já nerozumím ničemu.

Chodíte někam večer?

Já nechodím nikam večer.

Lesson 36

DAYS OF THE WEEK

Study the grammar notes of Lesson 36, Czech Basic Course, Volume II, pages 137 and 138.

Note: On Czech calendars the week starts with Monday.

Names of the days of the week are not capitalized in Czech as is the case in English.

A simple question such as "What day is today?" is asked in Czech as follows: Co je dnes? or Který den je dnes? Possible answers are: Dnes je pondělí; Dnes je středa; or Dnes je neděle.

When asking about the day on which (when) something took place or happened, you may ask in any of the following ways: Kdy? Který den? Ve který den? Possible answers are: V ponděli; Ve středu; or V neděli.

Exercise 1.

- a. Recite the days of the week.

(Cover this part.)

P	pondělí
Ú	úterý
S	středa
Č	čtvrttek
P	pátek
S	sobota
N	neděle

b. Follow the initials on the chart and respond by saying:
Dnes je . . .

Exercise 2.

a. Recite the following phrases using the days of the week in the proper sequence:

<u>Pronounce:</u>	
v pondělí - Monday (on Monday)	fpondělí
v úterý	vúterý
ve středu	vestředu
ve čtvrtek	večtvrték
v pátek	fpátek
v sobotu	fsobotu
v neděli	vneděli

b. Using the cues, complete the following partial statement: Já tam budu v . . .

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
p	Já tam budu v pondělí.
ú	Já tam budu v úterý.
s	Já tam budu ve středu.
č	Já tam budu ve čtvrtek.
p	Já tam budu v pátek.
s	Já tam budu v sobotu.
n	Já tam budu v neděli.

c. Using the cues, answer the following questions:

Stimulus: Kdy to bude?

Cue: středa

Response: To bude ve středu.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Kdy budete doma?	neděle	(Já) budu doma v neděli.
Kdy máte schůzi?	středa	(Já) mám schůzi ve středu.
Kdy on jde k odvodu?	pondělí	On jde k odvodu v pondělí.
Kdy budete mít zkoušku?	pátek	(My) budeme mít zkoušku v pátek.
Kdy odjíždí Tonda?	čtvrtek	Tonda odjíždí ve čtvrtek.
Kdy chodíte na trénink?	úterý	(Já) chodím na trénink v úterý.
Kdy začíná vojenské cvičení?	pondělí	Vojenské cvičení začíná v pondělí.
Kdy budete telefonovat Boženě?	sobota	(Já) budu telefonovat Boženě v sobotu.
Kdy budete žádat o povolení?	středa	(Já) budu žádat o povolení ve středu.
Co říká rádio? Kdy bude pršet?	neděle	Rádio říká, že bude pršet v neděli.
Kdy ona má narozeniny?	úterý	Ona má narozeniny v úterý.
Kdy on má svátek?	pátek	On má svátek v pátek.
Kdy musíte k doktorovi?	čtvrtek	(Já) musím k doktorovi ve čtvrtek.
Kdy budete spravovat vůz?	sobota	(Já) budu spravovat vůz v sobotu.
Kdy to budete potřebovat?	neděle	(Já) to budu potřebovat v neděli.
Kdy se budete vracet?	pondělí	(Já) se budu vracet v pondělí.

	<u>Cues</u>	(Cover this part.)
Kdy to budete hlásit?	pátek	Já to budu hlásit v pátek.
Kdy to budete dělat?	středa	Já to budu dělat ve středu.
Kdy on vám dává hodinu?	úterý	On mi dává hodinu v úterý.
Kdy mě budete čekat?	sobota	Já vás budu čekat v sobotu.

Note: Observe the change in word order when the subject pronoun is left out. Emphasized word is underlined :

Budu se vracet v pondělí.
 Vracet se budu v pondělí.
 V pondělí se budu vracet.
Vracet se budu v pondělí.

Exercise 3.

Accusative of time.

In answer to questions such as:	No prep- osition	With an adjective:	Noun:
Kdy? Jak dlouho? Jak často? Kterou sobotu?		tuhle celou každou tenhle celý každý tohle příští některý jinou tuhle příští některou každou	středu sobotu neděli měsíc týden den pondělí úterý čtvrttek sobotu sobotu neděli středu sobotu
In answer to the question:		If the numeral <u>jeden</u> is implied but not expressed	Noun:
Jak dlouho?			hodinu týden měsíc den rok

Exercise 4.

Practice the accusative of time in Exercises 4a through 4g by substituting the cues in the appropriate place of the model sentences.

a. Model: On tam bude celý den.

Cues

týden

středa

měsíc

sobota

hodina

pátek

neděle

den

pondělí

(Cover this part.)

On tam bude celý týden.

On tam bude celou středu.

On tam bude celý měsíc.

On tam bude celou sobotu.

On tam bude celou hodinu.

On tam bude celý pátek.

On tam bude celou neděli.

On tam bude celý den.

On tam bude celé pondělí.

b. Model: On to dělá každý den.

Cues

týden

středa

měsíc

sobota

hodina

pátek

neděle

pondělí

(Cover this part.)

On to dělá každý týden.

On to dělá každou středu.

On to dělá každý měsíc.

On to dělá každou sobotu.

On to dělá každou hodinu.

On to dělá každý pátek.

On to dělá každou neděli.

On to dělá každé pondělí.

c. Model: Tenhle měsíc bude svátek.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
pondělí	Tohle pondělí bude svátek.
čtvrtok	Tenhle čtvrtok . . .
středa	Tuhle středu . . .
týden	Tenhle týden . . .
sobota	Tuhle sobotu . . .
úterý	Tohle úterý . . .
pátek	Tenhle pátek . . .
měsíc	Tenhle měsíc . . .

d. Model: Já tam chci jít některý pátek.

<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
pondělí	Já tam chci jít některé pondělí.
pátek	Já tam chci jít některý pátek.
úterý	Já tam chci jít některé úterý.
týden	Já tam chci jít některý týden.
středa	Já tam chci jít některou středu.
měsíc	Já tam chci jít některý měsíc.
sobota	Já tam chci jít některou sobotu.
čtvrtok	Já tam chci jít některý čtvrtok.

e. Model: Ona tam chce jít některý jiný pátek.

Cues

(Cover this part.)

pondělí	Ona tam chce jít některé jiné pondělí.
pátek	Ona tam chce jít některý jiný pátek.
úterý	Ona tam chce jít některé jiné úterý.
týden	Ona tam chce jít některý jiný týden.
středa	Ona tam chce jít některou jinou středu.
měsíc	Ona tam chce jít některý jiný měsíc.
sobota	Ona tam chce jít některou jinou sobotu.
čtvrtok	Ona tam chce jít některý jiný čtvrtok.

f. Model: Já tam nebudu příští měsíc.

(Cover this part.)

pondělí	Já tam nebudu příští pondělí.
sezóna	Já tam nebudu příští sezónu.
úterý	Já tam nebudu příští úterý.
týden	Já tam nebudu příští týden.
hodina	Já tam nebudu příští hodinu.
středa	Já tam nebudu příští středu.
měsíc	Já tam nebudu příští měsíc.
sobota	Já tam nebudu příští sobotu.
čtvrtok	Já tam nebudu příští čtvrtok.
měsíc	Já tam nebudu příští měsíc.

g. Model: Oni tam nebudou celý příští měsíc.

(Cover this part.)

pondělí	Oni tam nebudou celé příští pondělí.
sezóna	Oni tam nebudou celou příští sezónu.
úterý	Oni tam nebudou celé příští úterý.
týden	Oni tam nebudou celý příští týden.
hodina	Oni tam nebudou celou příští hodinu.
středa	Oni tam nebudou celou příští středu.
měsíc	Oni tam nebudou celý příští měsíc.
sobota	Oni tam nebudou celou příští sobotu.
čtvrtok	Oni tam nebudou celý příští čtvrtok.

Exercise 5.

Stimulus: Jak dlouho to bude trvat?
 (How long is it going to last? How long will it take?)

Response: To bude trvat měsíc.

Cues

(Cover this part.)

rok	To bude trvat rok.
den	To bude trvat den.
hodina	To bude trvat hodinu.
týden	To bude trvat týden.
chvíle	To bude trvat chvíli.

Exercise 6.

Using the cues, answer the following questions:

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Budete mít tento pátek zkoušku?	Ano	Ano, tento pátek budeme mít zkoušku.
Budete hrát příští sobotu fotbal?	Ano	Ano, příští sobotu budu (budeme) hrát fotbal.
Jíte každý pátek rybu?	Ne	Ne, (já) nejím každý pátek rybu.
Co budete dělat celou neděli?	odpočívat	Celou neděli budu odpočívat.
Jste tady taky v sobotu?	Ano	Ano, jsme tady taky v sobotu.
Máte každý čtvrttek prohlídku?	Ne	Ne, nemáme každý čtvrttek prohlídku.
Máte školu celé odpoledne?	Ano	Ano, mám(e) školu celé odpoledne.
Máte nějakou středu volno?	Ne	Ne, (já) nemám žádnou středu volno.
Zvoní telefon každou chvíli?	Ano	Ano, telefon zvoní každou chvíli.
Musíte na oběd chvíli čekat?	Ano	Ano, musím(e) na oběd chvíli čekat.
Máte rád pátek?	Ano	Ano, mám rád pátek.
A co sobotu a neděli?	taky	Sobotu a neděli mám taky rád.
Studujete celý večer?	Ne	Ne, nestuduji celý večer.
Jste doma celou sobotu?	Ne	Ne, (já) nejsem doma celou sobotu.
Spíte dobře celou noc?	Ano	Ano, (já) spím dobře celou noc.
Jak asi dlouho trvá zkouška?	hodina	Zkouška trvá asi hodinu.

Lesson 37

NOUNS, PLURAL

Study the grammar notes of Lesson 37, Czech Basic Course, Volume II, pages 146 through 148.

Nominative and Accusative of
Inanimate Masculine Nouns:

strom	-	stromy
klíč	-	klíče
kniha	-	knihy
ten, ta	-	ty
nový	-	nové
místní	-	místní
	-	dva, dvě

Feminine Nouns:

Demonstratives:

Adjectives:

The Numerals:

In the following exercises change all the sentences from the singular to the plural.

Exercise 1.

Inanimate masculine nouns ending in hard or neuter consonants.

a. Change these sentences from the nominative singular to the nominative plural.

Stimulus: Tamhle je strom.

Response: Tamhle jsou stromy.

(Cover this part.)

Tady je papír.

Tady jsou papíry.

To je slovník.

To jsou slovníky.

To je dopis.

To jsou dopisy.

Program je vzadu.

Programy jsou vzadu.

Tady bude hotel.

Tady budou hotely.

(Cover this part.)

Autobus tady ještě není.

Autobusy tady ještě nejsou.

Napravo střílí tank.

Napravo střílejí (střílí) tanky.

Je tady pro vás telegram.

Jsou tady pro vás telegramy.

Tady je účet.

Tady jsou účty.

Film je uvnitř.

Filmy jsou uvnitř.

Tady je dolar.

Tady jsou dolary.

Telefon je vzadu.

Telefony jsou vzadu.

b. Change these sentences from the accusative singular to the accusative plural.

Stimulus: My tam vidíme strom.

Response: My tam vidíme stromy.

(Cover this part.)

On hledá papír.

On hledá papíry.

Oni prodávají slovník.

Oni prodávají slovníky.

Oni čekají na dopis.

Oni čekají na dopisy.

On čte program.

On čte programy.

Oni hledají hotel.

Oni hledají hotely.

My čekáme na autobus.

My čekáme na autobusy.

Napravo vidíme tank.

Napravo vidíme tanky.

My čekáme na telegram.

My čekáme na telegramy.

Ona píše účet.

Ona píše účty.

Oni hledají film.

Oni hledají filmy.

Já potřebuju dolar.

Já potřebuju dolary.

Exercise 2.

Inanimate masculine nouns ending in soft consonants.

a. Change these sentences from the nominative singular to the nominative plural.

Stimulus: Klíč je nahoře.

Response: Klíče jsou nahoře.

(Cover this part.)

To je zapalovač.

To jsou zapalovače.

Stroj není v pořádku.

Stroje nejsou v pořádku.

Tady je koláč.

Tady jsou koláče.

Nahoře není pokoj.

Nahoře nejsou pokoje.

Tady je plášt.

Tady jsou pláště.

Koš je venku.

Koše jsou venku.

b. Change these sentences from the accusative singular to the accusative plural.

Stimulus: On hledá klíč.

Response: On hledá klíče.

(Cover this part.)

My kupujeme zapalovač.

My kupujem(e) zapalovače.

On spravuje stroj.

On spravuje stroje.

Ona jí koláč.

Ona jí koláče.

Oni hledají pokoj.

Oni hledají pokoje.

Musíte mít plášt.

Musíte mít pláště.

On dává koš ven.

On dává koše ven.

Exercise 3.

a. Nouns such as dům change -ů- in the stem to -o-.

Stimulus: Tady je dům.

Response: Tady jsou domy.

(Cover this part.)

Vůz je vzadu.

Vozy jsou vzadu.

Stůl je nahoře.

Stoly jsou nahoře.

Kde je nůž?

Kde jsou nože?

Já tady vidím dům.

Já tady vidím domy.

My tam vidíme vůz.

My tam vidíme vozy.

Oni potřebují stůl.

Oni potřebujou (potřebují) stoly.

Oni budou potřebovat nůž.

Oni budou potřebovat nože.

b. Stimulus: To je lístek na fotbal.

Response: To jsou lístky na fotbal.

(Cover this part.)

To bude trvat týden.

To bude trvat týdny.

Já nemám rád čtvrtok.

Já nemám rád čtvrtky.

Já mám rád pátek.

Já mám rád pátky.

Já neznám jeho zájem.

Já neznám jeho zájmy.

On mu dává lístek.

On mu dává lístky.

Note: In the sentence chleba (chléb) je tamhle, chleba is a collective noun and could refer to one loaf of bread or to several loaves of bread. It could be used in the plural, however, if we mean individual loaves. In that case, the sentence would read: Chleby jsou tamhle.

The sentence Tady není vítr in the plural would read: Tady nejsou větry. Notice the change in the stem, vítr.

On má větry means "He has gas in his stomach."

Exercise 4.

Demonstrative pronouns, masculine: ten - ty, tenhle - tyhle, tamten - tamty, tento - tyto.

Stimulus: Tady je ten papír.

Response: Tady jsou ty papíry.

(Cover this part.)

Kde je ten slovník?

Kde jsou ty slovníky?

To je ten dopis.

To jsou ty dopisy.

My čteme ten program.

My čtem(e) ty programy.

Oni spravujou ten telefon.

Oni spravujou ty telefony.

On dává ten koš dovnitř.

On dává ty koše dovnitř.

Oni potřebujou ten stůl.

Oni potřebujou ty stoly.

My hledáme ten vůz.

My hledáme ty vozy.

Pro koho je ten chleba?

Pro koho jsou ty chleby? (loaves)

Kde je ten plášt?

Kde jsou ty pláště?

Čí je tenhle slovník.

Čí jsou tyhle slovníky?

Tenhle telegram je pro nás.

Tyhle telegramy jsou pro nás.

Tenhle telefon není v pořádku.

Tyhle telefony nejsou v pořádku.

Tenhle koláč je pro vás.

Tyhle koláče jsou pro vás.

Tenhle lístek je na fotbal.

Tyhle lístky jsou na fotbal.

Tenhle film se mi nelíbí.

Tyhle filmy se mi nelíbí.

(Cover this part.)

Tamten les není daleko.
Vidíte tamten maják?
Potřebujete tamten svetr?
Tamten vůz je pro nás.
Já mám tento důvod.
Tento nápad se mi nelíbí.

Tamty lesy nejsou daleko.
Vidíte tamty majáky?
Potřebujete tamty svetry?
Tamty vozy jsou pro nás.
Já mám tyto důvody.
Tyto nápady se mi nelíbí.

Exercise 5.

Adjectives, masculine: nový - nové, místní - mistní.

Stimulus: Ten film je nový.
Response: Ty filmy jsou nové.

(Cover this part.)

Tamten vůz je drahý.
Ten strom je vysoký.
Ten oblek není špatný.
Tenhle zapalovač není dobrý.
To je špatný vtip.
Ten sendvič je laciný.
Oběd je moc dobrý.
Tenhle nápad není špatný.
Tento důvod je důležitý.
Ten vchod je malý.
Ten dopis je dlouhý.
Ten program je hezký.
Tam je nějaký lehký tank.

Tamty vozy jsou drahé.
Ty stromy jsou vysoké.
Ty obleky nejsou špatné.
Tyhle zapalovače nejsou dobré.
To jsou špatné vtipy.
Ty sendviče jsou laciné.
Obedy jsou moc dobré.
Tyhle nápady nejsou špatné.
Tyto důvody jsou důlažité.
Ty vchody jsou malé.
Ty dopisy jsou dlouhé.
Ty programy jsou hezké.
Tam jsou nějaké lehké tanky.

(Cover this part.)

Místní biograf dnes
nehraje.

Obývací pokoj je velký.

Ten zimní kabát je teplý.

Příští měsíc bude studený.

Moderní byt má velký
obývací pokoj.

Jižní vítr není studený.

Jižní vítr není tak stu-
dený jako severní.

To je český psací stroj.

Místní biografy dnes nehrajou.

Obývací pokoje jsou velké.

Ty zimní kabáty jsou teplé.

Příští měsíce budou studené.

Moderní byty mají velké obývací
pokoje.

Jižní větry nejsou studené.

Jižní větry nejsou tak studené
jako severní.

To jsou české psací stroje.

Exercise 6.

The plural of the nominative and accusative of feminine nouns whose nominative singular ends in -a is: žena - ženy.

Demonstratives: ta - ty

Adjectives: mladá - mladé
moderní - moderní

Note: The masculine inanimate and feminine plural endings of demonstratives and adjectives are the same.

Stimulus: To je ta mladá žena.

Response: To jsou ty mladé ženy.

(Cover this part.)

Já znám tu mladou ženu.	Já znám ty mladé ženy.
To je ta nová kniha.	To jsou ty nové knihy.
Tahle mapa je stará.	Tyhle mapy jsou staré.
Ta sestra je učitelka.	Ty sestry jsou učitelské.
Chcete tuhle rybu?	Chcete tyhle ryby?
Je ta zkouška těžká?	Jsou ty zkoušky těžké?
On kouří americkou cigaretu.	On kouří americké cigarety.
Tahle lampa nesvítí.	Tyhle lampy nesvítí.
Máte sirku?	Máte sirky?
Ta cena je moc vysoká.	Ty ceny jsou moc vysoké.
Některá knihovna je moderní.	Některé knihovny jsou moderní.
To je ta nejlepší kavárna.	To jsou ty nejlepší kavárny.
Zima (winter) je tady studená.	Zimy jsou tady studené.
Tahle zpráva není důležitá.	Tyhle zprávy nejsou důležité.
Já mám tu novou knihu.	Já mám ty nové knihy.
On kupuje českou mapu.	On kupuje české mapy.
Tamta třída je malá.	Tamty třídy jsou malé.
Já chci tu dobrou pneumatiku.	Já chci ty dobré pneumatiky.
Vidíte tu moderní budovu?	Vidíte ty moderní budovy?
Ta otázka je moc dlouhá.	Ty otázky jsou moc dlouhé.
To je hezká holka.	To jsou hezké holky.
Tahle stěna je špinavá.	Tyhle stěny jsou špinavé.
Tahle barva se mi nelíbí.	Tyhle barvy se mi nelíbí.
On jí suchou housku.	On jí suché housky.
Ta žena je nervózní.	Ty ženy jsou nervózní.

(Cover this part.)

Tam mají pořád nějakou poruchu.

Ta továrna dělá nábytek.

Bolí mě noha.

Tam mají pořád nějaké poruchy.

Ty továrny dělají nábytek.

Bolí mě nohy.

Exercise 7.

Jeden, m., jedna, f.; dva, m., dvě, f.

Stimulus: Má on jen jednu sestru?

Response: Ne, on má dvě sestry.

(Cover this part.)

Má on jen jeden slovník?

Ne, on má dva slovníky.

Svítí tady jen jedna lampa?

Ne, tady svítí dvě lampy.

Vidíte tam jen jednu budovu?

Ne, vidím tam dvě budovy.

Trvá to jen jednu hodinu?

Ne, to trvá dvě hodiny.

Máte jen jeden oblek?

Ne, mám dva obleky.

Bydlí tam jen jedna instruktorka?

Ne, tam bydlí dvě instruktorky.

Jede tam jen jeden autobus?

Ne, tam jedou dva autobusy.

Má on jen jednu dceru?

Ne, on má dvě dcery.

Jí on v poledne jen jeden sendvič?

Ne, on jí v poledne dva sendviče.

Máte jen jeden čistý svetr?

Ne, mám dva čisté svetry.

Bydlí tam jen jedna česká rodina?

Ne, tam bydlejí (bydlí) dvě české rodiny.

Trvá to jen jeden týden?

Ne, to trvá dva týdny.

Má jen jedna linka poruchu?

Ne, dvě linky mají poruchu.

(Cover this part.)

Budou oni tam jen jednu
sezónu?

Ne, oni tam budou dvě sezóny.

Je tam jenom jeden moderní
byt?

Ne, tam jsou dva moderní byty.

Má on jen jednu zprávu?

Ne, on má dvě zprávy.

Berete jen jeden aspirin?

Ne, beru dva aspiríny.

Lesson 38

PLURAL NOMINATIVE AND ACCUSATIVE OF FEMININE NOUNS

Study the grammar notes of Lesson 38, Czech Basic Course, Volume II, pages 157 and 158.

The plural nominative and accusative of feminine nouns whose nominative singular ends in -e is: duše; or in a consonant: kost, láhev.

Numerals: jeden, jedna
              dva, dve
              tři
              čtyři

Exercise 1.

Feminine nouns ending in -e, -ě.

Change these sentences from the nominative singular to the nominative plural.

- a. Stimulus: Tady je ta stará duše.
Response: Tady jsou ty staré duše.

(Cover this part.)

Ta duše je špatná.

Ty duše jsou špatné.

Tady není židle.

Tady nejsou židle.

Tady není žádná židle.

Tady nejsou žádné židle.

Kde je ta restaurace?

Kde jsou ty restaurace?

Kde je ta dobrá restaurace?

Kde jsou ty dobré restaurace?

Snídaně je tady dobrá.

Snídaně jsou tady dobré.

(Cover this part.)

Tady je fotografie.	Tady jsou fotografie.
To je hezká fotografie.	To jsou hezké fotografie.
To je moderní nemocnice.	To jsou moderní nemocnice.
To je místní organizace.	To jsou místní organizace.
To je politická organizace.	To jsou politické organizace.
To je místní politická organizace.	To jsou místní politické organizace.
Příští schůze bude ve středu.	Příští schůze budou ve středu.
Příští politická schůze bude ve středu.	Příští politické schůze budou ve středu.

b. Change these sentences from the accusative singular to the accusative plural.

Stimulus: Já tam znám dobrou restauraci.
 Response: Já tam znám dobré restaurace.

(Cover this part.)

Já nemám rád takovou schůzi.	Já nemám rád takové schůze.
Já potřebuju novou duši.	Já potřebuju nové duše.
Já hledám nějakou židle.	Já hledám nějaké židle.
Já znám tu autobusovou stanici.	Já znám ty autobusové stanice.
Chcete tuhle fotografií?	Chcete tyhle fotografie?
Máte tu novou fotografií?	Máte ty nové fotografie?
To město má moderní nemocnici.	To město má moderní nemocnice.
My hledáme nějakou dobrou restauraci.	My hledáme nějaké dobré restaurace.

(Cover this part.)

Ten byt má velkou ložnicí.

Ten byt (ty byty) má (mají) velké ložnice.

Já znám tu místní organizaci.

Já znám ty místní organizace.

On zná tu politickou organizaci.

On zná ty politické organizace.

Exercise 2.

Odpověď and sůl type feminine nouns and those ending in -ost.

a. Change these sentences from the nominative singular to the nominative plural.

Stimulus: Ta kost je pro psa.

Response: Ty kosti jsou pro psa.

(Cover this part.)

Tady je odpověď.

Tady jsou odpovědi.

Tady je ta odpověď.

Tady jsou ty odpovědi.

Tady je ta správná odpověď.

Tady jsou ty správné odpovědi.

Tahle odpověď není správná.

Tyhle odpovědi nejsou správné.

To je vojenská hodnost.

To jsou vojenské hodnosti.

To je americká vojenská hodnost.

To jsou americké vojenské hodnosti.

Tady je nová žádost.

Tady jsou nové žádosti.

Která místo to je?

Které místa to jsou?

Která místo je volná?

Které místa jsou volné?

Která místo je nejlepší?

Které místa jsou nejlepší?

(Cover this part.)

Ta věc se mi nelibí.

Ty věci se mi nelibí.

To je speciální sůl.

To jsou speciální soli.

Taková příležitost už nebude.

Takové příležitosti už nebudou.

b. Change the following from the accusative singular to the accusative plural.

Stimulus: On má vysokou hodnost.

Response: Oni mají vysoké hodnosti.

(Cover this part.)

Oni čekají na nějakou volnou místnost.

Oni čekají na nějaké volné místnosti.

Takovou odpověď nechci slyšet.

Takové odpovědi nechci slyšet.

Já znám tuhle hodnost.

Já znám tyhle hodnosti.

Já znám tuhle americkou vojenskou hodnost.

Já znám tyhle americké vojenské hodnosti.

On píše novou žádost.

On píše nové žádosti.

Ten stůl je projinou místo-

nosti.

Já nemám rád takovou věc.

Já nemám rád takové věci.

Ta továrna dělá speciální sůl.

Ta továrna (ty továrny) dělá (dělají) speciální soli.

On čeká na jinou příležitost.

On čeká na jiné příležitosti.

Exercise 3.

Feminine nouns ending in a consonant.

a. Change the following sentences from the nominative singular to the nominative plural.

Stimulus: Tady je ta láhev.

Response: Tady jsou ty láhve.

(Cover this part.)

Tahle láhev je plná.

Tyhle láhve jsou plné.

Ta skříň je velká.

Ty skříně jsou velké.

Tahle kancelář je čistá.

Tyhle kanceláře jsou čisté.

Tahle místnost je kancelář.

Tyhle místnosti jsou kanceláře.

Tamta postel je nová.

Tamty postele jsou nové.

Tam žije jeho neteř.

Tam žijou (žijí) jeho neteře.

Jaká je ta zadní kancelář?

Jaké jsou ty zadní kanceláře?

Ta přední místnost potřebuje skříň.

Ty přední místnosti potřebujou skříně.

Ta přední místnost potřebuje nějakou skříň.

Ty přední místnosti potřebujou nějaké skříně.

Tamta místnost není kancelář.

Tamty místnosti nejsou kanceláře.

b. Change the following from the accusative singular to the accusative plural.

Stimulus: My hledáme nějakou volnou místnost.

Response: My hledáme nějaké volné místnosti.

(Cover this part.)

On nese plnou láhev.

On nese plné láhve.

My potřebujem(e) velkou skříň.

My potřebujem(e) velké skříně.

(Cover this part.)

Vpředu vidíte kancelář.

Oni chodí skrz tu kancelář.

Oni potřebujou novou postel.

My potřebujem(e) nějakou kancelář.

Oni jdou pro nějakou skříň.

Vpředu vidíte kanceláře.

Oni chodí skrz ty kanceláře.

Oni potřebujou nové posteče.

My potřebujem(e) nějaké kanceláře.

Oni jdou pro nějaké skříně.

Exercise 4.

a. Practice the numerals jeden, jedna, dva, dvě, tři, and čtyři according to the following pattern:

Stimulus: Je tam jenom jeden stůl?

Response: Ne, tam jsou dva, tři, čtyři stoly.

	<u>Cue</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Je tam jenom jedna židle?	2	Ne, tam jsou dvě židle.
Máte jenom jednu postel?	3	Ne, já mám tři posteče.
Má ten dům jen jednu ložnici?	2	Ne, ten dům má dvě ložnice.
Je tam jen jedna restaurace?	4	Ne, tam jsou čtyři restaurace?
Mají oni jenom jeden stroj?	4	Ne, oni mají čtyři stroje.
Mají oni jen jeden český psací stroj?	3	Ne, oni mají tři české psací stroje.
Stojí to jen jeden dolar?	2	Ne, to stojí dva dolary.
Je tam jen jeden vchod?	2	Ne, tam jsou dva vchody.
Má on jen jednu sestru?	3	Ne, on má tři sestry.
Je tady jen jedna žádost?	2	Ne, tady jsou dvě žádosti.

	<u>Cue</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Vidíte jen jeden tank?	4	Ne, (já) vidím čtyři tanky.
Má on jen jednu dceru?	2	Ne, on má dvě dcery.
Chcete jen jeden klíč?	3	Ne, (já) chci tři klíče.
Chcete jen jednu housku?	2	Ne, (já) chci dvě housky.
Je tam jen jedna mapa?	4	Ne, tam jsou čtyři mapy.
Chce on jen jeden lístek?	2	Ne, on chce dva lístky.
Má ten dům tři ložnice?	2	Ne, ten dům má dvě ložnice.
Jsou tam tři tanky?	2	Ne, tam jsou dva tanky.
Potřebujete dvě postele?	1	Ne, (já) potřebuju (jen) jednu postel.
Máte zájem o čtyři lístky?	2	Ne, (já) mám zájem (jen) o dva lístky.
Vidíte tam čtyři tanky?	2	Ne, (já) vidím (jen) dva tanky.
Potřebujete dvě nové lampy?	1	Ne, (já) potřebuju (jen) jednu novou lampa.
Bude to trvat tři hodiny?	1	Ne, to bude trvat (jen) jednu hodinu.
Bude studovat tři nebo čtyři roky?	2	Ne, bude studovat (jen) dva roky.
Bude on pracovat dva dny?	1	Ne, on bude pracovat (jen) jeden den.

b. Put the following sentences into the plural.

Stimulus: Já chci jednu tu fotografii.

Cue: 2

Response: Já chci dvě ty fotografie.

	<u>Cue</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Čí je ta jedna žádost?	4	Čí jsou ty čtyři žádosti?
Ten jeden hotel je drahý.	2	Ty dva hotely jsou drahé.
Ta jedna zpráva je důležitá.	3	Ty tři zprávy jsou důležité.
Ta jedna otázka je těžká.	2	Ty dvě otázky jsou těžké.
Ten jeden dům je moderní.	2	Ty dva domy jsou moderní.
Ta jedna místonost je malá.	4	Ty čtyři místnosti jsou malé.
Ten jeden stůl je nový.	3	Ty tři stoly jsou nové.
Ta jedna žena je učitelka.	2	Ty dvě ženy sjou učitelky.

c. Put the following sentences into the singular.

Stimulus: Já chi ty tři mapy.

Response: Já chci tu jednu mapu.

	<u>(Cover this part.)</u>
On čte ty dva dopisy.	On čte ten jeden dopis.
On kupuje dva chleby.	On kupuje jeden chleba.
Já znám ty dvě organizace.	Já znám tu jednu organizaci.
On hledá ty dvě kanceláře.	On hledá tu jednu kancelář.
On tam bude čtyři dny.	On tam bude jeden den.
On má dvě malé dcery.	On má jednu malou dceru.

(Cover this part.)

On má dvě malé dcery.

On má jednu malou dceru.

On jí k snídani 3 housky.

On jí k snídani jednu housku.

My potřebujem ty 4 klíče.

My potřebujem(e) ten jeden klíč.

Ty tři vozy jsou americké.

Ten jeden vůz je americký.

Lesson 39

PLURAL NOMINATIVE AND ACCUSATIVE OF NEUTER NOUNS: MĚSTO,
MOŘE, KUŘE, ZNAMENÍ; DEMONSTRATIVES; ADJECTIVES; NUMERALS:
JEDNO, DVĚ

Study the grammar notes of Lesson 39, Czech Basic Course, Volume II, pages 167 and 168.

Recapitulation

All neuter nouns have a vowel ending in either -o, -e, or -í: město, moře, kuře, znamení.

1. -o (hard type) . . . město
2. -e (soft type) . . . moře
3. -í (long type) . . . znamení

4. The names of the young of the species--so far we have had the words kuře and děvče--and a few other words have the ending -e in the nominative and accusative singular. The other cases of the singular have the same endings as the soft-type nouns, but they are expanded by -et-.

Examples:

On jde k moř-i
On píše děvč-et-i

On jde k moři.
On píše děvčeti.

The plural of this type of word has the same endings as the hard-type nouns, such as město, but the stem is expanded by -at-.

Examples:

Tam jsou dvě měst-a
Tam jsou dvě děvč-at-a

Tam jsou dvě města.
Tam jsou dvě děvčata.

The accusative case, singular and plural, of all neuter nouns, adjectives, demonstratives, and numerals, has the same form as the nominative case.

Soft type adjectives, such as moderní and nejlepší, have the same ending, -í, for nominative and accusative, singular and plural of masculine inanimate, feminine and neuter forms.

Examples:

To je moderní byt.
 To je moderní budova.
 To je moderní letadlo.
 On chce moderní byt.
 Vidím tam tu moderní budovu.
 Má zájem o moderní letadlo.

To jsou moderní byty.
 To jsou moderní budovy.
 To jsou moderní letadla.
 Chtějí moderní byty.
 Vidím tam moderní budovy.
 Má zájem o moderní letadla.

Exercise 1.

In the following exercises, change the sentences into the plural.

- a. Stimulus: To je město.
 Response: To jsou města.

(Cover this part.)

Kde je pero?
 Okno je na sever.
 On prodává auto.
 On spravuje rádio.
 Umyvadlo je v nepořádku.
 Tam je světlo.
 Vpředu je místo.
 Tam je kino.
 On prodává kolo.
 Já tam vidím letadlo.

Kde jsou pera?
 Okna jsou na sever.
 On prodává auta.
 On spravuje rádia.
 Umyvadla jsou v nepořádku.
 Tam jsou světla.
 Vpředu jsou místa.
 Tam jsou kina.
 On prodává kola.
 Já tam vidím letadla.

(Cover this part.)

On prodává piano.

On prodává piana.

Sluchátka je dole.

Sluchátka jsou dole.

b. Stimulus: To je to město.

Response: To jsou ta města.

(Cover this part.)

Já potřebuju to pero.

Já potřebuju ta pera.

To okno je na jih.

Ta okna jsou na jih.

Oni hledají to auto.

Oni hledají ta auta.

To rádio je v pořádku.

Ta rádia jsou v pořádku.

Tohle rádio hraje dobře.

Tahle rádia hrajou dobře.

Oni spravujou to umyvadlo.

Oni spravujou ta umyvadla.

To světlo nesvítí.

Ta světla nesvítí.

Tamto místo je pro vás.

Tmata místa jsou pro vás.

Tohle kino dnes nehraje.

Tahle kina dnes nehrájou.

To kolo má dobrou pneumatiku.

Ta kola mají dobré pneumatiky.

Tohle letadlo není pro nás.

Tahle letadla nejsou pro nás.

My nepotřebujem(e) to piano.

My nepotřebujem(e) ta piana.

On spravuje to sluchátka.

On spravuje ta sluchátka.

Já nechci tohle pero.

Já nechci tahle pera.

- C. Stimulus: To místní kino je malé.
 Response: Ta místní kina jsou malá.

(Cover this part.)

Tam mají dobré jídlo.	Tam mají dobrá jídla.
To je hlavní město.	To jsou hlavní města.
To je dlouhé slovo.	To jsou dlouhá slova.
Jí se líbí moderní auto.	Jí se líbí moderní auta.
Tohle jídlo je dobré.	Tahle jídla jsou dobrá.
Je tohle místo volné?	Jsou tahle místa volná?
To sluchátko je špatné.	Ta sluchátka jsou špatná.
Tamhle svítí červené světlo.	Tamhle svítí červená světla.
Tohle malé letadlo je moc lehké.	Tahle malá letadla jsou moc lehká.
Jemu se líbí americké auto.	Jemu se líbí americká auta.

Exercise 2.

In the following exercises, change the sentences into the plural.

- a. Stimulus: To pole je zelené.
 Response: Ta pole jsou zelená.

(Cover this part.)

To hřiště je malé.	Ta hřiště jsou malá.
To cvičiště je velké.	Ta cvičiště jsou velká.
Ona vaří vejce. (ambiguous)	Ona vaří vejce. (one or more)
Ona vaří to vejce.	Ona vaří ta vejce.
To malé hřiště je hezké.	Ta malá hřiště jsou hezká.
To vojenské cvičiště je velké.	Ta vojenská cvičiště jsou velká.

(Cover this part.)

On jí k snídani vejce.

On jí k snídani vejce. (one or more)

Které hříště je moderní?

Která hříště jsou moderní?

To zelené pole je dlouhé.

Ta zelená pole jsou dlouhá.

To moře je velké.

Ta moře jsou velká.

b. Stimulus: To znamení je pro nás.

Response: Ta znamení jsou pro nás.

(Cover this part.)

To je znamení pro nás.

To jsou znamení pro nás.

Je tady pro vás psaní.

Jsou tady pro vás psaní.

To domácí cvičení je krátké.

Ta domácí cvičení jsou krátká.

Tam je velitelství.

Tam jsou velitelství.

On vám dává znamení. (ambiguous)

On vám dává znamení.

Velitelství je vždycky vzadu.

Velitelství jsou vždycky vzadu.

Vidíte to červené znamení?

Vidíte ta červená znamení?

Tady je nějaké psaní.

Tady jsou nějaká psaní.

Vojenské cvičení netrvá dlohuo.

Vojenská cvičení netrvají dlohuo.

Tam je vojenské velitelství.

Tam jsou vojenská velitelství.

To čtení je moc dlouhé.

Ta čtení jsou moc dlouhá.

- c. Stimulus: Oni mají kuře.
 Response: Oni mají kuřata.

(Cover this part.)

Já čekám na děvče.
 To je moc hezké děvče.
 On se zlobí na to děvče.
 Já jím rád kuře.
 Já jím rád pečené kuře.
 Já znám tohle děvče.
 Tam bydlí nějaké mladé děvče.
 On myslí jenom na děvče.
 Jde sem nějaké děvče.

Já čekám na děvčata.
 To jsou moc hezká děvčata.
 On se zlobí na ta děvčata.
 Já jím rád kuřata.
 Já jím rád pečená kuřata.
 Já znám tahle děvčata.
 Tam bydlí (bydlejí) nějaká mladá děvčata.
 On myslí jenom na děvčata.
 Jdou sem nějaká děvčata.

Exercise 3.

Practice the numerals jedna, jedno, dva, dvě, tři and čtyři according to the following pattern:

- Stimulus: Je tam jen jedno auto?
 Cue: 2
 Response: Ne, tam jsou dvě auta.

Cue   (Cover this part.)

Je tam jen jedno auto?	3	Ne, tam jsou tři auta.
Má ta místnost jen jedno okno?	2	Ne, ta místnost má dvě okna.
Vidíte jen jedno letadlo?	4	Ne, (já) vidím čtyři letadla.
Potřebujete jen jedno rádio?	3	Ne, (já) potřebuju tři rádia.
Mají oni dnes jen jedno jídlo?	2	Ne, oni mají dnes dvě jídla.

	<u>Cue</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Chcete jen jedno pivo?	4	Ne, (já) chci čtyři piva.
Má to město jen jedno kino?	2	Ne, to město má dvě kina.
Má ta posádka jen jedno cvičiště?	3	Ne, ta posádka má tři cvičiště.
Je tam jen jedno fotbalové hřiště?	2	Ne, tam jsou dvě fotbalová hřiště.
Spravujou jen to jedno kolo?	2	Ne, spravujou dvě kola.
Jíte k snídani jen jedno vejce?	2	Ne, (já) jím k snídani dvě vejce.
Svítí tam jen jedno světlo?	2	Ne, tam svítí dvě světla.
Posíláte jen jedno psaní?	3	Ne, (já) posílám tři psaní.
Kupuje ona jen jedno kuře?	3	Ne, ona kupuje tři kuřata.
Znáte jen jedno děvče?	2	Ne, (já) znám dvě děvčata.

b. Change the following sentences to the plural.

	<u>Cue</u>	<u>(Cover this part.)</u>
To jedno cvičení je těžké.	2	Ta dvě cvičení jsou težká.
Jedno malé vejce není dost.	2	Dvě malá vejce nejsou dost.
To jedno kolo je moc velké.	4	Ta čtyři kola jsou moc velká.
To jedno rádio nehráje dobře.	3	Ta tři rádia nehrajou dobře.
Já neznám to jedno slovo.	2	Já neznám ta dvě slova.
Já neznám to jedno české slovo.	3	Já neznám ta tři česká slova.

	<u>Cue</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Já neznám to jedno děvče.	2	Já neznám ta dvě děvčata.
On tam bude jedno léto.	2	On tam bude dvě léta.
Ona peče jedno kuře.	4	Ona peče čtyři kuřata.

Exercise 4.

Review: The plural of masculine, feminine and neuter nouns:

Change the following to the plural:

	<u>(Cover this part.)</u>
Ten film je moc dlouhý.	Ty filmy jsou moc dlouhé.
Já znám tu restauraci.	Já znám ty restaurace.
To okno je na sever.	Ta okna jsou na sever.
Oběd je moc dobrý.	Obědy jsou moc dobré.
Já znám tu místní organizaci.	Já znám ty místní organizace.
To je moc hezké děvče.	To jsou moc hezká děvčata.
Severní vítr je studený.	Severní větry jsou studené.
On má jednu dceru.	On má dvě (tři, čtyři) dcery.
Je tohle místo volné?	Jsou tahle místa volná?
Pro koho je ten chleba?	Pro koho jsou ty chleby?
Tam bydlí jedna česká rodina.	Tam bydlí (bydlejí) dvě (tři) české rodiny.
On jí rád pečené kuře.	On jí rád pečená kuřata.

(Cover this part.)

Tento důvod je důležitý.

Ta cena je moc vysoká.

To domácí cvičení je krátké.

Tady je nějaký lehký tank.

Jaká je ta zadní kancelář?

Tady je pro vás nějaké psaní.

To bude trvat jeden celý týden.

Já chci tu dobrou pneumatiku.

Tohle letadlo není pro nás.

Pro koho je tenhle telegram?

Ta stará duše je (už) špatná.

To moře je pro nás důležité.

To je ten nejlepší slovník, který máme.

To je ta (jedna) místo, pro kterou potřebujem(e) stůl.

On tam má jedno moc dobré rádio.

To je ten les, skrz který musíme jít.

To je ta ulice, skrz kterou musíme jít.

To je to pole, přes které musíme jít.

Tyto důvody jsou důležité.

Ty ceny jsou moc vysoké.

Ta domácí cvičení jsou krátká.

Tady jsou nějaké lehké tanky.

Jaké jsou ty zadní kanceláře?

Tady jsou pro vás nějaká psaní.

To bude trvat dva (tři, čtyři) celé týdny.

Já chci ty dobré pneumatiky.

Tahle letadla nejsou pro nás.

Pro koho jsou tyhle telegramy?

Ty staré duše jsou (už) špatné.

Ta moře jsou pro nás důležitá.

To jsou ty nejlepší slovníky, které máme.

To jsou ty dvě (tři, čtyři) místo, pro které potřebuji(e) stoly.

On tam má dvě (tři, čtyři) moc dobrá rádia.

To jsou ty lesy, skrz které musíme jít.

To jsou ty ulice, skrz které musíme jít.

To jsou ta pole, přes která musíme jít.

(Cover this part.)

To je ten vůz, pro který potřebujem(e) pneumatiku.

To je ta žádost, na kterou musíme čekat.

To je to znamení, na které čekáme.

My hledáme ten vůz.

Ta jedna sestra je učitelka.

To cvičiště je velké.

To je český psací stroj.

Ta místnost potřebuje skřín.

Vidíte to červené znamení?

Oni hledají nějaký laciný pokoj.

Ta jedna fotografie je hezká.

Ona vaří jedno vejce.

Oni potřebujou jeden velký stůl.

Tohle malé rádio hraje dobře.

Příští měsíc bude studený.

Některá knihovna je moderní.

Tam bydlí jedno mladé děvče.

To jsou ty vozy, pro které potřebujem(e) pneumatiky.

To jsou ty žádosti, na které musíme čekat.

To jsou ta znamení, na která čekáme.

My hledáme ty vozy.

Ty dvě (tři, čtyři) sestry jsou učitelky.

Ta cvičiště jsou velká.

To jsou české psací stroje.

Ty místnosti potřebujou skříně.

Vidíte ta červená znamení?

Oni hledají nějaké laciné pokoje.

Ty dvě (tři, čtyři) fotografie jsou hezké.

Ona vaří dvě (tři, čtyři) vejce.

Oni potřebujou (potřebují) dva (tři, čtyři) velké stoly.

Tahle málá rádia hrajou dobře.

Příští měsíce budou studené.

Některé knihovny jsou moderní.

Tam bydlí (bydlejí) dvě (tři, čtyři) mladá děvčata.

(Cover this part.)

Tenhle zapalovač není dobrý.
Taková věc se mi nelíbí.
To pole je zelené.

On má rád pátek.
Taková příležitost už nebude.
Tam je vojenské velitelství.

To je dobrý vtip.
Tady je často nějaká porucha.
Oni prodávají piano.

Tyhle zapalovače nejsou dobré.
Takové věci se mi nelíbí.
Ta pole jsou zelená.

On má rád pátky.
Takové příležitosti už nebudou.
Tam jsou vojenská velitelství.

To jsou dobré vtipy.
Tady jsou často nějaké poruchy.
Oni prodávají piana.

Lesson 41

LAST NAMES

Study the grammar notes of Lesson 41, Czech Basic Course, Volume II, pages 183 and 184.

1. Last names which are adjectives by their forms and origin have the same form as adjectives. The feminine forms of such last names are the same as the feminine forms of adjectives.

a. Hard type adjectives:

Nový	Tichý	Bílý
Novotný	Suchý	Červený
Dlouhý	Černý	Stránský

Examples:

Cue Names: pan Malý, paní Malá

Questions:

Kdo tam bydlí?

Koho hledáte?

Komu telefonujete?

Answers:

Tam bydlí pan Malý . . .

Tam bydlí paní Malá . . .

Hledám pana Malého . . .

Hledám paní Malou . . .

Telefonuju panu Malému . . .

Telefonuju paní Malé . . .

Practice Exercise

(1) Cue Names: pan Nový a paní Nová

(Cover this part.)

Kdo tam bydlí?

Tam bydlí (bydlejí) pan Nový a paní Nová.

Koho znáte?

Znám pana nového a paní Novou.

Komu píšete?

Píšu panu Novému a paní Nové.

(2) Cue Names: pan Novotný a paní Novotná

(Cover this part.)

Kdo si stěžuje?

Stěžujou si pan Novotný a paní Novotná.

Komu pomáháte?

Pomáhám panu Novotnému a paní Novotné.

Koho litujete?

Lituju pana Novotného a paní Novotnou.

(3) Cue Names: pan Dlouhý a paní Dlouhá

(Cover this part.)

Koho potřebujete?

Potřebuju pana Dlouhého a paní Dlouhou.

Ke komu chodíte?

Chodím k panu Dlouhému a paní Dlouhé.

Kdo vám pomáhá?

Mně pomáhá pan Dlouhý a paní Dlouhá.

(4) Cue Names: pan Tichý a paní Tichá

(Cover this part.)

Komu rozumíte?

Rozumím panu Tichému a paní Tiché.

Pro koho jdete?

Jdu pro pana Tichého a paní Tichou.

Kdo tam čeká?

Tam čekají pan Tichý a paní Tichá.

(5) Cue Names: pan Suchý a paní Suchá

(Cover this part.)

Komu telefonujete?

Telefonuju panu Suchému a paní Suché.

Koho voláte?

Volám pana Suchého a paní Suchou.

Kdo se o to stará?

O to se starají pan Suchý a paní Suchá.

(6) Cue Names: pan Černý a paní Černá

(Cover this part.)

Kdo se má dobře?

Pan Černý a paní Černá se mají dobře.

Komu závidíte?

Závidím panu Černému a paní Černé.

Na koho čekáte?

Čekám na pana Černého a paní Černou.

(7) Cue Names: pan Bílý a paní Bílá

(Cover this part.)

Komu nesete ten dopis?

Nesu ten dopis panu Bílému a paní Bílé.

Pro koho je ten telegram?

Ten telegram je pro pana Bílého a paní Bílou.

Kdo čeká na autobus?

Na autobus čekají pan Bílý a paní Bílá.

(8) Cue Names: pan Červený a paní Červená

(Cover this part.)

Naproti komu bydlíte?

Bydlím naproti panu Červenému a paní Červené.

Kdo má ten byt?

Ten byt mají (má) pan Červený a paní Červená.

Koho často vidíte?

Vidím často pana Červeného a paní Červenou.

(9) Cue Names: soudruh Stránský a soudružka Stránská

(Cover this part.)

Ke komu jdete?

Jdu k soudruhu Stránskému a soudružce Stránské.

b. Soft-type adjectives.

Examples:

Cue Names: pan Starší, paní Starší

Stimuli:

Answers:

Kdo tam bydlí?

Tam bydlí pan Starší . . .
Tam bydlí paní Starší . . .

Koho hledáte?

Hledám pana Staršího . . .
Hledám paní Starší . . .

Komu telefonujete?

Telefonuju panu Staršímu . . .
Telefonuju paní Starší . . .

Note: Feminine forms of Kočí and Krejčí may be either Kočí and Krejčí, or Kočová and Krejčová.

Exercise.

Cue Names: pan Hořejší a paní Hořejší

(Cover this part.)

Koho znáte?

Znám pana Hořejšího a paní Hořejší.

Kdo tam bydlí?

Tam bydlí pan Hořejší a paní Hořejší.

Komu píšete?

Píšu panu Hořejšímu a paní Hořejší.

Answer the above questions using the following cue names:

Pan Doleší a paní Dolejší

Pan Krejčí a paní Krejčí (or Krejčová)

Pan Kočí a paní Kočí (or Kočová)

2. Last names that are nouns by form and origin have the same declension as other nouns, according to their endings:

Hard pattern like voják, poručík, kapitán:

Čapek
Kadeřábek
Kulhánek
Marek

Pešek
Synek
Šebek

Hulík
Sáblík
Stehlík

Havel
Pospíšil
Soukup
Zlámal

Examples:

Hledá vás pan Čapek.
Jdu k panu Kadeřábkovi.
Volám pana Soukupa.

b. Soft pattern like muž, četař, letec:

Bartoň
Kubeš
Mareš

Mráz

Král

Examples:

To dělá pan Bartoň.
Ona volá pana Mráze.
My pomáháme panu Kubešovi.

3. Some names ending in -s, -z, -x follow the hard or soft patterns interchangeably:

Alois, Alfons, Amos, Bass, Halas, Holas,
Karas, Nečas, Kraus, Felix

Examples:

Já čekám na Amose. OR: Já čekám na Amosa.
Ona volá Karase. OR: Ona volá Karasa.
Ten dopis je pro pana Krause. OR: Ten dopis je pro pana Krausa.

4. Last names ending in -o (the sound of a short o):

Bidlo

Bidlovi

Bidla

5. Last names ending in a short -e, depending on the consonant preceding it.

Hard pattern: Goethe - Goethovi - Goetha

Soft pattern: (like soudce) Purkyně - Purkyňovi - Purkyně

6. Last names ending in -ů (there are only a few such names):

Pavlů

Martinů

Tomšů

These are often indeclinable or they follow the pattern of Novák or Kubeš, depending on the consonant before the -ů.

7. A number of names like Svoboda, Vácha and Procházka have the following endings:

Nominative: -a
 Dative: -ovi
 Accusative: -u

Examples:

To je pan Vaňha.
 Píšu panu Vaňhovi.
 Znám pana Vaňhu.

8. Both last and first names of foreign origin usually have the same declension as native Czech words according to the pronunciation not the spelling of their endings in the nominative.

Names ending in -s, -z, -c and -x with the exception of some names of Greek and Latin origin ending in -is, -es, -us and -as have the same declension as muž:

Nom.	Jones	Richards	Diaz	Marx
Dat.	Jonesovi	Richardsovi	Diazovi	Marxovi
Acc.	Jonese	Richardse	Diaze	Marxe

Some names in this category, however, follow the patterns of voják or muž interchangeably:

Nom.	Kraus	Alois
Dat.	Krausovi	Aloisovi
Acc.	Krase or Krausa	Aloise or Aloisa

Nom.	Felix
Dat.	Felixovi
Acc.	Felixe or Felixa

Names ending in -l decline like voják:

Nom.	Daniel	Samuel	Powel
Dat.	Danielovi	Samuelovi	Powelovi
Acc.	Daniela	Samuela	Powela

Names ending with the sound of a short i:

Nom.	Kennedy	Bailey	Verdi
Dat.	Kennedymu	Baileymu	Verdimu
Acc.	Kennedyho	Baileyho	Verdiho

Names ending with the sound of a long é are indeclinable or:

Nom.	René	but:	Richelieu/Rišelijé/
Dat.	Renému		Richelieuovi/Rišelijéovi/
Acc.	Reného		Richelieua/Rišelijéa/

Names ending with the sound of a long ó or ú:

Nom.	Rousseau	Baugh/bó/	Néhrú
Dat.	Rousseauovi	Baughovi/bóovi/	Néhrúovi
Acc.	Rousseaua	Baугha/bóa/	Néhrúa

Names ending with the sound of short u:

Romanian:

Nom.	Jonescu (<u>c-k</u>)	Šigemicu (<u>c-ts</u>)
Dat.	Jonescovi	Šigemicuovi
Acc.	Jonesca	Šigemicua

Oriental:

Slavic Russian, Polish, etc. names which are adjectives by form and origin have the same declension as the Czech adjectives:

Nom.	Slowacki	Čajkovskij	Tolstoj
Dat.	Slowackému	Čajkovskému	Tolstému
Acc.	Slowackého	Čajkovského	Tolstého

Foreign names ending in -er or -el keep the e in other cases:

Nom.	Fisher	Hegel
Dat.	Fisherovi	Hegelovi
Acc.	Fishera	Hegela

However, with some names, especially in which the e is not pronounced in the nominative case, the e is not pronounced and the spelling is without an e in other cases:

Rieger
Riegrovi
Riegra

Winter
Wintrovi
Wintra

or either pronunciation and spelling, interchangeably, is used:

Nom.	Wolker
Dat.	Wolkerovi or Wolkrovi
Acc.	Wolkera or Wolkra

Note: For further information about the declension of last names see "Česká mluvnice" by Havránek - Jedlička, 1960, pp. 142, 143, 146, 147.

9. Feminine forms of last names.

The feminine forms of last names which are adjectives by form and origin are the same as the feminine forms of adjectives:

pan Nový
paní Nová

pan Čajkovskij
paní Čajkovská

All other last names have the feminine form ending in -ová. This -ová form has the same declension as the feminine form of adjectives.

pan Čapek
paní Čapková

pan Havel
paní Havlová

Note: the movable e.

pan Hulík
paní Hulíková

pan Soukup
paní Soukupová

pan Johnson
paní Johnsonová

pan Bartoň
paní Bartoňová

pan Kraus
paní Krausová

pan Bidlo, Goethe
paní Bidlová, Goetheová

pan Purkyně paní Purkyňová	pan Jones paní Jonesová	pan Marx paní Marxová	pan Kennedy paní Kennedyová
pan Bailey paní Baileyová	pan Verdi paní Verdiová	pan Baugh paní Baughová/bóová/	
pan Néhrú paní Néhrúová	pan Jonescu paní Jonescuová	pan Šigemicu paní Šigemicuová	
pan Fisher paní Fisherová	pan Rieger paní Riegrová	pan Wolker paní Wolkerová OR: Wolkrová	
	pan Richelieu paní Richelieuová /Rišelijéová		
	pan Martinů paní Martinů OR: Marinová		

Practice Exercise.

Cues: pan Novák a paní Nováková

(Cover this part.)

Koho znáte?

Znám pana Nováka a paní Novákovou.

Komu píšete?

Píšu panu Novákovi a paní Novákové.

Kdo to je?

To jsou je pan Novák a paní Nováková.

Cues: pan Čapek a paní Čapková

(Cover this part.)

Kdo pořád odpočívá?

Pan Čapek a paní Čapková odpočívají pořád.

Komu je moc teplo?

Panu Čapkovi a paní Čapkové je moc teplo.

Koho bolí zuby?

Pana Čapka a paní Čapkou bolí zuby.

Note: the movable e.

Cues: pan Kadeřábek a paní Kadeřábková

(Cover this part.)

Kdo dnes odjíždí?

Pan Kadeřábek a paní Kadeřábková
odjíždějí dnes.

Komu budete psát?

Budu psát panu Kadeřábkovi a paní
Kadeřábkové.

Koho budete volat?

Budu volat pana Kadeřábka a paní
Kadeřábkovou.

Cues: pan Kulhánek a paní Kulhánková

(Cover this part.)

Kdo se vrací?

Pan Kulhánek a paní Kulhánková se
vracejí.

Komu jdete naproti?

Jdu naproti panu Kulhánkovi a paní
Kulhánkové.

Na koho budete čekat?

Budu čekat na pana Kulhánka paní
Kulhánkovou.

Cues: pan Marek a paní Marková

(Cover this part.)

Koho neposloucháte?

Neposlouchám pana Marka a paní
Markovou.

Kdo se mylí?

Pan Marek a paní Marková se mylejí
(mylí).

Komu nevěříte?

Nevěřím panu Markovi a paní
Markové.

Cues: pan Pešek a paní Pešková

(Cover this part.)

Kdo hraje dobře na piano? Pan Pešek a paní Pešková hrajou (hrají) dobře na piano.

Koho rád posloucháte? Rád poslouchám pana Peška a paní Peškovou.

Komu závidíte? Závidím panu Peškovi a paní Peškové.

Cues: pan Synek a paní Synková

(Cover this part.)

Komu se vede dobře? Panu Synkovi a paní Synkové se vede dobře.

Koho nelitujete? Nelituju pana Synka a paní Synkovou.

Kdo se má dobře? Pan Synek a paní Synková se mají dobře.

Cues: pan Šebek a paní Šebková

(Cover this part.)

Komu se dobře daří? Panu Šebkovi a paní Šebkové se daří dobře.

Kdo se dobře obleká? Pan Šebek a paní Šebková se dobře oblekají.

Koho často vidíte? Vidím často pana Šebka a paní Šebkovou.

Cues: pan Hulík a paní Hulíková

(Cover this part.)

Pro koho je ten dopis?

Ten dopis je pro pana Hulíka a paní Hulíkovou.

Kdo tam pracuje?

Pan Hulík a paní Hulíková tam pracujou.

Komu telefonujete?

Telefonuju panu Hulíkovi a paní Hulíkové.

Cues: pan Sablík a paní Sablíková

(Cover this part.)

Kdo to má vědět?

Pan Sáblík a paní Sáblíková to mají vědět.

Koho máte volat?

Mám volat pana Sáblíka a paní Sáblíkovou.

Komu se smějete?

Směju se panu Sáblíkovi a paní Sáblíkové.

Cues: pan Stehlík a paní Stehlíková

(Cover this part.)

Kdo mluví česky?

Pan Stehlík a paní Stehlíková mluví česky.

Komu budete rozumět?

Budu rozumět panu Stehlíkovi a paní Stehlíkové.

Koho budete potřebovat?

Budu potřebovat pana Stehlíka a paní Stehlíkovou.

Cues: pan Havel a paní Havlová

(Cover this part.)

- Kdo to dělá? Pan Havel a paní Havlová to dělají.
- Na koho se zlobíte? Zlobím se na pana Havla a paní Havlovou.
- Komu se smějete? Směju se panu Havlovi a paní Havlové.

Cues: pan Pospíšil a slečna Pospíšilová

(Cover this part.)

- Komu půjčujete peníze? Půjčuju peníze panu Pospíšilovi a slečně Pospíšilové.
- Koho litujete? Lituju pana Pospíšila a slečnu Pospíšilovou.
- Kdo nemá peníze? Pan Pospíšil a slečna Pospíšilová nemají peníze.

Cues: Karel Soukup a Máňa Soukupová

(Cover this part.)

- Koho učíte? Učím Karla Soukupa a Máňu Soukupovou.
- Komu pomáháte? Pomáhám Karlu Soukupovi a Máňe Soukupové.
- Kdo se špatně učí? Karel Soukup a Máňa Soukupová se špatně učí.

Cues: František Zlámala Božena Zlámalová

(Cover this part.)

Koho budete učit?

Budu učit Františka Zlámala a Boženu Zlámalovou.

Komu budete pomáhat?

Budu pomáhat Františku Zlámalovi a Boženě Zlámalové.

Kdo se chce učit?

František Zlámal a Božena Zlámalová se chtejí učit.

Cues: Josef Černý a Marie Černá

(Cover this part.)

Komu se líbí to auto?

To auto se líbí Josefůmu Černému a Marii Černé.

Koho je všude vidět?

Josefa Černého a Marii Černou je všude vidět.

Kdo moc utrácí?

Josef Černý a Marie Černá moc utrácejí (utrácí).

Cues: pan Bartoň a paní Bartoňová

(Cover this part.)

Na koho si stěžujete?

Stěžuju si na pana Bartoňe a paní Bartoňovou.

Komu nerozumíte?

Nerozumím panu Bartoňovi a paní Bartoňové.

Kdo dělá nepořádek?

Pan Bartoň a paní Bartoňová dělají nepořádek.

Cues: pan Svoboda a paní Svobodová

(Cover this part.)

Koho slyšíte jít?

Slyším jít pana Svobodu a paní Svobodovou.

Komu jdete naproti?

Jdu naproti panu Svobodovi a paní Svobodové.

Kdo jde sem?

Pan Svoboda a paní Svobodová sem jdou.

Cues: pan Mareš a paní Marešová

(Cover this part.)

Koho vidíte jít?

Vidím jít pana Mareše a paní Marešovou.

Komu ukazujete tu fotografií?

Ukazuju tu fotografii panu Marešovi a paní Marešové.

Kdo sem často chodí?

Pan Mareš a paní Marešová sem často chodí.

Cues: pan Bidlo a paní Bidlová

(Cover this part.)

Koho žádáte o povolení?

Žádám o povolení pana Bidla a paní Bidlovou.

Komu píšete?

Píšu panu Bidlovi a paní Bidlové.

Kdo dává takové povolení?

Takové povolení dává pan Bidlo a paní Bidlová.

Cues: pan Martinů a paní Martinů

(Cover this part.)

Kdo tam bydlí?

Tam bydlejí (bydlí) pan Martinů a paní Martinů.

Naproti komu bydlíte?

Bydlím naproti panu Martinů a paní Martinů.

Koho nechcete rušit?

Nechci rušit pana Martinů a paní Martinů.

Cues: dr. Dvořák (pronounced doktor) a dr. Dvořáková (pronounced doktorka)

(Cover this part.)

Ke kterému doktorovi jdete?

Jdu k doktoru Dvořákovi a doktorce Dvořákové.

Kterého lékaře budete volat?

Budu volat doktora Dvořáka a doktorku Dvořákovou.

Který lékař je nejlepší?

Nejlepší jsou doktor Dvořák a doktorka Dvořáková.

Cues: soudruh Majer a soudružka Majerová

(Cover this part.)

Kdo je tam venku?

Venku jsou (je) soudruh Majer a soudružka Majerová.

Na koho se díváte?

Dívám se na soudruha Majera a soudružku Majerovou.

Komu se smějete?

Směju se soudruhu Majerovi a soudružce Majerové.

Cues: soudruh Neuman a soudružka Neumanová

(Cover this part.)

Komu to trvá celý den?

Soudruhu Neumanovi a soudružce Neumanové to trvá celý den.

Kdo má čas celý den?

Soudruh Neuman a soudružka Neumanová mají čas celý den.

Na koho se zlobíte?

Zlobím se na soudruha Neumana a soudružku Neumanovou.

Note: Use names of all students and names like Jones, Johnson, Bailey, Kennedy, etc.

Lesson 42

PLURAL NOUNS, MASCULINE ANIMATE, NOMINATIVE

Study the grammar notes of Lesson 42, Czech Basic Course, Volume II, pages 193 through 197.

Animate masculine nominative plural forms of nouns end in:

-i
-ové
-é
-i or -ové
-i or -é

psi, vojáci
šéfové, fotografové
učitelé, komunisté
muži - mužové
demokrati - demokraté

Adjective type: -í

známí, duchovní

Observe the change of some consonants before the ending -i:

d to ď
h to z
ch to š
k to c
n to n
r to r
t to t

kamarádi
soudruzi
hoši
vojáci
kapitáni
doktoři
studenti

Recapitulation:

a. Nouns denoting animals, -i:

psi, lvi (lions)
voli (oxen, steers)
holubi (pigeons)
pstruzi (trout), etc.

Nouns ending in -ík, -ák:

dělníci	úředníci
číšníci	poručíci
desátníci	zákazníci
důstojníci	záložníci
domovníci	vojáci
pokladníci	darebáci

-ant, -ent, -or:

representanti (representatives)
 studenti
 doktoři, instruktoři, agitátoři

Others:

barmani	kamarádi	pekaři
bratři	kapitáni	soudruzi
bratranci	záložníci	střelci
četaři	lékaři	uváděči
dělostřelci	letci	vdovci
hoši	odstřelovači	

b. Noun-type last names and first names, -ové:

Tam jsou dva Karlové Novákové.

Nouns derived from the L-base of the past tense of verbs:

rýpal (wise guy)	rýpalové
mazal (sloppy or careless person)	mazalové
škutil (miser, tightwad)	škutilové
kecal (chatterbox, braggart)	kecalové

Nouns of foreign origin ending in:

<u>-f</u>	(especially -graf)
<u>-g</u>	(especially -log)
<u>-l</u>	(especially -fil)
<u>-m</u>	(especially -nom)

šéfové
 fotografové
 chirurgové (surgeons)
 archeologové (archeologists)
 rivalové (rivals)

One-syllable names of nationals:

Rusové (Russians)
 Dánové (Danes)
 Norové (Norwegians)
 Čechové, but also Češi

Rarely are there such names of more than one syllable:

Arabové (Arabs)
 Italové (Italians)

Others:

strýcové	tatínkové
synové	zpravodajové (reporters)
špehové	

Nouns of the type předseda note para c.

předsedové (chairmen)
 hrdinové (heroes)

c. -é. Nouns ending in -tel:

pozorovatelé
 přátelé
 učitelé
 velitelé

Nouns ending in -an:

občané (citizens)
 Pražané (inhabitant of Prague)

Nouns ending in -ita, -ista, -asta:

civilisté
 komunisté
 gymnasté (gymnasts)

Some others:

andělé (angels)	sousedé (neighbors)
horalé (mountaineers)	židé (Jews)
manželé (husband and wife)	hosté (guests)
Španělé (Spaniards)	lidé (people)

d. -i or -ové. Nouns ending in -ek:
 svědci or svědkové (witnesses)

Nouns of foreign origin ending in -ik:
 mechanici or mechanikové

Many others:

muži or mužové
 páni or pánové
 soudci or soudcové
 voli or volové (abusive if used in reference to people)

e. -i or -é.

Nouns of foreign origin ending in -at, -it, -ota and the word invalida:

akrobati or akrobaté
 demokrati or demokraté
 diplomati or diplomaté

paraziti or parazité
 despoti or despoté
 invalidi or invalidé

f. Adjective-type nouns, -i:

známí
 rotní

duchovní
 domácí

Exercise 1.

Change the following sentences to plural (sentences).

a. -i.

(Cover this part.)

Dělník má těžkou práci. k-c Dělníci mají těžkou práci.

Číšník má mluvit zdvořile. Číšníci mají mluvit zdvořile.

(Cover this part.)

Desátník nemá velký plat.

Domovník se stará o dům.

Pokladník prodává lístky.

On už je svobodník.

Zákazník má vždycky pravdu.

On už je praporčík.

Voják má mít čistou uniformu.

Záložník je taky voják.

To je darebák.

Student se učí mluvit, číst
a psát. (t-č)

Doktor musí pořád studovat.
(r-ř)

To je agitátor.

Instruktor není voják.

To je vůl.

Tam je pes.

To je jeho kamarád. (d-ď)

Soudruh jde na schůzi. (h-z)

Hoch nese noviny. (ch-š)

On už je kapitán. (n-ň)

Barman má dobrý plat.

Co dělá jeho bratr? (r-ř)

On už je rotmistr.

On už je nadrotmistr.

Desátníci nemají velký plat.

Domovníci se starají o domy.

Pokladníci prodávají lístky.

Oni už jsou svobodníci.

Zákazníci mají vždycky pravdu.

Oni už jsou praporčíci.

Vojáci mají mít čistou uniformu.

Záložníci jsou taky vojáci.

To jsou darebáci.

Studenti se učí mluvit, číst a
psát.

Doktoři musí pořád studovat.

To jsou agitátoři.

Instruktoři nejsou vojáci.

To jsou voli.

Tam jsou psi.

To jsou jeho kamarádi.

Soudruzi jdou na schůzi.

Hoši nesou noviny.

Oni už jsou kapitáni.

Barmani mají dobrý plat.

Co dělají jeho bratři?

Oni už jsou rotmistři.

Oni už jsou nadrotmistři.

(Cover this part.)

On je letec.

Jeho bratranc mu nepíše.

Střelec musí znát svůj kulomet.

Vdovec nepotřebuje velký byt.

Zpravodajec píše hlášení.

Uvaděč bere lístky.

Odstřelovač má puškový dalekohled.

Lékař potřebuje dobré auto.

Kuchař má umět vařit.

Pekař peče taky housky.

Četař je poddůstojník.

Oni jsou letci.

Jeho bratranci mu nepíšou.

Střelci musí znát své kulometry.

Vdovci nepotřebujou velký byt.

Zpravodajci píšou hlášení.

Uvaděči berou lístky.

Odstřelovači mají puškové dalekohledy.

Lékaři potřebujou dobrá auta.

Kuchaři mají umět vařit.

Pekaři pečou taky housky.

Četaři jsou poddůstojníci.

b. ten, ti.

tenhle, tento — tihle, tito, tamten, tamti.

(Cover this part.)

Ten dělník pracuje dobře.

Ten číšník mluví zdvořile.

Ten svobodník si stěžuje.

Ten desátník má starosti.

Ten praporčík má službu.

Ten poručík se stará o všechno.

Ten důstojník si bere dovolenou.

Ti dělníci pracujou dobře.

Ti číšníci mluví zdvořile.

Ti svobodníci si stěžujou.

Ti desátníci mají starosti.

Ti praporčíci mají službu.

Ti poručíci se starají o všechno.

Ti důstojníci si berou dovolené (dovolenou).

(Cover this part.)

Ten domovník má klíč.

Ti domovníci mají klíče.

Ten zákazník čeká venku.

Ti zákazníci čekají venku.

Ten pes dělá rámus.

Ti psi dělají rámus.

Ten kamarád mi ještě píše.

Ti kamarádi mi ještě píšou.

Ten soudruh nechodí na schůze.

Ti soudruzi nechodí na schůze.

Tenhle (tento) hoch je uvaděč.

Tihle (tito) hoši jsou uva- děči.

Tenhle (tento) barman pracuje večer.

Tihle (tito) barmani pracujou večer.

Ten kapitán prohlíží zbraně.

Ti kapitáni prohlížejí zbraně.

Ten bratr žije jinde.

Ti bratři žijou (žijí) jinde.

Tenhle (tento) voják je záložník.

Tihle (tito) vojáci jsou záložníci.

Tenhle (tento) darebák krade.

Tihle (tito) darebáci kradou.

Ten student je voják.

Ti studenti jsou vojáci.

Tenhle (tento) doktor je poručík.

Tihle (tito) doktoři jsou poručíci.

Tenhle (tento) instruktor nekouří.

Tihle (tito) instruktoři nekouří.

Ten agitátor zná každého.

Ti agitátoři znají každého.

Ten letec je důstojník.

Ti letci jsou důstojníci.

Tamten střelec má dobré výsledky.

Tamti střelci mají dobré výsledky.

Ten vdovec se bude ženit.

Ti vdovci se budou ženit.

Tamten odstřelovač střílí přesně.

Tamti odstřelovači střílí přesně.

Tenhle (tento) uvaděč prodává programy.

Tihle (tito) uvaděči prodávají programy.

Ten četař se pořád zlobí.

Ti četaři se pořád zlobí.

(Cover this part.)

Tamten kuchař vaří dobře.

Tamti kuchaři vaří dobře.

Jakou hodnost má ten lékař?

Jaké hodnosti mají ti lékaři?

Tenhle (tento) pekař musí
brzo vstávat.

Tihle (tito) pekaři musí brzo
vstávat.

c. -ové

(Cover this part.)

Šéf má rád pořádek.

Šéfové mají rádi pořádek.

Fotograf potřebuje film.

Fotografové potřebujou film
(filmy).

Jeho strýc žije mimo Prahu.

Jeho strýcové žijou mimo Prahu.

Jeho syn prodělává základní
výcvik.

Jeho synové prodělávají základ-
ní výcvik.

Jejich tatínek tady není.

Jejich tatínkové tady nejsou.

Předseda má schůzi.

Předsedové mají schůzi.

d. -é

(Cover this part.)

Učitel není voják.

Učitelé nejsou vojáci.

Velitel není záložník.

Velitelé nejsou záložníci.

Pozorovatel je vpředu.

Pozorovatelé jsou vpředu.

Píše mně přítel.

Píšou mně přátelé.

To je jejich nepřítel.

To jsou jejich nepřátelé.

(Cover this part.)

Civilista nesmí dovnitř.

Civilisté nesmí dovnitř.

On je komunista.

Oni jsou komunisté.

Note: člověk - lidé

Lidé se často mylí.

Ti lidé jsou komunisté.

In common Czech (colloquial language) the plural of words like komunista, civilista and člověk have the ending -i:

komunisti

civilisti

lidi

e. -i or -ové.(Cover this part.)

On pracuje jako mechanik.

Oni pracujou jako mechanici
(mechanikové).

Muž (husband) nemá práci.

Muži (mužové) nemají práci.

To je jejich pán (master).
/pl.: páni/

To jsou jejich páni.

f. Adjective-type nouns -í.(Cover this part.)

To je jeho známý.

To jsou jeho známi.

Domácí má starosti.

Domácí mají starosti.

Exercise 2.

Answer the following questions in the negative using the cues provided.

	<u>Cue</u>	(Cover this part.)
Pracuje tam jen jeden dělník?	2	Ne, tam pracujou dva dělníci.
Je tam jen jeden kapitán?	3	Ne, tam jsou tři kapitáni.
Je tady jenon jeden číšník?	2	Ne, tady jsou dva číšníci.
Žije tam jen jeden jeho známý?	4	Ne, tam žijou (žijí) čtyři jeho známí.
Pracuje tam jen jeden mechanik?	3	Ne, tam pracujou (pracují) tři mechanici.
Píše vám jen jeden přítel?	2	Ne, mně píšou dva přátelé.
Je jen jeden pozorovatel vpředu?	3	Ne, vpředu jsou tři pozorovatelé.
Je jenom jeden jeho syn voják?	2	Ne, dva jeho synové jsou vojáci.
Bude tam jenom jeden fotograf?	4	Ne, tam budou čtyři fotografové.
Je jen jeden záložník důstojník?	2	Ne, dva záložníci jsou důstojníci.

Exercise 3.

Put these sentences into the plural.

	<u>(Cover this part.)</u>
Ten desátník se stará o auta.	Ti desátníci se starají o auta.
Ten barman ho zná.	Ti barmani ho znají.
Ten fotograf je civilista.	Ti fotografové jsou civilisté (civilisti).

(Cover this part.)

Ten učitel má dovolenou.

Ti učitelé mají dovolené (dovolenou).

Ten člověk se mi nelibí.

Ti lidé (lidi) se mi nelibí.

Ten student je poddůstojník.

Ti studenti jsou poddůstojníci.

Ten záložník nemůže být velitel.

Ti záložníci nemůžou být velitelé.

Ten lékař je jeho známý.

Ti lékaři jsou jeho známí.

Tenhle instruktor je letec.

Tihle instruktoři jsou letci.

Tamten desátník je dělostřelec.

Tamti desátníci jsou dělostřelci.

Čeká na vás ten pán.

Čekají na vás ti pánové (páni).

Ten důstojník je zpravodajec.

Ti důstojníci jsou spravodajci.

Jeho bratr je voják.

Jeho bratři jsou vojáci.

Šéf je komunista.

Šéfové jsou komunisté (komunisti).

Ten hoch je darebák.

Ti hoši jsou darebáci.

Ten pes má žízeň.

Ti psi mají žízeň.

Ten poručík je pozorovatel.

Ti poručíci jsou pozorovatelé.

Tamten učitel je jeho přítel.

Tamti učitelé jsou jeho přátelé.

Tenhle pán je doktor.

Tihle pánové (páni) jsou doktoři.

Tenhle člověk je mechanik.

Tihle lidé (lidi) jsou mechanici.

Lesson 43

ADJECTIVES, ANIMATE MASCULINE, NOMINATIVE PLURAL

For Lesson 43, study the plural forms of adjectives, Czech Basic Course, Volume II, page 194.

The same symbol and sound changes take place as in the case of the animate masculine nominative plural forms of nouns.

d	<u>ď</u>	mladý	- mladí	No change:
h	<u>z</u>	druhý	- druzí	b slabý - slabí
ch	<u>š</u>	tichý	- tiší	l bývalý - bývalí
k	<u>c</u>	velký	- velcí	m známý - známí
n	<u>ň</u>	jemný	- jemní	p hloupý - hloupí
r	<u>ř</u>	dobrý	- dobrí	s bosý - bosí
t	<u>ě</u>	důležitý	- důležití	v nový - noví

There is no change in soft-type adjectives: místní - místní.

Exercise

Change all the sentences into the plural.

No change in symbol and sound; the only change is in the ending: ý - í.

(Cover this part.)

To je bílý pes.

To jsou bílí psi.

To je bývalý důstojník.

To jsou bývalí důstojníci.

To je zlý člověk.

To jsou zlí lidé (lidi).

On je už zdravý.

Oni jsou už zdraví.

To je zajímavý člověk.

To jsou zajímaví lidé.

On je spolehlivý.

Oni jsou spolehliví.

(Cover this part.)

To je spolehlivý dělník.	To jsou spolehliví dělníci.
On je poctivý.	Oni jsou poctiví.
To je poctivý hoch.	To jsou poctiví hoši.
Posádkový velitel má schůzi.	Posádkoví velitelé mají schůzi.
On je nový.	Oni jsou noví.
To je nový zákazník.	To jsou noví zákazníci.
On je zvědavý.	Oni jsou zvědaví.
Ten hoch je zvědavý.	Ti hoši jsou zvědaví.

b. Soft-type adjectives in the nominative plural have the same forms as in the singular.

(Cover this part.)

To je místní lékař.	To jsou místní lékaři.
On je policejní důstojník.	Oni jsou policejní důstojníci.
Okresní lékař je loajální.	Okresní lékaři jsou loajální.
On je nervózní.	Oni jsou nervózní.
On je nejlepší.	Oni jsou nejlepší.
To je nejlepší střelec.	To jsou nejlepší střelci.
To je nervózní člověk.	To jsou nervózní lidé.

c. Symbol and sound change in the end consonant.

(1) ch - š

(Cover this part.)

On je tichý.

Oni jsou tiší.

Ten hoch je tichý.

Ti hoši jsou tiší.

On je hluchý. (deaf)

Oni jsou hluší.

Ten pes je plachý. (shy)

Ti psi jsou plaší.

(2) k - c

(Cover this part.)

On je velký komunista.

Oni jsou velcí komunisté
(komunisti).

Jaký on je?

Jací oni jsou?

Jaký je ten dělník?

Jací jsou ti dělníci?

Tam je nějaký důstojník.

Tam jsou nějací důstojníci.

(3) r - ř

(Cover this part.)

On je dobrý.

Oni jsou dobří.

Ten lékař je dobrý.

Ti lékaři jsou dobří.

Který lékař je dobrý?

Kteří lékaři jsou dobří?

Některý doktor je dobrý.

Někteří doktoři jsou dobří.

Ten rotmistr je dobrý.

Ti rotmistři jsou dobří.

(4) n - ň

(Cover this part.)

On je upřímný.

Oni jsou upřímní.

To je upřímný člověk.

To jsou upřímní lidé (lidi).

To je výborný střelec.

To jsou výborní střelci.

To je jemný mechanik.

To jsou jemní mechanici.

To je hrozný darebák.

To jsou hrozní darebáci.

To je jeho jediný kamarád.

To jsou jeho jediní kamarádi.

On je dobře školený.

Oni jsou dobře školení.

On je přesný.

Oni jsou přesní.

Ten rotmistr je přesný.

Ti rotmistrů jsou přesní.

On je k tomu vybraný.

Oni jsou k tomu vybraní.

(5) t - č

(Cover this part.)

On je důležitý.

Oni jsou důležití.

On je důležitý člověk.

Oni jsou důležití lidé (lidi).

On si není jistý. (He is
not sure.)

Oni si nejsou jistí.

d. Adjectives ending in -ský or -cký in the singular end in -ští or -čtí in the plural.(Cover this part.)

To je ruský dělostřelec.

To jsou ruští dělostřelci.

To je vojenský instruktor.

To jsou vojenští instruktoři.

To je československý voják.

To jsou českoslovenští vojáci.

(Cover this part.)

- To je sovětský důstojník. To jsou sovětští důstojníci.
- To je ruský letecký mechanik. To jsou ruští letečtí mechanici.
- To je sovětský letecký důstojník. To jsou sovětští letečtí důstojníci.
- To je československý vojenský instruktor. To jsou českoslovenští vojenští instruktoři.
- To je letecký poručík. To jsou letečtí poručíci.
- To je pražský domovník. To jsou pražští domovníci.
- To je americký voják. To jsou američtí vojáci.

Note: Adjectives derived from place-names and from names of nations are formed by the suffix -ský (or -cký, if the stem ends in -c- or -k-).

Praha	-	pražský
Plzeň	-	plzeňský
Monterey	-	montereyský
Písek	-	písecký
Most	-	mostecký
Ostrava	-	ostravský
		český
		slovenský
		americký
		ruský
		polský
		britský
		arabský

e. Assorted patterns:

(Cover this part.)

- Ten malý hoch je zvědavý. Ti malí hoši jsou zvědaví.
- Ten nový student mluví dobře. Ti noví studenti mluví dobře.
- Ten hoch je velký darebák. Ti hoši jsou velcí darebáci.

(Cover this part.)

Tam bydlí nějaký voják.

Ten hle pes je celý bílý.

To je jeho starý přítel.

On je jeho dobrý kamarád.

To může dělat jen zdravý člověk.

Výcvik plánuje sovětský velitel.

Ten pražský krejčí je dobrý.

Čeká na vás nějaký starý známý.

Je tam nějaký dobrý lékař?

Ten záložník je dobrý důstojník.

Ten český krejčí je drahy.

Domovník je důležitý člověk.

Ten četař je spolehlivý instruktor.

Ten důstojník je jejich dobrý známý.

Tam bydlí nějaký policajní důstojník.

Jeho nejlepší kamarád je komunista.

Takový důstojník musí být loajální.

To je školený špeh.

Píše mi starý přítel.

Tam bydlí (bydlejí) nějací vojáci.

Ti hle psi jsou celí bílí.

To jsou jeho staří přátelé.

Oni jsou jeho dobrí kamarádi.

To můžou (mohou) dělat jen zdraví lidé.

Výcvik plánujou sovětští velitelé.

Ti pražští krejčí jsou dobrí.

Čekají na vás nějací staří známí.

Jsou tam nějací dobrí lékaři?

Ti záložníci jsou dobrí důstojníci.

Ti čeští krejčí jsou drazi.

Domovníci jsou důležití lidé (lidi).

Ti četaři jsou spolehliví instruktoři.

Ti důstojníci jsou jejich dobrí známí.

Tam bydlí nějací policejní důstojníci.

Jeho nejlepší kamarádi jsou komunisté.

Takoví důstojníci musí být loajální.

To jsou školení špehové.

Píšou (píší) mi staří přátelé.

(Cover this part.)

Jaký je ten šéf?

Jací jsou ti šéfové?

Jaký je on mechanik?

Jací jsou oni mechanici?

Hledá vás nějaký malý hoch.

Hledají vás nějací malí hoši.

To je komunistický agitátor.

To jsou komunističtí agitátoři.

To je vojenský kuchař.

To jsou vojenští kuchaři.

f. Use dva, tři or čtyři in your response:

Cue (Cover this part.)

Tam bude jeden českosloven-
ský poručík.

2 Tam budou dva českoslovenští
poručíci.

Ten jeden desátník je dobrý
střelec.

3 Ti tři důstojníci jsou dobrí
střelci.

Tady pracuje jeden jemný
mechanik.

4 Tady pracujou čtyři jemní
mechanici.

Tam je jeden spolehlivý
komunista.

2 Tam jsou dva spolehliví komu-
nisté(i).

Ten jeden učitel je bývalý
důstojník.

2 Ti dva učitelé jsou bývalí
důstojníci.

Tu práci dělá jeden místní
civilista.

3 Tu práci dělají tři místní
civilisté(i).

Tam bude jeden vybraný
odstřelovač.

4 Tam budou čtyři vybraní
odstřelovači.

Jeden jeho známý je rotný.

2 Dva jeho známí jsou rotní.

Tam bydlí jeden americký
důstojník.

2 Tam bydlejí (bydlí) dva
američtí důstojníci.

Tam je jeden ruský letecký
mechanik.

3 Tam jsou tři ruští letečtí
mechanici.

Jeden jejich známý je praž-
ský krejčí.

4 Čtyři jejich známí jsou
praští krejčí.

Lesson 44

PLURAL OF POSSESSIVE PRONOUNS

Study the grammar notes of Lesson 44, Czech Basic Course, Volume II, pages 214 and 215.

Recapitulation

Masculine Animate	- nominative plural
Masculine Inanimate and Feminine	- nominative and accusative plural
Neuter	- nominative and accusative plural

Examples:

Masculine Animate - nominative plural:

To jsou moji (mí) kamarádi.
tvoji (tví)
jeho
její
jeho*
naši
vaši
jejich

* When referring to dítě or dívče you have a choice as to which possessive pronoun to use; in the case of dítě you may also use either jeho or její depending on the child's sex. With dívče you may use jeho, which is neuter and grammatically correct, or její since you are referring to a female.

Masculine Inanimate and Feminine -
nominative and accusative plural:

<u>Nominative plural</u>	<u>Accusative plural</u>
To jsou moje (mě) dopisy.	On má moje (mě) dopisy.
knihy.	knihy.
tvoje (tvé)	tvoje (tvé)
jeho	jeho (svoje or své if
její	její the letters are
jeho*	jeho* his, that is to say
naše	naše if the subject is
vaše	vaše also the owner of
jejich	jejich the letters)

* (See note on preceding page.)

Neuter - nominative and accusative plural:

<u>Nominative plural</u>	<u>Accusative plural</u>
To jsou moje (má) pera.	On má moje (má) pera.
tvoje (tvá)	tvoje (tvá)
jeho	jeho (svoje or svá;
její	její as above)
jeho	jeho
naše	naše
vaše	vaše
jejich	jejich

Note: The forms jeho and jejich stay the same in all cases.

The reflexive possessive pronoun such as svůj follows the same pattern as můj and tvůj. Except in a few set phrases, it is not used in the nominative case:

Examples:

Oni už jsou svoji. (They are already married.)
Svůj k svému. (Birds of a feather flock together.)
On není svůj, or On je nesvůj. (He is not himself.)

Exercise 1.

Do the following exercises according to the given models.

- a. Stimulus: To je můj dopis.
 Response: To jsou moje (mě) dopisy.

Cues(Cover this part.)

To je tvůj slovník.

To jsou tvoje (tvé) slovníky.

jeho papír.

jeho papíry.

její účet.

její účty.

náš program.

naše programy.

váš svetr.

vaše svetry.

jejich film.

jejich filmy.

můj důvod.

moje (mé) důvody.

tvůj pomeranč.

tvoje (tvé) pomeranče.

náš dalekohled.

naše dalekohledy.

váš nápad.

vaše nápady.

jeho příděl.

jeho příděly.

její dopis.

její dopisy.

jejich pramen.

jejich prameny.

můj klíč.

moje (mé) klíče.

tvůj telegram.

tvoje (tvé) telegramy.

náš přístroj.

naše přístroje.

váš tank.

vaše tanky.

b. Stimulus: To je moje (má) kniha.

Response: To jsou moje (mé) knihy.

Cues(Cover this part.)

To je tvoje sestra.

To jsou tvoje (tvé) sestry.

jeho cigareta.

jeho cigarety.

její otázka.

její otázky.

naše autorota.

naše autoroty.

Cues(Cover this part.)

To je vaše pneumatika.

To jsou vaše pneumatiky.

jejich cena.

jejich ceny.

má bota.

moje (mé) boty.

tvá čepice.

tvoje (tvé) čepice.

jeho dcera.

jeho dcery.

její blůza.

její blůzy.

naše informace.

naše informace.

vaše krabička.

vaše krabičky.

jejich věc.

jejich věci.

moje rada.

moje (mé) rady.

tvoje sestřenice.

tvoje (tvé) sestřenice.

naše sezóna.

naše sezóny.

vaše starost.

vaše starosti.

jeho holka.

jeho holky.

jejich střelnice.

jejich střelnice.

naše stíhačka.

naše stíhačky.

vaše postel.

vaše postele.

c. Stimulus: To je moje (mé) pero.

Response: To jsou moje (má) pera.

Cues(Cover this part.)

To je moje hlášení.

To jsou moje (má) hlášení.

tvoje kolo.

tvoje (tvá) kola.

jeho auto.

jeho auta.

její okno.

její okna.

(Cover this part.)

To je naše místo.

To jsou naše místa.

To je vaše dělo.

To jsou vaše děla.

To je jejich jméno.

To jsou jejich jména.

To je mé rádio.

To jsou moje (má) rádia.

To je tvé zaměstnání.

To jsou tvoje (tvá) zaměstnání.

To je naše letadlo.

To jsou naše letadla.

To je vaše děvče.

To jsou vaše děvčata.

d. Stimulus: Já mám klíče.

Response: To jsou moje klíče.

(Cover this part.)

Ty máš pomeranče.

To jsou tvoje (tvé) pomeranče.

On má problémy.

To jsou jeho problémy.

Ona má důvody.

To jsou její důvody.

My máme papíry.

To jsou naše papíry.

Vy máte nápady.

To jsou vaše nápady.

Oni mají prameny.

To jsou jejich prameny.

Já mám aspiríny.

To jsou moje (mé) aspiríny.

Ty máš účty.

To jsou tvoje (tvé) účty.

My máme tanky.

To jsou naše tanky.

Vy máte vozy.

To jsou vaše vozy.

Ona tu má telegramy.

To jsou její telegramy.

Já mám sestry.

To jsou moje (mé) sestry.

Ty máš cigarety.

To jsou tvoje (tvé) cigarety.

On má pneumatiky.

To jsou jeho pneumatiky.

(Cover this part.)

Ona má otázky.	To jsou její otázky.
My máme fotografie.	To jsou naše fotografie.
Vy máte boty.	To jsou vaše boty.
Oni mají organizace.	To jsou jejich organizace.
Já mám sestřenice.	To jsou moje (mé) sestřenice.
Ty máš pušky.	To jsou tvoje (tvé) pušky.
My máme přezdívky.	To jsou naše přezdívky.
On má holky.	To jsou jeho holky.
Ona má blůzy.	To jsou její blůzy.
My máme tužky.	To jsou naše tužky.
Vy máte mapy.	To jsou vaše mapy.
Já mám pera.	To jsou moje (mé) pera.
Ty máš rádia.	To jsou tvoje (tvé) rádia.
On má děvčata.	To jsou jeho děvčata.
Ona má kola.	To jsou její kola.
My máme letadla.	To jsou naše letadla.
Vy máte povolení.	To jsou vaše povolení.
Oni mají děla.	To jsou jejich děla.

e. Stimulus: On píše dlouhé dopisy.
 Response: Jeho dopisy jsou dlouhé.

(Cover this part.)

Vy máte dobrá místa.	Vaše místa jsou dobrá.
Ona má špinavé blůzy.	Její blůzy jsou špinavé.
Oni mají velké platy.	Jejich platy jsou velké.

(Cover this part.)

Vy máte těžké otázky.

Vy máte špinavá okna.

My máme těžké zkoušky.

Ona má dobré výsledky.

On nosí světlé obleky.

Oni mají moderní děla.

Oni mají nové stíhačky.

My máme věci v pořádku.

Ty máš dobré pneumatiky.

Oni mají rychlá letadla.

Vy máte zajímavé důvody.

Já dávám přesná hlášení.

Vy a já máme stejné vozy.

Ona má dvě velké ložnice.

Já mám dvě stará kola.

My dostáváme malé příděly.

Ty máš jednoduché problémy.

My máme mladé telefonistky.

My máme spolehlivé informace.

Vaše otázky jsou těžké.

Vaše okna jsou špinavá.

Naše zkoušky jsou těžké.

Její výsledky jsou dobré.

Jeho obleky jsou světlé.

Jejich děla jsou moderní.

Jejich stíhačky jsou nové.

Naše věci jsou v pořádku.

Tvoje (tvé) pneumatiky jsou dobré.

Jejich letadla jsou rychlá.

Vaše důvody jsou zajímavé.

Moje (mé) hlášení jsou přesná.

Vaše a moje (mé) vozy jsou stejné.

Její dvě ložnice jsou velké.

Moje (mé) dvě kola jsou stará.

Naše příděly jsou malé.

Tvoje (tvé) problémy jsou jednoduché.

Naše telefonistky jsou mladé.

Naše informace jsou spolehlivé.

f. Reflexive possessive pronoun.

Stimulus: To jsou moje klíče.

Response: Já mám svoje (své) klíče.

(Cover this part.)

To jsou tvoje výsledky.

Ty máš své (svoje) výsledky.

To jsou jeho důvody.

On má své (svoje) důvody.

To jsou naše pušky.

My máme své (svoje) pušky.

To jsou vaše prameny.

Vy máte svoje (své) prameny.

To jsou její knihy.

Ona má svoje (své) knihy.

To jsou naše přístroje.

My máme své (svoje) přístroje.

To jsou vaše informace.

Vy máte své (svoje) informace.

To jsou tvoje boty.

Ty máš své (svoje) boty.

To jsou jeho věci.

On má své (svoje) věci.

To jsou její peníze.

Ona má své (svoje) peníze.

To jsou naše otázky.

My máme svoje (své) otázky.

To jsou vaše cigarety.

Vy máte své (svoje) cigarety.

To jsou moje pera.

Já mám svoje (svá) pera.

To jsou jejich rádia.

Oni mají svá (svoje) rádia.

g. Masculine animate.

Stimulus: To je můj bratr.

Response: To jsou moji (mí) bratři.

(Cover this part.)

To je můj bratranec.

To jsou moji (mí) bratranci.

To je jeho doktor.

To jsou jeho doktoři.

To je její hoch.

To jsou její hoši.

(Cover this part.)

To je náš zpravodajec.

To je váš student.

To je jejich pes.

To je můj známý.

To je tvůj přítel.

To je náš velitel.

To je váš voják.

To je její bývalý šéf.

To je jeho bratr.

To je jejich pozorovatel.

To je můj nejlepší kamarád.

To je náš velitel.

To je jeho zákazník.

To je její syn.

To je váš velitel.

To je náš šéf.

To je můj instruktor.

To je jejich lékař.

To je tvůj kamarád.

To je náš dobrý přítel.

To je váš starý známý.

To jsou naši zpravodajci.

To jsou vaši studenti.

To jsou jejich psi.

To jsou moji (mí) známí.

To jsou tvoji (tví) přátelé.

To jsou naši velitelé.

To jsou vaši vojáci.

To jsou její bývalí šéfové.

To jsou jeho bratři.

To jsou jejich pozorovatelé.

To jsou moji (mí) nejlepší kamarádi.

To jsou naši velitelé.

To jsou jeho zákazníci.

To jsou její synové.

To jsou vaši velitelé.

To jsou naši šéfové.

To jsou moji (mí) instruktoři.

To jsou jejich lékaři.

To jsou tvoji (tví) kamarádi.

To jsou naši dobrí přátelé.

To jsou vaši staří známí.

h. Put the following sentences into the plural.

(Cover this part.)

Váš učitel je můj známý.

Vaši učitelé jsou moji (mí) známí.

Její syn je můj kamarád.

Její synové jsou moji (mí) kamarádi.

Můj známý je váš zákazník.

Moji (mí) známí jsou vaši zákazníci.

Náš doktor chodí na schůze.

Naši doktoři chodí na schůze.

Její pes má pořád hlad.

Její psi mají pořád hlad.

Jeho přítel je náš známý.

Jeho přátelé jsou naši známí.

Tvůj výsledek je moc dobrý.

Tvoje (tvé) výsledky jsou moc dobré.

Naše puška je lehká.

Naše pušky jsou lehké.

Jejich zpravodajec dělá dobrou práci.

Jejich zpravodajci dělají dobrou práci.

Naše letadlo je rychlé.

Naše letadla jsou rychlá.

Váš tank je moderní.

Vaše tanky jsou moderní.

Jeho puška střílí dobře.

Jeho pušky střílí dobře.

Můj bratr je důstojník.

Moji (mí) bratři jsou důstojníci.

Tvůj kamarád je komunista.

Tvoji (tví) kamarádi jsou komunisté(i).

To je náš problém.

To jsou naše problémy.

Exercise 2.

Answer the following questions using the cues provided.

	<u>Cues</u>	(Cover this part.)
Jsou vaši učitelé vojáci?	ne	Ne, naši učitelé nejsou vojáci.
Jsou naše letadla rychlá?	ano	Ano, naše letadla jsou rychlá.
Jsou naše tanky moderní?	ano	Ano, naše tanky jsou moderní.
Jsou vaši bratři důstojníci?	ne	Ne, moji (mí) bratři nejsou důstojníci.
Jsou moje otázky těžké?	ano	Ano, vaše (tvoje, tvé) otázky jsou těžké.
Jací jsou vaši velitelé?	dobrý	Naši velitelé jsou dobrí.
Jaké jsou vaše výsledky?	moc dobrý	Naše (moje, mé) výsledky jsou moc dobré.
Čí přátelé jsou pan X and pan Y?	jeho	Pan X a pan Y jsou jeho přátelé.
Čí knihy tady máte?	můj	Mám tady své (svoje) knihy.
Čí klíče máte?	její	(Já) mám její klíče.
Jsou ty klíče vaše?	ne	Ty klíče nejsou moje (mé).
Nejsou ty klíče moje?	ne	Ne, ty klíče nejsou vaše (tvoje, tvé).
Kdo má mé klíče?	četař Trnka	Četař Trnka má vaše (tvoje, tvé) klíče.
Mám já vaše klíče?	ne	Ne, vy nemáte (ty nemáš) moje (mé) klíče.
Čí pušky střílejí dobře?	naše	Naše pušky střílejí dobře.
Mají vaši instruktoři dobrý plat?	ne	Ne, naši instruktoři nemají dobrý plat.
Mají naši důstojníci pušky nebo pistole?	pistole	Naši důstojníci mají pistole.

	<u>Cues</u>	<u>(Cover this part.)</u>
Máte tady své věci?	ano	Ano, (já) mám tady své věci.
Pracují naše úřady rychle ne a dobrě?		Ne, naše úřadu nepracují (nepracujou) rychle a dobrě.
Jsou vaši přátelé čeští studenti?	ano	Ano, moji (mí, naši) přátelé jsou čeští studen- ti.